

Folklorna skupina DKUD „Sloboda-Vis“ Varaždin ima za seboj številne uspešne nastope v SR Sloveniji.

Ogranak seljačke sloge Nedelišče, pobrateni s s prosvetnim društvom Cirkovec.

OB 9. KONGRESU ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Udeležimo se skupne kulturne prireditve bratskih občin SRH in SRS v Ptuj

Danes pričanja v Beogradu z delom 9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, jutri pa bodo v Ptuj zaključena 21. delavska srečanja bratstva in prijateljstva — Ptuj, 82. V ta namen se bodo v Ptuj srečali delavci bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije: Čakovec, Koprivnica, Krapina, Pregrada, Varaždin, Lendava, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Šmarje pri Jelšah in Maribor—Tezno. Najprej si bodo ogledali proizvodne obrate in se hkrati pogovarjali z delavci v delovni organizaciji AGIS Ptuj, nato na zbirke Pokrajinskega muzeja ter kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta Ptuj.

Osrednji dogodek jutrišnjega dneva, to je v petek 12. novembra, pa bo v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj, kjer se ob 17. uri prične skupna, zanimiva, pestra in

vsebinsko bogata kulturna prireditev v počastitev 9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in zaključka 21. delavskih srečanj bratstva in prijateljstva — Ptuj, 82. Kulturni program bodo izvajali: NONET DPD „Svoboda“ Ptuj, ki bo v pozdrav zapel več pesmi. Člani folklorne skupine in tamburaškega orkestra „Ogranak Seljačke sloge“ Nedelišče iz občine Čakovec bodo prikazali izvirne ljudske plesne Medjimurja. Folklorna skupina in tamburaški orkester DKUD „Sloboda Vis“ Varaždin, pa svoj program izvajata pod naslovom „Slavonski plesi“ in „Pesmi in plesi borbe ter obnove narodov in narodnosti Jugoslavije“. Omenjena kulturna društva so izvajala tudi program 1. Tedna bratstva in prijateljstva — Ptuj, 62, ki je potekal v času od 23. do 28. aprila 1962.

Podelili bodo 6 zlatih in 30 srebrnih plaket bratstva in prijateljstva najzaslužnejšim posameznikom, organizacijam in društvom. Poslali bodo pozdravno pismo 9. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije. Občina Ptuj pa bo predala sedež Koordinacijskega odbora bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije občini Pregrada, ki prevzema naloge predsedujoče občine.

S tem se zaključuje jubilejno leto „20 let Delavskih srečanj bratstva in prijateljstva“, srečanj, ki so bila rojena v Ptuj, 23. aprila 1962, kot rezultat skupnega dogovora občinskih svetov SSH in ZSS Čakovec, Ptuj in Varaždin.

Udeležimo se skupne kulturne prireditve in toplo pozdravimo naše drage goste iz bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije!

FB

PREGLED NAD DNEVNO SITUACIJO

ORMOŽ

Na seji predsedstva občinskega sveta ZSS Ormož, ki je bila v petek, 5. novembra, so glavno pozornost namenili trenutnemu gospodarskemu položaju, oskrbi z energijo, repromaterialom, preskrbi z osnovnimi življenjskimi artikli in nalogami zveze sindikatov pri tem. Ob tej priložnosti sta sodelovala tudi Milan Ritonja, predsednik IS SO Ormož in Tone Luskovič, predsednik SO Ormož. Milan Ritonja je v glavnem govoril o sedanjem stanju v gospodarstvu in o možnostih razvoja v letu 1983. Ocenil je, da je najtežje na področju preskrbe in prav to buri duhu med prebivalstvom. Zlasti zaskrbljuje oskrba z energetiko.

Prejšnji tork so v občini ocenili tudi spravo poljskih pridelkov in ugotovili, da ni razlogov za izredne ukrepe. Do petka, 5. novembra do 9. ure zjutraj je bilo še precej neizpoljene sladkorne pese. Aktivnosti pa morajo biti usmerjene v to, da se pesa izpuli in spravi na pravilna mesta. Zadnje dni so kmetje dobivali po 50 l goriva, da bi ne prišlo do večjih težav v setvenih aktivnostih. Najhuje pa je pri tistih kmetih, ki nimajo traktorjev, imajo pa zemljo.

V občini so naredili posebno specifikacijo porabe goriv — bilanco potreb za naslednje dneve in pri tem določili potrebno prioriteto. Glede oskrbe s premogom so v Ormožu povedali, da so določene težave, da pa Zarja Ormož svojo naloge v redu opravlja, manj uspešna pa sta TIMA in Slovin. Odprtje je še vedno vprašanje OŠ Miklavž, pa tudi v Središču: vrtec in šola. Slednji potrebujejo kurilno olje. Situacijo z gorivi, pa bi presekali s plinovodom. Zato Ormožani vlagajo vse sile v uresničitev gradnje plinovoda, ki je pogoj za življenje dveh velikih organizacij. Samoupravni sporazum o gradnji je podpisalo 12 podpisnikov, po besedah Milana Ritonje pa so napeli vse sile, da bi jim tudi v širšem slovenskem prostoru pomagali uresničiti ta projekt.

Na gospodarskem področju ima največje težave TOZD Primat, ki izkazuje že več milijonsko izgubo. Pričakovati pa je, da bo leta še naraščala. Izgubo ima tudi TOZD

gostinstvo, težave so tudi v tovarni sladkorja, kjer bo pričakovani rezultat slabši in to predvsem zaradi nižje sladkorne stopnje in uvoza sladkorne pese iz Madžarske. V Ogradowi opekarni je stanje posebej težavno. Najbolj jih je skrbela preskrba z mazutom, vendar ta prihaja dokaj redno, sedaj pa jih hudo pesti pomanjkanje nafte, ki je v tem trenutku (torej do petka niso mogli nikjer dobiti). Rabijo pa dnevno 200 litrov, zaradi tega ne morejo dozirati surove gline in odvažati gotovih izdelkov — stoji torej interni transport. Po petkovi oceni so imeli nafte še za 36 ur. Odvoz opeke pa sploh stoji. V tovarni Jože Kerenčič — predelava posebnih težav nimajo, razen z energetiko — mazutom. Prevoz izdelkov pa so preusmerili na železnico.

Predstavnica Zdravstvenega doma Ormož je povedala, da pri opravljanju svojega dela posebnih težav nimajo — razpolagajo tudi s potrebnim sanitetnim materialom. Zabeležili pa so drugo skrajnost:

ljudje že tako varčujejo z gorivom, da se ne morejo ponoči pripeljati k zdravniku, zato se je povečalo hišnih obiskov, prav tako pa tudi število reševalnih prevozov.

Predsedstvo sindikata podpira sprejete ukrepe izvršnega sveta, isto je bilo povedano tudi na posvetu predsednikov osnovnih organizacij sindikata in konference, ki je bil 4. novembra. Ohraniti pa je potrebno doslednost pri uresničevanju sprejetih sklepov in usmeritev ter nadaljevati kongresno kontinuiteto.

Člani predsedstva so razpravljali tudi o novem delovnem času. Akcija so pričeli že koncem oktobra in beležijo že prve rezultate. Vendar v vseh okoljih še niso prešli na novi delovni čas, predvsem iz razloga, ker niso še usklajeni prevozi. Le-ti pa bodo urejeni, ko bo združeno delo dalo podatke.

Ob koncu seje so potrdili še razpravi na 9. kongresu ZS Jugoslavije in sicer razpravo Mirana Krajnc o kmetijstvu in Edija Kupčiča o odgovornosti in o utrjevanju bratstva in prijateljstva med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi.

MG

IZ VSEBINE

O kmetijstvu na 9. kongresu ZSJ (stran 3)

Tudi obrtniki niso brez težav (stran 5)

V KS na območju občine Ormož (stran 6)

Svoje delo opravljam z zadovoljstvom (stran 8)

Dosledno uresničevati smernice kongresa (stran 11)

Sindikat mora delovati med delavci

Na zadnji seji predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj je osrednja pozornost veljala usmeritvam in metodam dela po 10. kongresu ZS Slovenije. Usmeritve zajemajo sedanje naloge, kratkoročne in dolgoročne naloge in strateške cilje, ki jih moramo uresničiti, da bodo presegle sedanje čase. Bolj kot kdajkoli doslej je potrebno, da se sindikat akcijsko in mobilizacijsko dokazuje. Delovati mora med delavci in budno spremljati vse pojave ter tudi ukrepati, ko je potrebno.

V tem obdobju prihaja do izraza tudi zaščitna in socialna funkcija sindikata. Nekateri mu sicer očitajo „ukvarjanje“ s preskrbo, vendar ima sindikat med drugim tudi to nalogo. Je sicer res politična, razredna in najširša organizacija delavcev, v kateri pa ne sme biti vprašanj, ki se jih ne bi lotevala.

Tudi posebne skupine, ki bodo v kratkem na obisku v organizacijah združenega dela, morajo resno beležiti stanja v posameznih okoljih. Pri tem, da bodo ocenile razmere, morajo nakazati tudi akcijsko in mobilizacijsko reševanje problemov. Člani predsedstva so posebej poudarili, da je potrebno to obvezo resno vzeti in ne sme biti primera, da bi se obisk izjalovil. Sindikat mora v sedanjih razmerah konkretnije delovati med ljudmi.

Tudi tokrat so se dotaknili vprašanja oskrbe z osnovnimi življenjskimi artikli. Posebej so zahtevali, da se zagotovi objektivno informiranje o zalozah in da se doseže trajna in pravična delitev tistih artiklov, ki jih sedaj resnično ali pa navidezno primanjkuje. Bolj je potrebno delovati tudi na zavest ljudi, saj prav zaradi tega prihaja do pretiranih nakupov in potrošniške mrzlice.

Predsedstvo je obravnavalo tudi pripravljeno razpravo Edija Kupčiča, predsednika občinskega sveta ZSS Ptuj, s katero bo sodeloval na 9. kongresu ZS Jugoslavije in jo potrdilo.

Ob koncu pa so se dogovorili tudi za sklic plenuma občinskega sveta ZSS Ptuj.

MG

Malo novih izvoznikov v Ptuj

V letošnjem letu smo v ptujski občini (po statističnih podatkih) pridobili tri nove izvoznike. To so: kmetijska zadruga Ptuj, MIP Ptuj in Panorama Ptuj. Kmetijska zadruga je izvozila za 3.174 tisoč dinarjev, MIP za 46 tisoč in Panorama za 48 tisoč dinarjev. Po zadnjih podatkih pa imajo v Panorami pripravljen izvoz še za 100 tisoč dinarjev.

Že dosedaj pa so izvažali: TGA Kidričevo, Kmetijski kombinat, DO Komunala, gradbeništvo in promet, Elkom Hiko „Olga Meglič“ Ptuj, Labod — TOZD Delta Ptuj, IMP Ptuj, TVI Majšperk, Pleskar Ptuj, Cerstvo — TOZD Potniški promet Ptuj, Les Ptuj, Petrol in gozdno gospodarstvo.

MG

O USPOSOBLJENOSTI ZK V OBČINI PTUJ

Včeraj, 10. novembra popoldne, se je na razširjeni seji sestal komite občinske konference ZKS Ptuj. Glavna točka dnevnega reda je bila organiziranost, idejnopolično delovanje in akcijska usposobljenost ZK v institucijah političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Pismo gradivo, ki so ga skupno z vabilom prejeli vsi vabljeni na sejo, je pripravila komisija za organiziranost, razvoj in kadrovske politike ZK v sodelovanju s predsedniki ostalih komisij, zlasti statutarne, kadrovske, za idejno in teoretično delo ter obveščanje in propagando.

V gradivu je prikazano stanje v 152 osnovnih organizacijah na območju občine, ki povezujejo 2.637 članov ZK. Nadaljnja poglavja razčlenjujejo stanje na naslednjih področjih: idejnopolično usposabljanje v OO ZKS, obveščanje in medsebojno komuniciranje v ZK, sprejemanje novih članov v ZK, krepitev OO ZK v krajevnih skupnostih, dogajanje vseh oblik moralnega lika člana ZK, akcijsko povezovanje kot temeljno izhodišče enotnosti ZK, občinska organizacija ZK in njeni organi in aktiv ZK delavcev neposrednih proizvajalcev. Vse torej izhaja iz osnovne organizacije ZKS in njene nadaljnje krepitve, idejnopolične in akcijske usposobljenosti — z namenom, da bo v zapletenih družbeno-ekonomskih in družbenopolitičnih razmerah znala uveljaviti etnotno aktivnost in mobilizacijo članstva ZK za učinkovito delovanje na vseh področjih.

Posebej pa je v gradivu opisana vloga ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, povezano s konkretnim delom delegacije ZK v družbenopolitičnem zboru skupščine občine Ptuj. O razpravi in sklepih, ki jih bo sprejel komite, bomo podrobneje poročali prihodnjic.

FF

POVSOD MNOŽIČNO SODELOVANJE OBČANOV

Največ odvišne navlake se je nabralo n podstrešjih in v kletih v starem delu Ptuja (KS Dušan Kveder), kjer so mladi nadvse pridno pomagali.

Foto: Alfred Bradač

V soboto, 6. novembra so v večini krajevnih skupnosti na območju ptujске občine izvajali sklepne akcije NNP 82, nekatere krajevne skupnosti pa so z akcijo končale že prej. V zunajmestnih krajevnih skupnostih so izvajali predvsem aktivnosti s področja preprečevanja požarov in konkretnih akcij požarnega varstva. V krajevni skupnosti Juršinci pa so sklepne aktivnosti povezali s proslavo sedmega praznika KS Juršinci, ki je posvečen spomenu na padle domačine dr. Metoda Spindlerja, Franca Toplaka, Alojza Zormana in druge z območja KS, ki so dali svoja življenja v NOB.

V akciji odstranjevanja vnetljivik

predmetov in nepotrebne navlake iz kleti in s podstrešij so sodelovali vsi hišni sveti in domala vsi prebivalci. Posebno delovno vnetje pa so pokazali mladinci in pionirji, ki so pomagali starejšim čistiti podstrešja in kleti, predvsem pa so odnašali odvečno kramo na določena mesta in v zaboje za smeti. Čeprav je bila sobota popoldan, je v akciji sodeloval vsaj po en član domala iz vsake družine. Uradne ocene sicer še ni, ne pretiravamo pa, če zapišemo, da je sklepna akcija Nič nas ne sme presenetiti 82 nadvse uspeša, saj je v celoti dosegla svoj vzgojni namen, na območju Ptuja pa tudi praktični materialni učinek.

FF

Poveljnik krajevnega štaba CZ Simon Toplak daje sklepno poročilo o poteku akcije NNP predsedniku skupščine KS Juršinci Ignacu Hrgu.

Foto: JOS

**S SKUPŠČINE KOMUNALNE SKUPNOSTI
OBČINE PTUJ**

Izpad združenih sredstev, spremembe pri odvozu smeti

V preteklem tednu se je sestala skupščina samoupravne komunalne skupnosti občine Ptuj in za razliko od skupščine stanovanjske skupnosti ni imela težav s sklepčnostjo. Tako je v zboru uporabnikov od 45 delegatov bilo navzočih 24 in v zboru izvajalcev od 15 — 9 delegatov. Razprava pa je trajala tri ure in je v glavnem izhajala iz problemov delovanja skupnosti, ki pa so posledica manjka sredstev. Skupščina je posebej opozorila na problem združenih sredstev, saj ptujsko gospodarstvo svojih obvez ne izpolnjuje. Dolg že znaša čez štiri milijone dinarjev. Zaradi tega je skupščina morala sprejeti tudi predlog spremembe finančnega načrta in program skupnosti v letu 1982, kot tudi predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne komunalne skupnosti občine Ptuj v obdobju 1981—85.

Skupnost je v devetih mesecih letos realizirala le 53.058.430 dinarjev dogovorjenih sredstev ali nekaj nad 50 odstotkov načrtovanih sredstev, porabljenih pa je bilo 41.848.443 dinarjev ali 39,97 odstotkov zbranih sredstev. Skupnost v tem obdobju tudi ni imela nekritičnih investicij.

Delegati so potrdili tudi predlog odvoza smeti po kvadratnem metru stanovanjske in poslovne površine. Predlagatelj — temeljna organizacija komunalni servisi in vrtinarstvo je pripravil podrobno utemeljitev o nujnosti prehoda na plačilo po kvadratnem metru. Takšen način plačevanja odvoza smeti ima že 88 odstotkov slovenskih občin. S prehodom na nov način plačevanja odvoza smeti se bodo spremenili tudi ekonomski pogoji poslovanja temeljne organizacije, ki ima sedaj na odvozu izgubo, izboljšala pa se bodo tudi naša skupna prizadevanja za čisto in urejeno okolje. Odpadki bo tudi problem črnih odlagališč, ki jih je v ptujski občini že blizu 300. Delegati so se odločili tudi za variantno plačilo odvoza smeti. Tako je cena po kv. m stanovanjske površine, dalje površin v šolah, vrtcih in upravnih prostorih 1,10 dinarja, v industriji in obrti 1,16 dinarja in v gostinstvu, trgovini in turizmu 1,30 dinarja. Temeljna organizacija je sicer želela, da se nov sistem plačevanja uvede že s prvim januarjem 1983, glede na zamrznjene cene pa to ni mogoče. Zato je potrebno čakati na odmrznitev. Pri odločitvi za plačilo po kvadratnem metru stanovanjske površine so imeli pripombo, da je posebej v starih stanovanjih potrebno upoštevati funkcionalnost stanovanjske površine in od nje računati odvoz smeti. Podobno je to urejeno že pri plačevanju stanarine.

V zaključnem delu zasedanja so potrdili pravilnik o pogojih in načinu dobave ter odjema pitne vode v območju občine Ptuj ter za gradnjo in vzdrževanje vodovodnih objektov in naprav ter pravilnik o pogojih za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na območju občine Ptuj. Prvi pravilnik bo prispeval tudi k temu, da ne bo več nekontroliranega odjema vode, ta je včasih dosegel tudi 38 odstotkov. Temeljna organizacija vodovod in kanalizacije pa je pričela tudi že s plombiranjem hidrantov.

Delegati skupščine so potrdili tudi predlog za ustanovitev skupne strokovne službe za potrebe SIS materialne proizvodnje. MG

Pohorski steklar

Pred dnevi je izšla letošnja peta številka glasila delovnega kolektiva Steklo iz Slovenske Bistrice. Glasilo so poimenovali po nekdanjih steklarjih s Pohorja, Pohorski steklar in je eno od uspešnejših oblik sprotnega in pravočasnega obveščanja zaposlenih v tem okoli 350 članskem kolektivu.

Peta številka glasila obširno ocenjuje dosežene delovne uspehe kolektiva v obdobju zadnjih devetih mesecev letošnjega leta, ko je kolektiv kljub številnim težavam, med njimi največ pri zagotavljanju energijskih virov, posloval v okviru načrtovanja. Ob tem pa glasilo tudi povdarja, da bo potrebno do konca letošnjega leta napeti vse sile, da bi dosegli ugodnejše rezultate. To jim bo ob sprejetju devalvacije dinarja nekoliko lažje, saj več kot polovico celotne proizvodnje razsvetljavnega stekla izvažajo, predvsem v državo s konvertibilno valuto. Kolektiv bistriške steklarne se s tem uvršča med najuspešnejše izvoznike na območju občine Slovenska Bistrica. Viktor Horvat

KOMITE OK ZKS ORMOŽ

Odpraviti mlačnost

Poročali smo že, da se je prejšnji četrtek sestel komite občinske konference ZKS Ormož in ocenil delo komunistov po volilnih konferencah, zlasti pa pri uresničevanju sklepov tretjih sej CK ZKS in CK ZKJ. Ocena je bila kritična in tudi samokritična. Napak pa ni bilo, če bi ugotovitve iz posameznih organizacij posploševali na vse komuniste.

Res je, da pri nekaterih članih ZK prevladuje oportunizem, da je pri delu posameznih OO ZKS čutili mlačnost, celo popolno nezainteresiranost, saj se npr. v nekaterih organizacijah po volilni konferenci sploh še niso sestali, vendar splošno stanje v združenem delu, uspehi v proizvodnih in izvoznih prizadevanjih kažejo, da se komunisti tudi polno angažirajo za uresničevanje sprejetih sklepov. Prav ta ugotovitev pa narekuje tudi nujno diferenciacijo v vrstah ZK, kjer za oportuniste in mlačne ne sme biti mesta.

Vendar ne gre valiti krivde za slabo delo samo na osnovne organizacije ZKS, tudi člani občinske konference ZKS niso povsod dovolj aktivni, premalo so povezani z osnovnimi organizacijami, jih dovolj ne spodbujajo k delu in sploh nujno premalo pomoči. Del krivde za tako stanje pa je prav gotovo, kot so samokritično ugotovili, tudi pri članih komiteja. Kritična razprava na seji komiteja, sprejeta stališča in usmeritve daje stvarno upanje, da se bo delo komunistov na območju občinske organizacije ZKS Ormož v naslednjem obdobju vidneje zboljšalo, da bodo komunisti, podobno kot nekoč, za vzgled ostalim delavcem in občanom tako na delovnem mestu kot pri družbeni aktivnosti v krajevnih skupnostih. —u

Mesečno deset kilogramov plina

Le v gospodinjstvih s precejšnjo zalogo se že lahko pohvalijo, da kuhajo ali se celo grejejo s trenutno najcenejšim pa tudi najučinkovitejšim energijskim sredstvom — plinom. Žal je tako, da je edina prodajalna plina v Ptujtu že dalj časa neprestano zaprta in „okrašena“ z nič kaj popularnim napisom PLINA NI. Vse bolj pogoste teme pogovora so tudi, kdaj bo spet prišla kakšna pošiljka plina, koliko ga bo in kako ga bodo razdelili. S temi vprašanji smo se obrnili na direktorja tozdr trgovina Les Ptuj Milana Vojgrinca. Njegov izčrpen odgovor daje nekaj upanja in tolažbe „obupanim gospodinjstvom“.

Že od začetka novembra pričakujejo pošiljke plina, kdaj ga bodo resnično dobili ne vedo natančno. Za vsak primer pa so na to dobro pripravljene, saj se zavedajo potreb, ki bodo gotovo povzročile ob novice o pošiljki plina pravo zmedo in nepopisno gnečo na dvorišču na Rogozniški cesti v

Do leta 85 prva podfaza modernizacije

TGA KIDRIČEVO

Kot smo poročali so na minuli seji zborna združenega dela SO Ptuj delegati v celoti podprli prizadevanja delavcev TGA Kidričeve za modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija. To stališče je podkrepil tudi izvršni svet SO Ptuj, ki je posebej poudaril, da morajo v TGA vložiti maksimalne napore za čim hitrejšo izvedbo načrtovane investicije, oziroma prve podfaze.

MPPAL je bila tudi osrednja tema našega pogovora s Franjom Gnilškom, glavnim direktorjem TGA Kidričeve. Najprej smo želeli zvedeti, kdaj so v tej delovni organizaciji pravzaprav pričeli resneje razmišljati o modernizaciji proizvodnje aluminija?

„Vsaka proizvodnja ima kontinuitetno nalogo razvoja, oziroma spreminjanja stanja, dopolnjevanja tehnologije in podobno. Naše razmišljanje o modernizaciji proizvodnje v elektrolizah sega zato daleč nazaj, zlasti zaradi tega, ker je bila

da tako dragih kreditov ni možno sprejeti v breme te družbe.“

Nastop tega srednjeročnega obdobja je pomenil pravzaprav kontinuiteto dela. Priprave na investicijski program so bile že opravljene, tako, da je bil tudi sam investicijski program izdelan že v prvem letu tega obdobja.

Kmalu smo spoznali, da v takšnem obsegu investicije ne bo možno speljati, zato smo izoblikovali koncept za manjši obseg proizvodnje, konkretno za modernizacijo in novogradnjo po kateri naj bi letno proizvedli 60.000 ton aluminija. Za ta koncept smo izdelali investicijsko zasnovo, o njej pa je razpravljala komisija za oceno investicij SR Slovenije. Vzporedno so potekale tudi aktivnosti in pogovori s porabniki aluminija, ki so skupaj z nami v skupnosti za plan-

ze A, pa pomeni posledično izpad dela proizvodnje; z drugo besedo, možnosti oskrbe vseh predelovalcev aluminija, katerih proizvodnja je močno odvisna od oskrbe iz našega vira. To nas je privedlo do odločitve, po kateri smo odstopili od celovitosti koncepta modernizacije in prvotni program razdelili v podfaze. Po tem predlogu naj bi bila prva podfaza nujni pogoj za ohranitev proizvodnje na 45.000 ton aluminija letno.“

Kaj pa je predvideno v modernizaciji, oziroma v prvi podfazi MPPAL?

„Do konca leta 1985, konkretno do prvega četrtletja 1986 bomo po programu prve podfaze modernizirali elektrolizo B, tako, da bomo prešli na uporabo predpečenih anod. To bo bistveno spremenilo pogoje dela nasproti

prve podfaze pa je sledeča: 50 odstotkov sredstev bi naj zagotovili znotraj sozda UNIAL, od tega polovico TGA, polovico pa Impol; 30 odstotkov sredstev bi naj zagotovili s krediti bank, okoli 20 odstotkov sredstev pa naj bi združili ostali predelovalci aluminija zunaj sozda. V celoti gledano gre za precej zmanjšanje obseg sredstev.“

V prvi podfazi torej ne boste gradili nove elektrolize, ali bo do te novogradnje sploh prišlo?

„V tej podfazi pravgotovo ne, ker gre le za rekonstrukcijo obstoječe elektrolize B. To je hala, ki je še bolj ohranjena in v kateri so nekoliko boljši pogoji dela, kot v hali A. Gre le za novogradnjo sporednih objektov, — povedal sem že za gradnjo tovarne predpečenih anod in pa za sestavljalnico. V naslednjem srednjeročnem programu pa bomo nadaljevali s programom za realizacijo cilja, ki je zastavljen v okviru celotnega koncepta, torej za doseg 60.000 ton letne proizvodnje aluminija.“

Ali boste v prvi podfazi dosegli zmanjšano porabo električne energije — vemo, da ste sedaj med največjimi porabniki v republiki.

„Ker je električna energija eden od omejitvenih faktorjev, je potrebno naglasiti, da gre pri rekonstrukciji elektrolize B za zmanjšanje specifične porabe, oziroma količine električne energije za proizvodnjo na tono aluminija. Pravgotovo pa s to prvo podfazo ne bomo dodatno bremenili elektrogospodarske bilance. Skupna količina potrebne električne energije bo celo nekaj nižja. Konkretno, gre za prihranke okoli 2.500 kilovatnih ur po toni aluminija.“

V TGA ste tudi med večjimi porabniki mazuta, kako daleč ste v prizadevanjih za zmanjšanje te potrošnje?

„V času, ko so se začeli zaostrovati odnosi pri oskrbi z mazutom in drugimi tekočimi gorivi, smo pričeli z načrtovanjem investicije za uporabo zemeljskega plina namesto precejšnjega dela mazuta. Investicija je že v teku, vprašanje je le še v roku dobave plinskih gorilcev iz uvoza.“

Ali bo po oplinjanju poraba mazuta bistveno nižja?

„Pravgotovo vsaj za eno tretjino, to pomeni okoli 5.000 ton mazuta letno. Žal lahko v sedanjih razmerah koristimo zemeljski plin v neomejenih količinah le v poletnih mesecih, ko je širša potrošnja nekoliko manjša. Sicer bi bil substituirni odstotek porabe mazuta še višji. Gre za zamenjavo uporabe mazuta, zlasti v kalcinacijskih pečeh, kjer je potrošnja največja, v nadaljevanju pa tudi pri plinifikaciji livarne in anodne mase. Koristno je poudariti, da je uvedba plina že del realizacije iz programa proizvodnje v elektrolizah.“

M. Ozmeč

V sedanjih elektrolizah — hali A so pogoji dela najtežji. Na posnetku: vakuumsko črpanje tekočega aluminija.

tehnologija vgrajena že pred in med drugo svetovno vojno. Na drugi strani je obdobje proizvodnje, ki se je začelo leta 1954 takšno, da predstavlja v normalni „življenjski dobi“ elektroliz popolno preživetost. Zlasti še elektroliza A, kjer so pogoji dela izredno težki.

V predhodnem srednjeročnem obdobju, torej v obdobju 1976—80, je že bila v planu modernizacija proizvodnje primarnega aluminija (MPPAL), žal pa realizacija ni bila opravljena. Po-

vedati je treba, da je po tem konceptu bil predviden prehod na novo tehnologijo, s ciljem, doseči proizvodnjo okoli 80.000 ton aluminija letno. V tem obdobju je tudi pri pripravi finančne konstrukcije bilo računano s tujimi krediti. V zvezi s tem so že potekali številni razgovori. Koncem srednjeročnega obdobja se je pri najemanju kreditov že zaostrojalo in prav v TGA smo bili prvi med jugoslovanskimi proizvajalci aluminija, ki smo prišli do zaključka,

sko in poslovno sodelovanje. Naša prizadevanja so tekla v tej smeri, da bi po skupni ugotovitvi interesa in potrebe za modernizacijo proizvodnje dobili pozitivno soglasje za načrtovano investicijo. Po sklepih izvršnega odbora črne in barvne metalurgije pri gospodarski zbornici Slovenije in skupščine tega izvršnega odbora je investicija uvrščena v prioriteto ob jeklarni v Jesenicah.

Vsem nam je znano, da so se pogoji gospodarjenja zaostrovali in, da se še zaostrojuje. Tako smo načrtovali bistveno spremembo v strukturi usmerjanja sredstev iz družbenega proizvoda. Kot vemo so tukaj investicije na posebnem udaru. Omejitvene možnosti glede sredstev in električne energije pri sedanjih zmogljivostih so bile predmet obravnav. In pod bremenom omejevanj smo morali ugotoviti, da investicije MPPAL, ki je sicer dobila podporo v tem obsegu v tem srednjeročnem obdobju ne bo realizirana. Stanje v TGA, zlasti kar se tiče popolne dotrajanosti elektroli-

Franjo Gnilšek, glavni direktor TGA Kidričeve

sedanji tehnologiji, hkrati pa bo omogočilo povečanje proizvodnje v tej hali od sedanjih 25.000 na 34.000 ton aluminija letno. To pa bo le nadomestilo izpadle proizvodnje v hali A, do katere pa bo brezpogojno prišlo. Tako bomo verjetno uspeli zadržati nivo proizvodnje na 45.000 ton. Prehod na uporabo predpečenih anod seveda nujno zahteva izgradnjo tovarne predpečenih anod in sestavljalnico.“

Koliko pa bo veljala omenjena prva podfaza?

„Po konceptu za to srednjeročno obdobje bi naj modernizacija po cenah v letu 1982 veljala 5 milijard, medtem ko naj bi prva podfaza veljala le 1,7 milijarde.“

Kako boste zagotovili potrebna sredstva?

„Podpisan je že poseben samoupravni sporazum za združevanje sredstev celotnega programa modernizacije proizvodnje na 60.000 ton s strani vseh porabnikov aluminija. Sedanja struktura, predvidena za modernizacijo

Problemi tarejo tudi mlade iz krajevnih skupnosti

Novo vodstvo mladih iz krajevnih skupnosti je že z vsjo zagnanostjo pričelo svoje delo. Na zadnjem posvetu so se mladi usmerili predvsem problematiki, ki tare osnovne organizacije v krajevni skupnosti. Mnogi nimajo prostora, še več se jih ubada s finančnimi sredstvi, precej pa je tudi takšnih, ki se nikakor ne morejo povezati s krajevno skupnostjo. Stik s krajevno skupnostjo je pereč predvsem tam, kjer je v krajevni skupnosti ustanovljenih več osnovnih organizacij, saj nekatere osnovne organizacije najdejo povezavo in te navadno tudi dobro vodijo svojo politiko dela. Tam, kjer

je ustanovljenih več osnovnih organizacij, bi morali ustanoviti krajevne svete mladih, kjer bi se mladi dogovarjali in povezovali. Napravili bi skupen program dela in osnovne organizacije bi se prilagajale programu krajevnega sveta, ki bi vseboval želje vseh osnovnih organizacij. Le prek krajevnega sveta bo mladina lahko uresničevala svoje interese, se bolj temeljito povezovala s krajevno skupnostjo.

Predsedniki pa so na posvetu poslušali tudi delegata 11. kongresa, ki je podal kratko poročilo z razprav na kongresu. Mladi so povsem enotnega mnenja, da bo potrebno delo v

osnovnih organizacijah popestriti, zamenjati vodstvo tam, kjer je to potrebno in zagotoviti množičnost v osnovnih organizacijah. Verjetno bo potrebno probleme osnovnih organizacij razčistiti najprej v osnovni organizaciji sami, šele če mladi ne bodo mogli rešiti problema sami pa poiskati pomoč na občinski konferenci in nenazadnje tudi v krajevni skupnosti.

Verjetno bo v bodoče potrebno manj govoriti in več delati, predvsem pa uresničevati sklepe, ki so bili sprejeti v Novem mestu na 11. kongresu ZSMS.

J. Hvalec

Najprej za pogodbeno dogovorjene količine

PLAČILO ZA GROZDJE

Težave, ki so se zaradi tega pojavile pri prevzemu in predelavi grozdja so znane, nadaljujejo pa

se finančne težave, saj zadruga naenkrat ne more zagotoviti dovolj denarja za plačilo vseh teh količin grozdja.

Ker vedno povdarjamo nujnost planiranja in dogovarjanja med zadrugo in pridelovalci in vedno znova ugotavljamo, da so na slabšem tisti, ki se obnašajo v skladu z družbenimi normami, je pravišnja sedanja odločitev, da prejmejo plačilo za grozdje v prvi vrsti tisti, ki so imeli sklenjeno pogodbo. Z izplačili so pričeli v začetku tedna na vseh združbenih enotah. Najprej pridejo na vrsto torej pogodbeni pridelovalci, nato člani zadruge in tisti, ki sicer trajno sodelujejo z zadrugo. Nekaj časa pa bodo morali počakati na plačilo tisti, ki se pojavijo ta-

krat, ko pridelka nimajo prodati kam drugam in ko imajo svoje skladiščne zmogljivosti zvrhano polne. Takih je bilo med letošnjimi prodajalci grozdja precej. Če bi bilo grozdja premalo in bi se na našem območju pojavili kupci, ki bi za kilogram grozdja ponudili dinar ali vsaj paro ali dve več, bi seveda ti odpeljali precej grozdja.

Na želje in načrte zadruge se v tem primeru ne bi oziral nihče, razen nekaj svetlih izjem, ki jih imamo na srečo tudi med kmetovalci v ptujski občini.

Letos se je torej pričelo prioriteto izplačevanje za grozdje. Morda bi bilo prav, ko bi nam to uspelo uvesti v prihodnje pri krompirju ali morda celo pri sedaj tako iskani in prekupevani živali. Časi, pa tudi stanje na trgu, se spreminjajo!

JB

SKUPNA RAZPRAVA OBČIN ORMOŽ IN PTUJ

O kmetijstvu na 9. kongresu ZS Jugoslavije

Delegati zveze sindikatov iz občin Ormož in Ptuj so se sporazumeli, da bodo k delu 9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije prispevali skupno razpravo o problemih na področju kmetijstva. Razpravo je pripravil Miran Krajnc, dipl. vet. in delegat 9. kongresa iz občine Ormož. Razpravo objavljamo v celoti.

Proizvodnja zadostnih količin hrane predstavlja enega najpomembnejših dejavnikov v boju za notranjo pa tudi zunanjo stabilnost naše države. Prav gotovo bo v zaostrenih razvojnih razmerah povečana proizvodnja hrane, pomemben element stabilizacije celotnega gospodarstva, saj je ob obilici še neizkoriščenih naravnih virov, skorajda sramotno uvažati hrano. Pa ne samo iz strateškega in gospodarskega, tudi iz političnega vidika moramo zmanjšati uvožno odvisnost in dokazati, da smo krepitve kmetijske proizvodnje razumeli pravilno.

Občina Ormož je po svojem obsegu kmetijska občina in s 46 % kmečkih prebivalcev, močno agrarno naseljena. Čeprav bi naj kmetijstvo v srednjem obdobju izgubilo večinski delež v celotnem gospodarstvu, bo zaradi proizvodnje hrane, ki je pomembna sestavina nadaljnjega družbeno-ekonomskega in socialnega razvoja, pomen te dejavnosti kljub vsemu naraščal.

Povdarek bomo še naprej dajali primarni proizvodnji, za katero smatramo, da je temelj tudi nacionalnemu gospodarstvu. V razpravi bi se omejili le na nekaj vprašanj.

PROBLEMI MELIORACIJ IN PROSTORSKEGA UREJANJA ZEMLJIŠČ

Eno od teh spada v področje izvajanja prostorsko ureditvenih oziroma agrarnih operacij. Govorja je predvsem o hidro in agromelioracijah, katerim na našem področju posvečamo veliko pozornost. S tem urejamo zemljiški prostor zaradi uveljavljanja moderne tehnologije, ter zagotavljamo večjo produktivnost v kmetijski proizvodnji.

Zanimivo je, da se glede financiranja naložb v urejanje zemljišč pogoji v občini Ptuj razlikujejo od naših v Ormožu. Medtem ko se v naši občini ne borimo s finančnimi težavami, imajo v Ptujju težavo z zagotavljanjem finančnih sredstev nad mejnim zneskom 140.000 din/ha.

Zato predlagajo:

- a) da se melioracije pokrivajo do končnega zneska in
- b) da se nameni za ta dela kar

največ nepovratnih sredstev. Na ta način bi se

1. izenačila tisti, ki že ima urejeno zemljišče in tisti, ki si ga mora z melioracijami šele urediti in

2. zaradi velikih vloženih sredstev moramo proizvodnjo intenzivirati in doseči, da vsaj 25 % od te zemlje posejemo s sladkorno peso

V Ormožu imamo pripombe na način porabe bančnih sredstev za melioracije. Zagotovljen denar je potrebno porabiti v enem letu, kar pa vedno ni smotno in v končnem stadiju lahko vpliva celo na podražitev opravljenih del. Naj kratko obrazložim hidromelioracijski poseg po fazah:

1. prvo leto se uredi osnovna odvodnja in opravijo predela

2. drugo leto se izkopljejo melioracijski jarki

3. in tretje leto se po potrebi položi drenažna mreža.

Na nekaterih zemljiščih torej sploh ne bi bilo potrebno polaganje drenažne mreže, ker bi prvi dve fazi povsem učinkovito usposobili zemljišče za proizvodnjo. Zdal se vse faze delajo naenkrat, ne glede na potrebnost, pač zato, da se porabi enoletna kvota. Predlagamo, da banka namenska sredstva daje kontinuirano, vsaj v roku treh let in ne enega kot doslej.

Na področju severovzhodne Slovenije, predvsem pa Ormoža in Ptuja, ki se povezujeja v mariborsko regijo je bilo v zadnjih letih melioriranih že 3.000 ha zemljišč. Do konca srednjeročnega obdobja pa nameravamo tako urediti še nadaljnjih 3.000 ha. Pri tem se že danes pojavlja problem vzdrževanja melioracijskih jarkov, predvsem v zasebnem sektorju. Nevzdrževani melioracijski jarki zmanjšujejo učinkovitost drenažnega sistema, s tem pa potegnejo za seboj še celo vrsto dobro znanih težav, ki vse peljejo v zmanjšano proizvodnjo. Za čiščenje melioracijskih jarkov se uporablja poseben stroj, ki ga daje na posodo regijske vodna skupnost, kadar ga sama ne potrebuje.

Vendar se tega vprašanja na ta način ne da reševati. Zato predlagamo, da se v regiji, ki jo sestavljajo občine Maribor, Ptuj, Ormož, Slovenske Bistric in Lenarta kupi stroj za čiščenje melioracijskih jarkov, sočasno pa se formira operativna ekipa, ki bo opravljala dela s tem strojem po terenu.

Zaradi industrializacije in poglobitve mladih v urbane sredine je

precej ostarelih kmetov, ki svoje zemlje ne želijo izboljšati z melioracijami. Precej so zato krivi dediči — nekmeti, ki starejši odvrčajo tudi zato, da bi po smrti prvotnih lastnikov nemoteno razpolagali z zemljo. Zato predlagamo, da ostarele kmete vključimo v sistem preživetjskega varstva in mu s tem omogočimo ustrezen življenjski standard. S tem dejanjem bomo vsem, ki se ne mislijo ukvarjati s tržno proizvodnjo onemogočili manipuliranje z zemljo.

INTENZIVIRANJE KMETIJSKIH POVRŠIN

Drugi sklop vprašanj, ki jih moramo reševati enakopravno s pridobivanjem novih zemljišč je intenziviranje kmetijskih površin s pravilno obdelavo, oziroma z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi, ki zahtevajo večje strokovno znanje vseh, ki sodelujejo v primarni proizvodnji hrane.

V občini Ormož pa tudi drugod, dosegamo ponekod še sorazmerno nizke hektarske donose, srečujemo se z neustrežno strukturo setve, majhno pridelavo poljščin, predvsem za trg itd.

Skratka, ocena izkoriščenosti kmetijskih zemljišč za kmetijsko proizvodnjo ni ugodna. Še zdaleč ne dosegamo rezultatov, ki jih dosegajo naši severni sosedi v slabših klimatskih pogojih. Ta trditve ne velja toliko za družbeni sektor. V zasebnem sektorju, ki poseduje več kot tri četrtine kmetijskih zemljišč pa bo potrebno delo zastaviti drugače. Zato predlagamo:

1. organizirati pospeševalno službo tako, da bo lahko resnično prispevala k napredku na vasi. Torej, izobraziti kadre, skrbeti za redno strokovno izpolnjevanje itd. To je naloga temeljnih organizacij kooperantov, oziroma zadrug

2. odvzeti pospeševalcem nepotrebna administrativna dela, za katere porabijo več kot polovico delovnega časa,

3. določiti le eno zbirno mesto v Sloveniji za vse podatke, ki jih potrebujemo za statistično evidentiranje proizvodnje,

4. znanost bolj povezati s prakso. Na voljo imamo dovolj znanstvenih institucij, (premalo je vzorčnih kmetij). Strokovne institucije bi morale same najti pot do proizvajalca, ki skoraj da vedno potrebuje pomoč,

5. združenega kmeta bi morali obravnavati enako kot družbeni sektor glede oskrbe z reprodukcijskim materialom, z rezervnimi deli itd.

Tako se ne bi dogajalo, da poraba umetnih gnojil stagnira in ne gre v korak s strokovnimi dognanji. Potem pa se čudimo, da ni dobrih hektarskih donosov, torej na treh četrtinah vseh obdelovalnih površin. Upam si trditi, da je intenzifikacija kmetijskih zemljišč ena od glavnih nalog nas kmetijcev ob katerih pomoč celotne slovenske družbe nikakor ne bi smela izostati.

CENOVNA NESORAZMERNOST

Ob koncu bi se želel še dotakniti cenovnih nesorazmerij, ki nastajajo pri odkupu živine v naši pa tudi v vseh občinah, ki mejijo na SR Hrvatsko. Ta problem nas muči že leta. Enako se pritožujejo tudi v ptujski občini, pa v šmarni itd. Na kratko povedano, cene živine so pri nas vedno nižje, zato je odliv v sosednjo republiko občuten in trajen. Ko se naše cene približajo tistim v SR Hrvatski, se položaj pri odkupu popravi, nato pa se z višjimi cenami, ki jih ponujajo hrvaški kupci spet poslabša. Poglejmo na primer cene pri kmečkem odkupu moških 100 kg telet. V Ormožu je ta cena 160.— din, v SR Hrvatski, samo kilometer stran pa 180.— din (ali za 12,5 % višja). Praktično dobi za 130 kg tele slovenski kmet v sosednji republiko 3 tisočake več. Enako je pri telcih, ki jih pri nas plačujejo po 120.— din/kg, na Hrvaškem pa 150.— din/kg.

Tukaj naš rejec profitira 30.— din/kg ali 25 % več, za 130 kg telcičko pa dobi skoraj 4 tisočake več. Primerjajmo še cene pri odraslem pitnem govedu, ki znašajo v Ormožu 110.— din/kg v sosednji republiku pa 130.—150 din/kg. V najboljšem primeru so cene višje na Hrvaškem za 40.— din/kg ali za 36 %.

Praktično pa za zrejenega 500 kg bika slovenski kmet prejme v sosednji republiko 2 stara milijona več. Tako smo, lahko rečemo, kot celotna družba v razumljivo težkem položaju, saj vlada na trgu nered in špekulacije. Organi nadzora nad prometom živine ne morejo delovati učinkovito — vsaj v našem primeru.

Globoke sem prepričan, da se ta zagata lahko razreši le s samoupravnim dogovarjanjem na ravni republik. In tega dogovarjanja ali vsaj posluha zanj je v naši samoupravni socialistični družbi še vedno premalo. Dokazovati se moramo v praksi, ne na papirju.

Miran KRAJNC

EDI KUPČIČ — DELEGAT 9. KONGRESA ZS JUGOSLAVIJE

O odgovornosti in utrjevanju bratstva in enotnosti

Na 9. kongresu ZS Jugoslavije, ki danes začneja z delom in bo končan v soboto, 13. novembra, bo iz ptujске občine poleg Kristine Antolič, sodeloval še Edi Kupčič, predsednik občinskega sveta ZSS v Ptujju, ki se bo tudi vključil v kongresno razpravo.

Na posvetu delegatov iz 11 sodelujočih občin SR Hrvatske in SR Slovenije so ga namreč zadržali, da v imenu delavcev teh občin razpravlja o odgovornosti in utrjevanju bratstva in enotnosti. Njegova razprava bi naj bila tudi logično nadaljevanje razprave, ki jo je ptujski delegat imel že na 12. kongresu ZKJ.

„Razprave v okviru priprav na 9. kongres so v omenjenih občinah jasno pokazale, da delavci in občani vztrajamo, da vsa vprašanja in probleme v Jugoslaviji rešujemo le po samoupravnim in demokratičnim poti,“ je poudaril Edi Kupčič.

V svoji razpravi bo posebej opozoril na probleme zapiranja gospodarstva v občinski, regionalne in republiške meje. Danes že vsak gradi svojo tovarno, podvajajo se zmogljivosti in s tem se povečuje neracionalno trošenje.

Med občinami in republikami je tudi premalo konkretnih gospodarskih povezav, to pa ima v nadaljevanju številne posledice. Predvsem pa v oblikovanju nenečnosti jugoslovanskega tržišča in nastajanju nacionalnih ekonomij. Blagovni tokovi so resno ogroženi. Tudi v preskrbi prebivalstva z osnovnimi živlenskimi artikli, je poudaril Edi Kupčič, se

moramo bolje organizirati. Ugotoviti kdo je krivec za razna pomanjkanja na trgu, kljub temu, da trdimo, da je bila letina dobra in podobno.

Ob koncu je povedal, da povezanost in delo v času 21-letnega sodelovanja omenjenih občin

Edi Kupčič foto: OM

dokazuje, da smo živlensko zainteresirani za vsestransko sodelovanje. Nastale ovire pa bomo lahko hitreje uresničevali le, če bomo nastopali skupno in enotno. Uspeh je torej odvisen od naše pripravljenosti in konkretnega akcijskega dela.

„Čas, v katerem živimo ni primeren za omahovanja in kolebanja, od nas zahteva, da v praksi dokažemo kaj zmoremo, kaj nam pomeni bratsko sodelovanje, enotnost ter socialistično samoupravljanje,“ je zaključil Edi Kupčič. MG

KRISTINA ANTOLIČ — DELEGAT 9. KONGRESA ZS JUGOSLAVIJE

Bolj dosledni pri uresničevanju sklepov

Zveza sindikatov Jugoslavije je v času med osmim in devetim kongresom nadaljevala prizadevanja za mobilizacijo delavcev v boju za razvoj proizvodnje in socialističnega samoupravljanja, družbeno-ekonomskih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu.

S tem je zveza sindikatov dosegla revolucionarno kontinuiteto v boju za socialno in materialno varnost delavcev — delovnih ljudi, za preseganje odtujenosti delavcev od pogojev in rezultatov dela in za utrjevanje enotnosti delavskega razreda Jugoslavije. Samoupravljanje se je v tem obdobju potrdilo kot učinkovito orodje v rokah delavskega razreda za uresničevanje njegovih zgodovinskih ciljev.

Bliznji 9. kongres ZS Jugoslavije zato mora dati odgovor na vprašanje, kako v razmerah stabilizacije zagotoviti nadaljnji razvoj samoupravljanja, ki se je kot sistem potrdil tudi v najtežjih trenutkih.

To mora biti priložnost, da znova potrdimo našo pripravljenost nadaljevati po poti, ki smo jo določili in na kateri ima sindikat kot najširša organizacija delavskega razreda vidno vlogo.

Kristina Antolič, iz DO MIP Ptuj, bo po odločitvi ptujskih sindikalnih delavcev sodelovala na 9. kongresu ZS Jugoslavije. Je aktivna sindikalna delavka in v delovni organizaciji ter izven nje zagotavlja vrsto pomembnih nalog. Njena osnovna zaposlitev pa je referentka za obveščanje, je pa tudi predsednica uresniškega odbora na ravni SOZD-a. Poleg tega

je članica predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj in predsednica občinskega odbora sindikata delavcev v trgovini občine Ptuj.

Na kongresu, ki ima sedem komisij, bo Kristina sodelovala v komisiji za združevanje, razvoj

Kristina Antolič MG

dohodkovnih odnosov, pridobivanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za OD.

Da bo sodelovala na kongresu, je zanj veliko priznanje. Želi pa, da bi sodelovanje pri uresničevanju sprejetih sklepov. Že 10. kongres ZS Slovenije je sprejel številne sklepe, ki pa se sedaj le počasi uveljavljajo. Kristina, podobno kot drugi ugotavlja, da nam je sedaj po kongresu zmanjkalo sapa za resno delo, za uresničevanje že sprejetih sklepov in vsega tistega, kar smo se že dogovorili na številnih sestankih.

NALOGE IN USMERITVE ODBORA TRGOVINE PO X. KONGRESU

V torek, 2. novembra se je na svoji redni seji sestel občinski odbor sindikata delavcev v trgovini. Razprava je tekla predvsem o usmeritvah in nadaljnjem delu odbora po X. kongresu Zveze sindikatov Slovenije. Njihov namen je uresničiti sedanje naloge ter sprotno in temeljito izvrševati naloge dolgoročne stabilizacije.

Že na začetku seje so ugotovili, da so bile predkongresne aktivnosti dobro izvedene, da pa je aktivnost po kongresu usahnila, česar pa si sindikalni delavci ne bi smeli dovoliti. Veliko je sprejetih sklepov in stališč, žal pa se ti vse prepočasno izvršujejo, za kar ne moremo kriviti samo sindikata, odgovornost za to leži tudi drugje.

Z nalogami o nadaljnjem delu moramo biti seznanjeni, svojo aktivnost moramo peljati po poti, ki smo si jo zastavili, so ugotovili delegatni člani odbora.

Socialna politika in socialna varnost naših delavcev se — mora uveljaviti. Odločnejši moramo biti pri zaposlovanju mladih, kakor tudi pripravljenih, v svojih sredinah preveriti koliko delavcev je že izpolnilo pogoje za upokojeve, pa še vedno delajo, da je že skrajni

čas, da jim na prijateljski način povemo, da se upokojijo in dajo mesto drugim. Priznamo, da je to boleče, so dejali člani odbora, vendar pa je potrebno mlado generacijo zaposliti. Nadurnega in pogodbenega dela v trgovini je malo, so ugotovili. Razprava je tekla tudi o odpiralnem času, in so posebno zadovoljni glede delovnega časa, vendar se pojavlja vprašanje varstva otrok in prevoza na delo in z dela, ter predlagali, da varstvo v VVZ in avtobusni promet prilagodijo potrebam večine delavcev.

Najdaljša razprava je bila o preskrbi prebivalcev z najosnovnejšimi živlenskimi potrebščinami. Ugotavljajo namreč, da nekateri potrošniki delajo prevelike zaloge, v trgovini pa nenehno gredo. Tudi o preskrbi z bencinom in gorivom so spregovorili.

Umestna je bila pripomba enega od članov, ko je dejal, da si bo tisti potrošnik, ki ima večji osebni dohodek, nabavil večjo količino blaga, seveda tudi vsakodnevno, od tistega, čigar OD je le okoli 8.000.— din in opravi nakup le ob izplačilu mesečnega osebnega dohodka. V takšnih primerih pa nastaja socialna razlika, česar

pa si v naši socialistični samoupravni družbi ne moremo dovoliti.

Zavest nas vseh je premajhna oziroma je čisto v takih primerih sploh ni. Vse preveč kritiziramo, slabo pa smo obveščeni, pri čemer je težko, saj informacija, ki je bila dana, kmalu več ne drži, ker se stvari včasih od ure do ure spreminjajo.

Veliko so govorili o problemu preskrbe z mesom v ptujski občini. Odbor je sklenil, da ta problem kot delegatsko vprašanje postavi na seji Zbora združenega dela SO Ptuj.

Na sejo so bili vabljeni tudi predstavniki tistih osnovnih organizacij ZS DO in TOZD, ki se vključujejo v Občinski odbor sindikata delavcev trgovine v občini Ptuj, zato so spregovorili tudi o gospodarjenju v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Razprava je pokazala, da se vsi skupaj od MIP-a, E-Merkurja, Lesa, Konusa, Petrola itd. srečujejo z enakimi problemi: pomanjkanje blaga in majhne marže. Primerjave z drugimi OZD ni bilo mogoče narediti, ker podatkov še ni bilo na razpolago.

Kristina Antolič

POSPEŠITI STROKOVNO DELO

PROUČEVANJE ZGODOVINE

Na področju proučevanja zgodovine, zlasti obdobja po osvoboditvi, na ptujskem območju kasnimo. Zato je nujno pospešiti zbiranje gradiva in strokovno obdelavo, vendar z zgolj ljubiteljskim pristopom (čeprav mu veljajo pohvale) ne bo šlo. To je osnovna ugotovitev z razširjene seje komisije za proučevanje zgodovine ZK pri OK ZKS Ptuj, ki je bila v torek, 2. novembra in na kateri so člani ter gostje usklajevali programe proučevanja in dela v prihodnjem letu.

V prvem delu so udeleženci veliko pozornosti namenili zbiranju zgodovinskega gradiva in drugim nalogam s tega področja. Tako so ugotovili, da so okrogle mize zelo primerna oblika dela, v delo bo že bilo potrebno vključiti mlade, delovne organizacije in ustanove, proslave graditi na moralnih vrednotah revolucije, poživiti pisanje kronik (delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugod), do leta 1985 urediti spominska obeležja (kasacije bo že precej pozno).

pro poimenovanju ulic bolj upoštevati začetnike socialističnega gibanja, beseda je bila tudi o krajevnih praznikih, ki jih v nekaterih KS še nimajo.

Največ pozornosti pa je bilo namenjeno zbiranju zgodovinskega gradiva. Dejstvo je, da k kvaliteto delo ne more ostati samo na ljubiteljskem delu. Ustanove, ki jih v občini imamo (Zgodovinski arhiv in druge), se v glavni dejavnosti ukvarjajo s pripravo

gradiva za raziskovanje, več pa ob težavah pri osnovni dejavnosti (vsega zaradi omejenega prostora ne morejo arhivirati) ne zmorejo. Zato so na seji sprejeli pobudo za strokovno in organizirano delo (raziskovanje). Drugače bo šlo veliko pomembnih dogodkov mimo nas, znanjci pa bi tako o našem delu bolj malo vedeli. Brez dvoma pa je zgodovina delavskega gibanja ter delo po osvoboditvi zelo pomembno področje naše novejši zgodovine, ki ga pa zaenkrat nekoliko zanemarljamo. Zato je za kvaliteto delo nujna kadrovska okrepitev kljub stabilizaciji.

V nadaljevanju je bila beseda o usklajitvi programov obeleževanja pomembnih jubilejev v letu 1983. Prihodnje leto bomo pozornost v ptujski občini namenili 80-letnici rojstva dr. Jožeta Potrča in 30-letnici smrti Borisa Kidriča, pomembni jubileji pa so 40-letnica drugega zasedanja AVNOJ-a in Zbora poslancev slovenskega naroda (Kočevskega zbor) ter 100-letnica Marxove smrti. V pripravi in izvedbe se bodo vključili vsi, ki se neposredno odgovorni in udeleženi (ustanove, delovne organizacije, krajevnih skupnosti, Zgodovinsko društvo itd.). Osnovna pozornost bo namenjena izročilom dogodkov ter delu

posameznikov, ki so veliko prispevali k razvoju delavskega gibanja in naše družbe. Zato bodo izvedene okrogle mize, razstave in proslave. Podrobneje bo to (ponekod je že) v programih nosilcev in sodelujočih.

Na seji je bila beseda tudi o krajevnih praznikih in poimenovanju ulic. V krajevnih skupnosti naj ob pripravah na praznike pozornost namenijo proučevanju svojega kraja, pri poimenovanju ulic pa morajo prebraviti vedeti, zakaj se njihova ulica po kom ali po katerem dogodku imenuje. Pomoč pri tem je pripravljeno nuditi tudi aktivno ptujsko Zgodovinsko društvo.

I. kotar

OBČINSKI KOMITE ZA DRUŽBENO EKONOMSKI RAZVOJ IN PLANIRANJE

O problematiki zaposlovanja v občini Ptuj

Zaradi počasnejšega družbeno-ekonomskega razvoja in znatno bolj zaostrenih razmer gospodarjenja, kot smo jih predvidevali z družbenim planom 1981—1985, zastavljenih ciljev na področju zaposlovanja nismo uresničevali. V letu 1981 se je zaposlenost, v primerjavi z letom 1980, povečala za 2,2 %, od tega v gospodarstvu za 2,1 %, v negospodarstvu 2,3 % in v samostojnem osebnem delu za 10,2 %. Manjše možnosti za zaposlovanje so vplivale na povečanje števila oseb, ki iščejo zaposlitev za 16,3 % ali za 116 oseb glede na leto 1980. V letu 1981 je bilo poprečno 828 nezaposlenih oseb.

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana za leto 1982 smo predvideli 1 odstotno rast zaposlenosti (0,8 % v združenem delu, 7 % v samostojnem osebnem delu), kar pomeni, da bi se na novo zaposlilo 180 oseb, z upoštevanjem naravnega odliva iz zaposlitve pa 570 oseb. Po podatkih statistične službe pa se je zaposlenost v letošnjih prvih osmih mesecih povečala za 1,8 %, kar presega resolucijska predvidenja.

Na območju občine Ptuj je bilo v združenem delu v prvih osmih mesecih letošnjega leta poprečno zaposlenih 17.848, od tega v gospodarstvu 15.017 in v negospodarstvu 2.831. V zasebnem sektorju je zaposlenih 1.141 delavec, od tega 490 lastnikov obratov, v dislociranih enotah na območju občine Ptuj pa je zaposlenih okoli 800 delavcev. Po stanju 31. 8. 1982 je bilo v ptujski občini 876 oseb, ki iščejo zaposlitev, kar pomeni povečanje za 8,8 % ali za 72 oseb v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981.

V osnutku sprememb in dopolnitve družbenega plana občine Ptuj 1981—1985 je predvideno, da bo zaposlenost rasla po poprečni letni stopnji 1,5 %. Znatno zoženi materialni okviri namreč ne dovoljujejo hitrejšega zaposlovanja. Tako bomo lahko na novih in izpraznjenih delovnih mestih zaposlili le 2.200 delavcev, od tega na novo 1.280 delavcev.

STANJE ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

Analiza zaposlenih po področjih dejavnosti, glede na zahtevano in dejansko izobrazbo, kaže velik razkorak med potrebami združenega dela po strokovnih kadrih in dejansko usposobljenosti delavcev za dela in naloge, ki jih opravljajo.

V občini Ptuj (s področja gospodarstva in negospodarstva) opravlja dela in naloge, za katere se zahteva visoka strokovna izobrazba 619 delavcev, od tega ima ustrezno izobrazbo 455 delavcev ali 73,5 %. V gospodarstvu ima visoko izobrazbo 222 delavcev ali 68,1 % (od tega v gradbeništvu 21,7 %, v industriji 62,5 %, v kmetijstvu 80,5 % in v trgovini 66,7 % itd.), v negospodarstvu pa 233 delavcev ali 79,5 % (od tega na področju izobraževanja in kulture 72,6 %, zdravstva in socialnega varstva 95,1 %, DPO, DPS in SIS 59,7 %).

Zahteve po višji strokovni izobrazbi izpolnjuje 809 delavcev ali 64,5 %, od tega v gospodarstvu 326 delavcev ali samo 48,4 %, v negospodarstvu pa 483 delavcev ali 83,1 %. Zahtevano srednjo izobrazbo ima skupaj 2.694 delavcev ali 86,2 % (1.692 ali 77,9 % v gospodarstvu in 1.002 ali 104,8 % v negospodarstvu).

Združeno delo potrebuje skupaj 765 visokokvalificiranih delavcev, dejanske zahteve pa izpolnjuje samo 460 delavcev ali 60,1 % (57,9 % v gospodarstvu, 92,3 % v negospodarstvu).

Najugodnejša kvalifikacijska struktura zaposlenih je pri kvalifikacijah delavcev, saj to zahtevno izpolnjuje 5.783 delavcev ali 91,2 % (v gospodarstvu 90,3 %, v negospodarstvu 111,0 %). Od 3.870 zahtev po polkvalifikaciji, pogoje izpolnjuje le 72,6 % delavcev (71,5 % v gospodarstvu in 83 % v negospodarstvu).

V občini Ptuj je zaposlenih 4.430 nekvalificiranih delavcev, kar je trikrat več kot znašajo skupne potrebe (4.114 ali 320,9 % v gospodarstvu in 316 ali 169 % v negospodarstvu).

S podatki o izobrazbeni strukturi obrtnikov, ki jih imamo v občini Ptuj 490, delavcev v zasebnem sektorju, kjer je zaposlenih 651 delavec in okrog 800

delavcev, ki so zaposleni v dislociranih enotah, ne razpolagamo.

Zanimiv je podatek, da je v občini od skupnega števila zaposlenega prebivalstva 43,8 % žensk, od tega v gospodarstvu 71,4 % (v industriji 54 % in v trgovini 18,7 %), v negospodarstvu pa 28,6 % (največ na področju zdravstva in socialnega varstva 55,5 % in izobraževanja 30,3 %).

Primerjava strukturnih deležev posameznih kvalifikacij pokaže, da je v občini zaposlenih 2,6 % delavcev z visoko izobrazbo, 4,6 % z višjo izobrazbo, 15,4 % s srednjo izobrazbo, 2,6 % visokokvalificiranih, 33 % kvalificiranih delavcev, 16,1 % polkvalificiranih ter 25,4 % nekvalificiranih delavcev.

Dela in naloge, za katere nima ustrezne izobrazbe opravlja naslednje število delavcev: visoka 164, višja 445, srednja 433, visokokvalificirani 305, kvalificirani 555 in polkvalificirani 1.059.

Iz prikaza jasno izhaja pomanjkljiva in neustrezna izobrazbena struktura zaposlenih v združenem delu ptujske občine, ki je delno odraz razmeroma neugodne industrijske strukture (prevelik delež delovnointenzivnih in tehnološko nezahtevnih proizvodov). Nujno je, da damo v prihodnjem obdobju znatno večji poudarek znanju, kajti brez ustrezno strokovnega kadra ni mogoče pričakovati kvalitetnega gospodarjenja in hitrejšega razvoja, saj proces prestrukturiranja gospodarstva pomeni tudi prestrukturiranje kadrovskega potenciala.

VODILNI IN VODSTVENI DELAVCI PO IZOBRAZBI IN SPOLU

V združenem delu ptujske občine opravlja naloge individualnih poslovnih organov (direktorij) 137 delavcev, od tega samo 19 žensk, ena v gospodarstvu in 18 na področju negospodarstva.

Zahtevano visoko izobrazbo v gospodarstvu ima 36 ali 68 % od 53 delavcev, v negospodarstvu 23 ali 67,6 % od 34 delavcev, v celotnem združenem delu pa 59 ali 67,8 % od 87 delavcev. Za dela in naloge individualnega poslovnega organa, kjer se zahteva višja izobrazba, ima to izobrazbo 34 od 35 delavcev v gospodarstvu in 28 od 20 delavcev v negospodarstvu.

Srednja izobrazba se zahteva v 5 primerih, dejansko pa ima srednjo izobrazbo 22 delavcev v gospodarstvu, 5 delavcev pa celo nižjo izobrazbo. Na področju negospodarstva ima 10 delavcev srednjo izobrazbo, čeprav so potrebe po 7 delavcih. V celotnem združenem delu opravlja naloge IPO 32 delavcev s srednjo izobrazbo (potrebe po 12 delavcih) in 5 delavcev, ki imajo nižjo izobrazbo od zahtevane srednje.

Iz analize izhaja, da izobrazbena struktura individualnih poslovnih organov ni zadovoljiva, saj kar 53 delavcev ali 34 % nima zahtevane izobrazbe.

V občini opravlja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi 236 delavcev, od tega 79 žensk ali 33,5 % (50,6 % v gospodarstvu in 49,4 % v negospodarstvu). Od zahtevane visoke izobrazbe, pogoje izpolnjuje 60 delavcev ali 61,2 % (53 % v gospodarstvu in 79,3 % v negospodarstvu). Višjo strokovno izobrazbo ima 73 delavcev ali 76 % (73 % v gospodarstvu in 81,8 % v negospodarstvu). Srednjo strokovno izobrazbo ima v občini 92 delavcev (potrebe za 41 delavcev), 13 delavcev pa ima nižjo od zahtevane srednje izobrazbe.

Ponovno lahko ugotovimo, da obstaja velik razkorak med zahtevano in dejansko izobrazbo delavcev, ki opravljajo v združenem delu odgovorne naloge, kajti 74 delavcev ali 31,4 % nima ustrezne izobrazbe.

Vodstvena dela opravlja v občini Ptuj 517 delavcev, od tega 142 žensk ali 27,5 % (76 % v gospodarstvu in 66 % v negospodarstvu). Zahtevano visoko izobrazbo ima le 45,5 % delavcev (35,6 % v gospodarstvu in 88,2 % v negospodarstvu) višjo 63,4 % delavcev (57,8 % v gospodarstvu in 73,8 % v negospodarstvu), medtem ko 108 delavcev ali 21 % nima niti srednje izobrazbe, od teh kar 103 delavcev v gospodarstvu.

Zastopani žensk na najugodnejših delih je nizka, še zlasti v gospodarstvu, saj znaša komaj

26,4 % ali 240 delavk. Pri tem velja poudariti, da opravlja vodstvena dela 142, vodilna 79 in dela individualnega poslovnega organa le 19 delavk (samo ena v gospodarstvu).

Najodgovornejša dela in naloge opravlja 21,8 % delavcev z visoko, 27,8 % delavcev z višjo, 37,3 % delavcev s srednjo izobrazbo in 12,1 % delavcev, ki ima manj kot srednjo izobrazbo. Takšno stanje prav gotovo ni odraz potreb združenega dela, še zlasti gospodarstva, kjer opravlja najodgovornejša dela 14,9 % delavcev z visoko izobrazbo, 22,6 % z višjo izobrazbo, 40,3 % delavcev s srednjo izobrazbo in kar 22,2 % delavcev, ki nima niti srednje izobrazbe.

ZAPOSLENI DELAVCI PO LETIH SKUPNE DELOVNE DOBE

Delež zaposlenih delavcev do 5 let skupne delovne dobe znaša 22,2 %, od tega največ v industriji, gradbeništvu, zdravstvu in trgovini, 21,7 % vseh zaposlenih ima od 5 do 10 let skupne delovne dobe, od tega največ v industriji, trgovini, gradbeništvu in izobraževanju. Nad 20 let delovne dobe ima 4.679 delavcev ali 26,8 % vseh zaposlenih, od teh več kot 30 let 1.135 delavcev. Med zaposlenimi je 5 delavcev z več kot 40 let delovne dobe, in sicer po eden v industriji in prometu, trije pa na področju izobraževanja.

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

Po podatkih OZD se v ptujski občini izobražuje ob delu 496 delavcev, od tega na visokih in višjih šolah 311 ali 62,7 %, 141 na srednjih in 44 v poklicnih šolah. Na visokih in višjih šolah s tehnično usmeritvijo študira 73 delavcev, 61 delavcev na šolah organizacijske, upravne in administrativne usmeritve, na VEKS in ekonomski fakulteti študira 59 delavcev, na pedagoški akademiji 41 delavec in na visoki ter višji pravni šoli 18 delavcev.

Na višjih in visokih šolah se izobražuje s področja gospodarstva 169 delavcev (158 delavcem plačuje stroške šolanja OZD), s področja negospodarstva pa 142 delavcev (le 64 delavcem plačuje stroške šolanja OZD). Na III. stopnji (magistrski študij) študira 16 delavcev (13 iz gospodarstva).

Od delavcev, ki se ob delu izobražujejo v srednjih šolah, je na neproizvodnih usmeritvah (komercialni, ekonomski in upravnoadministrativni) vpisanih 93 in le 43 na proizvodnih (srednji tehnični, tekstilni, živilski in kmetijski). Značilno pri tem je, da od 141 delavcev kar 134 delavcem plačuje stroške šolanja OZD.

V poklicnih šolah se ob delu izobražuje 44 delavcev in to v celoti v proizvodnih usmeritvah. Stroške šolanja, razen v dveh primerih, plačujejo OZD.

Naznanje številke o študiju ob delu nam vsiljuje vprašanje: ali pomeni obstoječe stanje potrebe združenega dela ali pa je bolj odraz interesov posameznega delavca.

ŠTIPENDIRANJE

Štipendiranje je eden izmed pomembnih vidikov kadrovske politike in politike zaposlovanja. To področje je urejeno z družbenim dogovorom o štipendijski politiki v SRS in samoupravnim sporazumom v občini Ptuj. Štipendiranje v najširšem pomenu besede obsega kadrovske štipendije, štipendije iz združenih sredstev, dopolnilne štipendije in štipendije Titovega sklada.

Po sprejetih načelih in usmeritvah mora postati kadrovske štipendiranje temeljna oblika štipendiranja, podatki pa kažejo, da tega cilja ne dosegamo. V občini Ptuj po podatkih OZD prejema kadrovske štipendije 582 mladih in sicer 394 dijakov srednjih šol in 188 študentov višjih in visokih šol (stanje na dan 31/8/1982).

Za šolsko leto 1982/1983 so OZD razpisale 298 kadrovskih štipendij (1 % več kot v preteklem obdobju), a podelile le 176, od tega 130 učencem srednjih šol in 46 študentom višjih in visokih šol. Postavlja se vprašanje, zakaj ostaja toliko nepodeljenih štipendij, še posebej za poklice, ki so najbolj deficitarni.

Samoupravni sporazum o štipendiranju posebej poudarja dodatek za deficitarne poklice pri kadrovske štipendiranju z na-

menom, da privabi čim več kandidatov in jih tako ustrezno nagradi. V ptujski občini prejema dodatek za deficitarnost 24 % podravskih štipendistov (največ med občinami podravske regije).

V letu 1981 je bilo doseženo ugodno razmerje med deležem štipendij za proizvodne poklice (84 %) in neproizvodne poklice (16 %).

Število štipendistov iz združenih sredstev na dan 30/6/1982 glede na vrsto štipendije in stopnjo izobraževanja:

— srednje šole: združena sredstva 889, dopolnilne 96

— višje in visoke: združena sredstva 132, dopolnilne 24.

Vseh štipendistov je 1.141, od tega jih 120 ali 10,5 % prejema razliko h kadrovski štipendiji — to je dopolnilno štipendijo. Iz podatkov je razvidno, da je število dopolnilnih štipendij na nivoju srednje šole štirikrat večje, kar je odraz kadrovskega štipendiranja.

Poudariti moramo, da je pri štipendiranju iz združenih sredstev bolj povdaren materialni položaj učencev in študentov (odvisnost višine štipendije od dohodkov družine), hkrati pa tudi kadrovski vidik, tako da bi vse štipendije temeljile na kadrovskih potrebah in praviloma naj ne bi podeljevali štipendij iz združenih sredstev za suficitarne poklice.

Razmerje med kadrovskimi štipendisti in štipendisti, ki so prejeli štipendije iz združenih sredstev v šolskem letu 1981/1982 je bilo naslednje:

— kadrovski štipendisti v občini Ptuj 32,92 %, podravska regija 68,14 %, SRS 69,08 %;

— štipendisti iz združenih sredstev v občini Ptuj 67,08 %, podravske regije 31,86 %, SRS 30,92.

Višimo, da razmerje med kadrovskimi štipendijami in štipendijami iz združenih sredstev ni ugodno, zato bo potrebno z ustreznimi aktivnostmi doseči spreminjanje razmerja in to v korist deleža kadrovskih štipendij.

ZAPOSLOVANJE PRIPRAVNIKOV

V planskih dokumentih na področju zaposlovanja je v letošnjem letu dan poseben povdarek zaposlovanju pripravnikov. Zaposlovanje pripravnikov ureja samoupravni sporazum o usklajevanju planov zaposlovanja. V občini Ptuj je skupaj zaposlenih 129 pripravnikov, od tega 85 v gospodarstvu 43 s srednjo šolo, 24 z višjo in 18 z visoko šolo in 44 v negospodarstvu (12 s srednjo šolo, 25 z višjo in 7 z visoko šolo).

Pri zaposlovanju pripravnikov in štipendistov prepogosto mislimo, da je dovolj, da posameznika zaposlimo, ne pa, da je dosti bolj pomembno, da ga usposobimo za delo (česar šola ne more storiti) in motiviramo za nadaljnje izpopolnjevanje. S tem, da dijaka ali študenta po končani pripravniki dobi ne zaposlimo, nismo izrabili tudi znanja, ki si ga je pridobil z dolgoletnim izobraževanjem.

POTREBE PO KADRIH ZA LETO 1983

Organizacije združenega dela izkazuje za leto 1983 naslednje potrebe po kadrih:

	Gospodarstvo	Negospodarstvo	Skupaj
— visoka	27	26	53
— višja	24	22	46
— srednja	5	14	19
— VKV	—159	1	—158
— KV	376	2	378
— PK	60	3	63
— NKV	—75	1	—74
Skupaj	258	69	327

Iz preglednice je razvidno, da OZD s področja gospodarstva načrtujejo znižanje števila visokokvalificiranih in nekvalificiranih delavcev (kar je pogojeno z upokojitvami).

Ugotavljamo, da so kadrovske potrebe združenega dela precej nižje od že prijavljenih iskalcev zaposlitve in predvidenim tekočim generacijskim prilivom iz šol (okoli 1.100 oseb).

Pri načrtovanju in usklajevanju politike zaposlovanja v OZD je v primerjavi s prejšnjimi leti dosežen določen kvaliteten premik, vendar ugotavljamo, da kadrovske planiranje v OZD ni dovolj razvito, ne izvaja se načelo o sočasnem načrtovanju dohodka, zaposlenosti in produktivnosti, premalo pa je tudi vsklajevanja na nivoju DO.

GIBANJE IN NEKATERE ZNAČILNOSTI BREZPOSELNOSTI V OBČINI PTUJ

Za brezposelnost se šteje oseba, ki je sposobna in voljna delati ter pripravljena sprejeti zaposlitev, ki ustreza njeni strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmognosti, vendar brez svoje krivde nima dela in možnosti, da si z delom zagotavlja sredstva za preživljanje in ki se zaradi zaposlitve prijavi strokovni službi skupnosti za zaposlovanje (tudi iskalec zaposlitve).

Teži in zaostreni pogoji gospodarjenja pogosto manjšajo dinamiko zaposlovanja in naraščanje brezposelnosti. Število brezposelnih ima po polletnih obdobjih značilno gibanje — upada v začetku leta in narašča v drugi polovici leta, vendar se v zadnjih letih giblje s trendom porasta (npr. december 1979—855, december 1980—830 in december 1981—963 brezposelnih).

Število brezposelnih je v prvih osmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z lanskim obdobjem poraslo za 8 %, in sicer od 811 oseb na 876 oseb.

	Občina 1982	Ptuj 1982	Podrav. regija 1981	regija 1982
— ženske	61,9	61,7	57,8	55,1
— mladina do 18 let	12,0	10,2	10,6	9,7
— mladina do 16 let	45,8	52,3	46,0	51,0
— iskalci prve zaposlitve	28,2	28,2	31,1	31,7
— osebe v starosti nad 40 let	25,9	21,6	22,6	20,5
— osebe s čakalno dobo nad 1 leto	36,1	35,1	37,8	33,1
— osebe z delovno dobo nad 10 let	19,7	18,6	18,2	16,9
— težje zaposlitve in invalidne osebe	8,9	29,7	24,3	32,9

Iz preglednice je razvidno, da je med brezposelnimi večina žensk, mladih do 26 let, oseb, ki čakajo na zaposlitev več kot eno leto in oseb, ki iščejo prvo zaposlitev.

V večini primerov je med vzroki prenehanje delovnega razmerja izjava delavcev oziroma lastna krivda in iztek zaposlitve za določen čas. O zaostrenosti problema brezposelnih govori podatek, da v primerjavi z lanskim letom letos ni oseb, ki bi odklonila zaposlitev.

ZAKLJUČEK IN USMERITVE

V preteklem obdobju so bile letne stopnje zaposlovanja v naši družbi in tudi v občini Ptuj precej visoke, v zadnjih letih pa se zmanjšujejo zaradi zaostrenih razmer gospodarjenja, kar pogosto vodi do brezposelnosti.

Pri zaposlovanju se vedno ne upoštevamo dovolj načela soodvisnosti zaposlovanja in dohodka (to pomeni, da mora biti zaposlovanje novih delavcev odvisno od rasti dohodka in obratno, da je rast dohodka odvisna od strukture novozaposlenih). OZD si morajo prizadevati, da bodo novozaposleni prispevali k povečanju dohodka, čeprav je cilj produktivnega zaposlovanja v sedanji nestabilni gospodarski situaciji težje uresničljiv.

Izobrazbena struktura zaposlenih v združenem delu ptujske občine je šibka in neustrezna. Delno je takšna struktura posledica oziroma odraz razmeroma neugodne industrijske strukture (prevelik je delež delovnointenzivnih in tehnološko nezahtevnih proizvodov), delno pa posledica dosedanjega neustreznega planiranja kadrov. Pri planiranju kadrov so OZD pogosto pozabljale na pomen kadrov, kot nosilcev znanja in njihov vpliv na rast družbenega proizvoda. OZD morajo dati večji poudarek planiranju kadrov, izboljšanju izobrazbene in kvalifikacijske sestave delavcev, kajti proces prestrukturiranja gospodarstva pomeni tudi prestrukturiranje kadrovskega potenciala.

OZD morajo s hitrejšim uve-

Prav tako se je povečala tudi relativna brezposelnost, to je odstotno razmerje nezaposlenih nasproti zaposlenim, ki je v juniju znašala 4,7 % in je precej višja v primerjavi z regijskim (2,5 %) kot tudi republiškim povprečjem.

V izobrazbeni strukturi iskalcev zaposlitve nastajajo določene spremembe. Delež strokovnih kadrov, ki je v letu 1979 znašal 17,3 %, se je povečal v letu 1981 na 32,7 % in v prvem polletju letos celo na 36,6 %, pri čemer moramo upoštevati, da v tem odstotku še niso zajeti letošnji diplomanti poklicnih in štiriletnih srednjih šol. Kot je razvidno iz podatkov, se je v zadnjih treh letih najbolj povečevalo število iskalcev zaposlitve ravno v teh dveh izobrazbenih stopnjah.

Povdariti je potrebno, da t. i. struktura brezposelnosti (ki se kaže v nezaposlenosti mladih s srednjo, višjo in visoko izobrazbo) ne nastaja samo zaradi posameznikovih izbire, temveč tudi zato, ker smo tega posameznika motivirali za tako odločitev na različne načine: z nagrajevanjem po delu, s pogoji zaposlovanja, s pogoji dela. To dejstvo je toliko bolj zaskrbljujoče, ker smo kapital, vložen v znanje teh mladih, spremenili v neproduktivno znanje.

Najpomembnejše strukturne značilnosti časne brezposelnosti so predvsem (odstotki pomenijo deleže od skupnega števila brezposelnih):

	Občina 1982	Ptuj 1982	Podrav. regija 1981	regija 1982
— ženske	61,9	61,7	57,8	55,1
— mladina do 18 let	12,0	10,2	10,6	9,7
— mladina do 16 let	45,8	52,3	46,0	51,0
— iskalci prve zaposlitve	28,2	28,2	31,1	31,7
— osebe v starosti nad 40 let	25,9	21,6	22,6	20,5
— osebe s čakalno dobo nad 1 leto	36,1	35,1	37,8	33,1
— osebe z delovno dobo nad 10 let	19,7	18,6	18,2	16,9
— težje zaposlitve in invalidne osebe	8,9	29,7	24,3	32,9

ljavljanjem delitve po delu in rezultatih dela doseči smotno organiziranje del in nalog ter razporejanje delavcev na tista dela in naloge, ki jih lahko uspešno opravljajo.

Dosledno je potrebno preprečevati zaposlovanje pri vseh režijskih in administrativnih delih, ki konkretno ne povečujejo dohodka in produktivnosti dela v materialni proizvodnji.

Izobraževanje ob delu je še vedno preveč prepuščeno interesom posameznega delavca, premalo pa prilagojeno potrebam združenega dela. V bodoče je potrebno usmerjanju na tem področju dati večji poudarek, zlasti usmerjanju izobraževanja ob delu in iz dela za deficitarne poklice.

Na področju štipendiranja smo v ptujski občini dosegli pomembne uspehe, vendar je doseženo razmerje med deležem kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev neustrezno. Vsi dejavniki si morajo prizadevati, da z ustreznimi aktivnostmi to razmerje spremenimo v korist povečevanja deleža kadrovskih štipendij.

Zaposlovanju in usposabljanju pripravnikov moramo v prihodnje dati večjo težo, če želimo, da se bo kapital, vložen v njihovo izobraževanje, vračal združenemu delu.

Teži in zaostreni pogoji zaposlovanja, zmanjšane možnosti in obseg sredstev za investicije pogosto manjšajo dinamiko zaposlovanje in naraščanje brezposelnosti. Zlasti zaskrbljujoča je t. i. struktura brezposelnosti, ki se kaže v brezposelnosti mladih s srednjo, višjo in visoko izobrazbo. Rešitve za zmanjševanje brezposelnosti moramo iskati v boljši izbiri proizvodnih sredstev in delovnega časa, v razporejanju delovnega časa v izmenah, v prekvalifikacijah in prerazporejanju delavcev, v ustvarjanju pogojev za večje zaposlovanje v deficitarnih dejavnostih drobne gospodarstva in nenazadnje v večji uporabi znanja v OZD.

Priloga: FF

SOLIDARNOSTNA POMOČ KMETIJCEM

Člani delovnih kolektivov, učenci osnovnih in srednjih šol ptujske občine so pokazali to jesen veliko solidarnost s kmetijci. Množično so se namreč odzvali pozivom kmetijskih delovnih organizacij, socialistične zveze, sindikata in mladinske organizacije, da sodelujejo s prostovoljnim delom pri spravilu jesenskih pridelkov. To je osnovna ocena štaba za spremljanje spravila in odkupa jesenskih pridelkov, štab deluje pri občinski konferenci socialistične zveze v Ptuj.

V sadovnjakih, vinogradih in tudi na poljih kmetijskega kombinata je sodelovalo v solidarnostnih delovnih akcijah dnevno tudi do 600 udeležencev. Po besedah predstavnika tozdr Vinogradništvo Haloze, so udeleženci teh akcij pospravili kar polovico letošnjega pridelka grozdja, to je okoli 100 vagonov. Nič manjša ni bila pomoč mladine in delovnih ljudi pri pobiranju sadja, trganju koruze in

podobnih delih. Kljub precejšnji časovni zamudi na samem začetku spravila letošnjega pridelka, je bil ta po zaslugi solidarnosti občanov pravočasno pospravljen. Kmetijci so za pomoč zelo hvaležni in zadovoljni ob spoznanju, da nam ni več vseeno, kako bomo vsakoletne bitke z vremenom obrnili v prid naši prehranbeni bilanci, naši manjši odvisnosti od uvoza hrane in v prid stabilnosti našega gospodarstva.

Ivo Težak, predstavnik osnovnega šolstva v štabu za spremljanje spravila jesenskih pridelkov je dejal, da bi moralo postati sodelovanje učencev pri jesenskih kmetijskih opravilih vsakoletna praksa. Tako bi lahko po njegovih besedah za teden dni skrajšali zimске šolske počitnice, ta teden pa jeseni izkoristili za pomoč kmetijstvu. Poleg pomoči ima tako delo tudi vzgojni pomen, saj tako mlademu

človeku na najbolj pristen način privzgojimo pravičen odnos do dela in hrane.

Tudi solidarnostne akcije članov sindikalnih organizacij nekmetijskih delovnih organizacij morajo postati vsakoletna oblika pomoči kmetijstvu. Kljub razpolaganju s sodobno mehanizacijo bodo pridne roke vse bolj potrebne tudi v prihodnjih letih. V jesenskem času je namreč ogromno opravil, ki jih ni mogoče opraviti strojno, še posebno v razmerah, ko vreme ni najbolj naklonjeno kmetijstvu.

Letošnje akcije so potekale organizirano, seveda, kar se tu in tam pojavile manjše težave, kar je ob tako velikem številu sodelujočih opravičeno. Vse letošnje pozitivne pa tudi morebitne slabe izkušnje so dobra osnova za načrtovanje takih akcij v prihodnjih letih.

JB

TUDI OBRITNIKI NISO BREZ TEŽAV

V prejšnjem tednu je obrtno združenje Ptuj organiziralo delovni sestanek z obrtniki, da bi se dogovorili za skupno premaganje težav zaradi omejitve prometa z motornim bencinom in plinskim oljem. Sestanka se je udeležilo blizu 150 obrtnikov, ki so opozorili na probleme, ki izhajajo iz omenjenih omejitev. Poseben problem pa je oskrba z reprovromaterialom.

Največ so razpravljali o začasnih navodilih za izvajanje uredbe o omejitvi prometa z motornim bencinom in plinskim oljem, ki različno prizadene posamezne panoge obrti. Za servisno dejavnost obrti je bilo z navodili določeno, da je možno dobiti gorivo največ v količini 80 odstotne porabe v enakem obdobju leta 1981. Dileme so bile okrog dela na terenu, kjer je po naknadnih navodilih obveljalo, da tudi obrtniki, ki delajo na terenu, lahko uveljavljajo podobne količine kot obrtniki, ki opravljajo servisne dejavnosti.

Trenutno je veliko problemov tudi glede segregiranja delovnih prostorov. Obrtniki kljub dolgi čakalni dobi niso dobili niti premoga niti kurilnega olja. Po prioriteten listi namreč obrtniki pridejo šele v četrti sektor porabe — to je v široko potrošnje. Prioritetno listo pa je sestavil

sekretariat za energetiko SR Slovenije. Obrtniki se pri tem vprašujejo ali so sestavljali prednostne liste pozabili na 24 tisoč ljudi, ki delajo v obrti in ne morejo sprejeti, da se jih uvršča v kategorijo »navadnih gospodinjstev«.

Obrtniki so tudi predlagali, da bi IS SO Ptuj opredelil spodbude za tiste obrtnike, ki bodo izvažali.

Glede obveznega depozita pri prehodu meje so menili, da bi obrtnike morali upoštevati in jih tudi oprostiti depozita, ker v tujini nabavljajo potrebne reprovromaterial, ki ga doma ni. Predlagajo, da bi bilo najbolje in tudi najbolj upravičeno, če bi že ob prevzemu potrdila o upravičenosti uvoza reprovromateriala, dobili tudi potrdilo o oprostitvi plačila depozita.

Ptujski obrtniki tudi ugotavljajo, da je ptujska trgovina zelo slabo založena s potrebnimi reprovromateriali za določene dejavnosti v primerjavi z Mariborom in drugimi mesti. Po njihovem mnenju bi morali imeti podobno založenost s tem materialom kot drugi, če material je in če ni »drugi vzrokovi«.

Širše so razpravljali tudi o posledicah zmanjšane obsega proizvodnje, če zasebnega dela obrti ne bomo izenačili z družbe-

nim in če restrikcij ne bomo vsi upoštevali.

Obrtniki tudi predlagajo zmanjšanje določenih stroškov in sicer v primerih, ko se izvajajo dela na terenu. Gre za t. im. camp prikolic, ki bi jih obrtniki lahko v takih primerih uporabili, vendar jim uporaba le-teh uprava za družbene prihodke ne šteje med stroške obratovalnice. Z uporabo camp prikolic bi se lahko ognili tudi dnevnemu vračanju delavcev in bi tudi s tem prispevali k varčevanju.

Med številnimi predlogi obrtnikov za premaganje sedanjih težav, je tudi priporočilo KBM — poslovni enoti v Ptuj, da bi skladno s pravilnikom o kreditiranju malega gospodarstva v sedanjem obdobju dala prednost kreditom za nabavo reprovromateriala, ne pa nabavi osnovnih sredstev.

Na tem sestanku so predstavniki obrtne zadrage Panorama znova opozorili na problem plačevanja davčnih obveznosti. Kupci zadrage namreč v 95-ih odstotkih poravnajo obveznosti z vrednostnimi papirji-menicami. Menice pa uprava za družbene prihodke ne priznava kot plačilno sredstvo.

Nujno bi bilo, če zaradi boljše likvidnosti zadrage, da se sedanji rok 8 dni, podaljša na 45 dni.

MG

MELIORACIJA PESNIŠKE DOLINE

Končno začetek

O melioracijah — pridobivanju novih obdelovalnih površin v ptujski občini smo letos že precej govorili in pisali. Na vsehsestankih, kjer je bilo govora o kmetijstvu je potekala tudi kritična razprava o neuresničevanju melioracijskih načrtov. Resnica je, da smo na tem področju v precejšnji zamudi, ker pa se je sedaj vse dokončno uredilo, lahko pričakujemo, da bomo zamudo nadoknadili. V kmetijski zadrugi Ptuj so uspeli pred dnevi zaključiti finančno konstrukcijo in pridobiti dovoljenje za izvedbo melioracij za nekaj nad 600 hektarov, v skladu s planom za letošnje leto. Kljub pozni jeseni upajo, da bo dobršen del teh površin tudi urejenih.

Z začetkom novembra so pričeli z melioracijskimi deli na dveh območjih — Gočova, Biš in Levajci, na vsakem območju bo zajetih v melioracijo 110 hektarov. V Levajcih je izvajalec del gradbeno podjetje 14. oktober iz Gornje Radgone, na območju Gočove in Biša pa Vodnogospodarsko podjetje Maribor.

V pogodbah z izvajalci je predvideno, da bodo zemeljska dela zaključena do konca leta ali najpozneje do 27. januarja. V drugi polovici marca in v začetku aprila bodo položili drenažne cevi. Sledilo bo oranje in osnovno gnojenje, nakar lahko z začetkom maja že pričakujemo na teh površinah setev. Prvo leto bodo na vseh teh površinah posejali koruzo.

Melioraciji na omenjenih območjih bo sledila ureditev melioracijskega območja Hvaltinci na površini 360 hektarov, v Svetincih bo zajetih v melioracijo 34 hektarov in v Velovlaku 23 hektarov zamočvirjenih zemljišč. Seveda bodo te površine dokončno urejene v naslednjem letu, kar pa ne pomeni, da bo zaradi tega v zaostanku plan melioracij v letu 1983.

JB

DELEGATSKA ODGOVORNOST?!

Če na kratko analiziramo delovanje delegatskega sistema mislim, da lahko enoglasno ugotovimo, da je z uvedbo delegatskega sistema narejen velik korak naprej v našem družbenopolitičnem in samoupravnem odločanju, z ozirom na prejšnji poslanski oz. odborniški sistem. Odločitve so realnejše, ker o njih razpravlja mnogo več ljudi in ima tako vsakdo možnost, da izrazi svoje mnenje, oziroma postavi svoje stališče, kar je bilo v prejšnjem sistemu mogoče v mnogo manjši meri.

Vendar moramo kljub neslutnim možnostim, ki jih daje sistem vsem delovnim ljudem in občanom pri uveljavljanju njihovih pravic ugotoviti, da le-to marsikje še ni zazvelo kot bi moralo.

Omenim naj samo veliko neodgovornost delegatov skupščine zbora uporabnikov in zbora izvajalcev Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj, ki je bila sklicana za sredo, 20. oktobra 1982, ob 8. uri. Lahko rečem, da je okoli 30 ljudi zapravljalo denar in čas po nepotrebnem in to ravno v tem trenutku, ko govorimo o čimvečjem in smotnejšem varčevanju in to ravno na račun nesklepnosti, oz. neodgovornosti delegatov iz posameznih delovnih organizacij. Po nepotrebnem zapravljanju časa in denarja in po ugotovitvi nesklepnosti skupščine smo se dogovorili za ponovni sklic 27. oktobra ob isti uri.

Zaradi pomembnosti dnevnega reda in urgenci na posamezne delegacije se je »stara pesem« zopet ponovila. Verifikacijska komisija za ugotavljanje sklepnosti je ugotovila, da manjkajo štirje delegati zbora uporabnikov in tako bi lahko navzoči delegati ponovno odšli na svoja delovna mesta z dvournno zamudo. K sreči je v sejni sobi še telefon, da je predsednik skupščine poklical odgovorne v najbližjih delovnih organizacijah, ter jih lepo prosil, če lahko pošljejo svoje delegate na skupščino. Po ugotovitvi sklepnosti smo nazadnje le uspeli sprejeti pomembne sklepe skupščine.

Menim, da bi lahko delegati upoštevali vsaj točko v dnevnem redu, ki se je nanašala na potrditev cen novozgrajenih stanovanj v coni A, kjer je nestrno čakajo družine na ključne stanovanj. Pred vrati je zima, selitev pa je zelo težka in neprijetna stvar. Se posamezniki ne zavedajo, da zaradi svoje neodgovornosti otežkočajo in zavirajo delo sami samoupravni stanovanjski skupnosti občine, kajti le-ta mora čakati na potrditev predlaganih sklepov, da lahko nadaljuje z delom.

Dokler bomo delali tako in gledali vsak le na svojo koristi in družbeno »nepomoč«, do takrat bomo pri nas težko govorili o humanosti človeka do človeka, najmanj pa še o družbenem samoupravljanju. Mislim, da bi v tem težkem času lahko vsak posameznik prispeval svoj delček (četudi ima on že vsega dovolj) in složni bi lažje prišli do željenega in potrebnega cilja.

Mira KARNEŽA

SLABŠI REZULTATI GOSPODARJENJA

Po podatkih SDK se v devetih mesecih letošnjega leta vrednostni rezultati gospodarjenja v ptujski občini slabšajo. Zadnji udarec je seveda prispevala še devalvacija. Sicer pa se krepitvena porabljenih sredstev, saj so samo za amortizacijo porabljenih sredstev večja za 29 odstotkov, (v primerjavi z enakim obdobjem lani) medtem ko je celotni prihodek v gospodarstvu višji le za 27 odstotkov. Povečale so se tudi izgube, kar za 56 odstotkov ali v znesku 94,5 milijona. Sedaj imamo v gospodarstvu 8 zgubašev, v negospodarstvu pa 2.

Med dosedanjimi zgubaši so bili nekoliko uspešnejši v TOZD Elektrikar, kjer so polletno izgubo 45 milijonov ob devetmesečno zmanjšali na 29,5 milijona.

Skrajna je tudi zadolženost ptujskega gospodarstva, saj daje sedaj 62 odstotkov sredstev več za obresti kot v enakem obdobju lani, povzroča tega pa gre v glavnem za kratkoročne kredite z neugodnimi pogoji vračanja. Čisti dohodek je za 17 odstotkov večji nasproti lanski, od tega so v gospodarstvu namenili za osebne dohodke 25 odstotkov več sredstev kot lani. Tudi skupna poraba v združenem delu je za 19 odstotkov višja, čeprav bi moralo biti obratno. Akumulacija je nižja, v porastu pa so neplačani dohodki. Ugotovljeno je tudi slabšanje finančne discipline. Skratka rezultati gospodarjenja so slabši kot je bilo predvideno v resoluciji.

Tako je v kratkem podal oceno gospodarskih gibanj v občini za 9

mesec, Janko Bezjak, predsednik izvršnega sveta SO Ptuj na ponedeljkovem posvetu z direktorji OZD s področja negospodarstva. Nujni so skrajni napor delavcev, da zvišajo produktivnost, da se še bolj usmerjajo v izvoz, pa seveda na drugi strani, da porabo zmanjšajo kakor se da. Na posvetu so razpravljali tudi o resolucijskih ciljih za leto 1983, ki so podobni letošnjim, zahtevajo pa še večjo odgovornost pri ureničevanju in čim manj odstopanj. Investicije bodo ostale na letošnji ravni, rast osebnega dohodka pa bo za polovico manjša od rasti realnega OD. Skupna poraba naj bi za 10 odstotkov zaostajala za rastjo dohodka, na izvoznem področju pa moramo doseči 12 odstotno povečanje, predvsem na

konvertibilno področje. Izredno pomembne pa so naloge kmetijcev v borbi za večje pridelovalne površine in za proizvodnjo več hrane.

Na posvetu so razpravljali tudi o prehodu na poznejši delovni čas in pri tem ugotovili, da so se do sedaj pojavljale različne neprimisljene poteze, kljub temu pa se je večina delovnih organizacij, kjer ne delajo na izmene odločila za poznejši pričetek dela. Največ jih je prestavilo začetek delovnega časa za 1 uro. Vse skupaj bo treba seveda uskladiti še z avtobusnimi prevozniki in problemom ne bi smelo biti. Sicer pa bo čas še prinesel svoje zahteve. Njihovo upravičenost pa bo treba dvakrat pretehtati.

M. Ozmeč

V SIS bo možna le enoodstotna letna rast sredstev

Združeno delo bi moralo dobiti že koncem meseca oktobra predlog samoupravnih sporazumov o temeljnih planov do leta 1985 z vsemi potrebnimi spremembami, ki jih narekujejo zaostrene gospodarske razmere in rezultati gospodarjenja. Vendar iz nekaterih objektivnih vzlogov tega roka ni bilo mogoče upoštevati.

S spremembami in dopolnitvami temeljev planov v letošnjem letu smo začeli na osnovi dokumentov, ki so jih delavci sprejemali v decembru leta 1980. Spremembe zakonskih predpisov in druga neugodna gospodarska gibanja v naslednjih dveh letih so to spremembo tudi pogojevala v tem srednjeročnem obdobju. V mesecu juliju so vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti sprejemale osnutke samoupravnih

sporazumov sprememb in dopolnitev teh planov, ki so bili v javni razpravi do 15. septembra. Na te osnutke ni bilo nobenih pripomb. Gre pa predvsem za bistvene spremembe v stopnji rasti sredstev za skupno porabo. V letu 1980 smo v temeljnih planov načrtovali, da bodo skupna sredstva za družbene dejavnosti rasla po povprečni letni stopnji 3,9 odstotka. Kasnejša gospodarska gibanja v začetku tega srednjeročnega obdobja in podatki za prvo polletje letošnjega leta so kazali možno rasti le 3,2 odstotka. Prišlo pa je do ponovnih sprememb in tako je komite za družbenoekonomski razvoj in planiranje pri skupščini občine Ptuj ocenil, da ta rasti za obdobje od leta 1983 do 1985 ne bo taka in bo za družbene dejavnosti lahko v povprečju le en odstotek. Na osnovi tega pripravljajo stro-

kovne službe nove izračune in usklajevanja, s čimer znižujemo povprečno letno rasti za več kot 1,3 odstotke.

Upoštevajoč gospodarsko situacijo in napore za njeno stabiliziranje so zožitve že sprejetih programov nujne, zato bi potreben močan selektivni pristop v posameznih samoupravnih interesnih skupnostih in v nekaterih je možna celo krčitev obstoječega programa.

Res pa je tudi, da dobivamo precejšnja solidarnostna sredstva za izobraževanje, otroško varstvo, zdravstvo in socialno skrbstvo, zaradi česar bo potrebno zadržati določeno raven, da ne bomo po skupni prispevni stopnji padli še nižje, saj smo že sedaj na repu med slovenskimi občinami. Glede na solidarnostna sredstva pa bi vendarle kazalo, da smo vsaj v povprečju prispevnih stopenj v SR Sloveniji. Dejstvo je tudi, da v Ptuj, če vsa leta dosledno znižujemo prispevne stopnje na osnovi poračunanih presežkov, letos tudi v celoti upoštevamo zakon o poračunu presežkov in že med letom ugotavljamo stanje in ga vsklajujemo z dogovorjenimi programi. Primerjavo z ostalimi občinami pa bi lahko imeli realno le, če tudi drugod tako dosledno poračunavajo presežke.

mš

OPLOTNICA

Gozdno gospodarstvo Oplotnica upravlja s skupno 5435 hektarji gozdov. Ti so predvsem na območjih med turistično kreativnim centrom Rogla, čez območje planinskega doma Pesek pa vse do počitniškega doma Jarja na mariborskem Pohorju. V upravljanju imajo tudi nekaj gozdov v dolinah Cigonca in Polskava ter na Boču. To je, še posebno za današnji čas, gotovo zelo bogato področje, kar pa ne pomeni, da so lahko upravljalci kot tudi drugi koristniki do tega bogastva brezskrbni, še posebno, ko gre za ohranjanje in vzgajanje novih gozdnih površin. Obširna gozdna bogastva predstavljajo velik kapital in močno lesno ozadje Gozdnega gospodarstva Oplotnica, kjer je zaposlenih blizu 130 delavcev, katerih osnovni vir dohodka je prav načrtno izkoriščanje gozdov. V njih je največ iglavcev, v nižinskem delu pa je tudi precejšnja masa listavcev. Takšno bogastvo pogojuje tudi razvoj lesne industrije na območju Oplotnice in v širšem prostoru občine Slovenska Bistrica, kjer deluje trenutno kar pet delovnih kolektivov večina v predelavi in tudi finalizaciji lesa. Z lesom iz Gozdnega gospodarstva Oplotnica zalagajo kolektive v občinah Slovenska Bi-

VELIKO ZALEDJE LESA OBVEZUJE

Tovarna stavbnega pohištva, danes TOZD LIP Oplotnica, se je prav po zaslugi bogatega zaledja razvila v močan in sodoben kolektiv.

strica in Slovenske Konjice. Nekaj lesa pa namenljajo za predelavo tudi tovarni papirja in celuloze v Krškem in tovarni impregniranih drogov v Hočah. S svojim lesom zalagajo tudi slovenske premogovnike kjer ga uporabijo za podpornike.

Pri Gozdnem gospodarstvu Oplotnica se lahko pohvalijo tudi

z visoko storilnostjo, saj v obdobju enega leta posekajo tudi 22.500 kubičnih metrov iglavcev in 10.600 kubičnih metrov listavcev. Uspešnost poslovanja te organizacije zagotavlja tudi lastni prevoz lesa iz krajev poseka do potrošnika.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

OBVESTILO

VSEM OBRITNIKOM V PTUJSKI OBČINI

Obrtno združenje Ptuj obvešča svoje člane, da so uradne ure za stranke enkrat tedensko in sicer ob ponedeljkih od 14,30 do 20. ure na sedežu obrtnega združenja, Vošnjakova ulica 13. V tem času bo na sedežu združenja delal tajnik združenja. Ko bodo urejeni vsi prostori združenja, bomo določili nov delovni čas za stranke.

Obrtno združenje PTUJ

V KS NA OBMOČJU OBČINE ORMOŽ

**Priprave na volitve
v samoupravne organe**

V večini krajevnih skupnosti na območju občine Ormož se izteka mandatna doba samoupravnim organom, zato bo treba izvoliti nove, zlasti odgovorno pa je kadrovanje predsednikov svetov in skupščin krajevnih skupnosti.

O tem je bila razprava na zadnji seji koordinacijskega odbora za usklajevanje dela krajevnih skupnosti v občini Ormož. Dogovorili so se, da bodo volitve v samoupravne organe krajevnih skupnosti izvedli v februarju prihodnjega leta, čas do takrat pa je treba temeljito izrabiti za vsebinske, kadrovske in organizacijske priprave. Ponekod bo treba uskladiti, spremeniti in dopolniti statute krajevnih skupnosti, prav tako bo treba pripraviti in sprejeti spremembe in dopolnitve družbenih planov KS za obdobje 1981—1985, saj jih je treba uskladiti s spremembami in dopolnitvami občinskega družbenega plana in družbenih planov samoupravnih interesnih skupnosti tako družbenih dejavnosti kot materialne proizvodnje, skratka — uskladiti jih je treba s stvarnimi možnostmi, ki nam jih narekujejo zoženi pogoji gospodarjenja in ukrepi ekonomske stabilizacije. — u.

**Več odgovornosti
nekaterih posameznikov**

Tako kot v drugih krajevnih skupnostih v ptujski občini, je akcija NNNP potekala tudi v Vidmu pri Ptuj. Pozornost so posvetili predvsem požarni varnosti in vzgoji v cestnem prometu.

Ob 8. uri so osnovnošolci izpraznili šolo. Zelo pohvalno, saj so bili vsi mladi zunaj šolskih prostorov prej kot v minuti. Nato so gasilci iz GD Videm in Tržec prikazali, kako pogasiti požar. Žal bi se lahko tukaj kritično ustavili. Namreč gasilci, kljub opremi, s katero razpolagajo, niso bili ustrezno obuti, precej jih je na ta dan tudi delalo, zato so bili številčno okrnjeni. Mladi, ki so bili določeni za pomoč gasilec, svoje naloge niso opravili zadovoljivo in rečemo lahko, da nekateri tudi kaj dosti o gasilstvu ne vedo. Kljub temu je hitrost in volja opravila vse. Čeprav je električarjev v krajevni skupnosti kar precej, tokrat ni bilo nobenega, ki bi izklopil električni tok, da bi gasilci lahko bolje in varno delali. Zaradi te pomanjkljivosti seveda niso mogli prikazati nekaterih točk, ki so bile v načrtu.

Pohvaliti velja civilno in narodno zaščito, predstavnice Rdečega križa, ki so svojo nalogo zelo dobro opravili. V primeru da bi katera družina ostala brez strehe nad glavo, je bilo predvideno, da se zatečejo v dvorano, ki je dokaj velika ali pa v prostore krajevnih skupnosti.

Rečemo lahko, da je akcija dokaj dobro uspela, kljub pomanjkljivosti, ki so nastale, vendar so se tisti, ki so količaj pripomogli k uspešnosti, v določenem težavnem položaju dobro znašli, pač kakor so vedeli in znali. Ostane nam realno upanje, da bodo letošnje napake na važi prihodnje leto odpravili in da bo resnost nekaterih posameznikov večja.

J. Hvalec

SLOVENSKA BISTRICA

**OB DNEVU MRTVIH
SVEČANOSTI
V VSEH KRAJIH**

V občini Slovenska Bistrica so se že pred dvema letoma odločili, da ne bo več osrednje občinske slovesnosti ob Dnevu mrtvih, kar je povečalo aktivnosti pri organiziranju teh svečanosti v vseh krajevnih skupnostih. Tudi letos je bilo tako v vseh krajih občine že dan, ponekod pa tudi prej, žalna slovesnost ob spominu na padle borce NOB in pomembnejše kraje. Ob teh priložnostih so mladi osnovnih šol, organizacij ZSMS iz KS in delovnih kolektivov obiskali spominska obeležja NOB, jih uredili in ob njih pripravili tudi krajske kulturne programe. V te aktivnosti so se vključevale tudi vse krajevne in druge organizacije. V občini Slovenska Bistrica ni osnovne šole, ki ne bi imela naloge skrbeti za vsaj eno grobišče ali spominsko obeležje iz NOB v svojem kraju. Za to so se odločili učenci šol tudi v okviru aktivnosti ohranjanja in prenašanja tradicij NOB

Na osrednji komemoraciji na pokopališču v Slovenski Bistrici.

prihodnjim rodovom. Pri tem jim pomagajo tudi prizadevni člani mladinskih organizacij in organizacij ZZB NOV v posameznih krajevnih skupnostih. Ne samo ob Dnevu mrtvih, največ grobov in spominskih obeležij je urejenih tudi skozi vse leto, saj se zavedajo, da je ohranjanje tradicij NOB stalna in ne samo občasna naloga.

V občinskem središču Slovenska Bistrica so družbenopolitične organizacije, skupščina občine in krajevne skupnosti mestnega območja pripravile osrednjo komemoracijo v nedeljo, 31. oktobra dopoldne pri spominskem obeležju in grobu padlih junakov iz NOB, na pokopališču v Slovenski Bistrici, kjer je sodelovala tudi sindikalna godba na pihala DO IMPOL in vojaški garnizije Pohorski bataljon Slovenska Bistrica. Posebna delegacija je položila venec pred spomenik NOB v središču Slovenske Bistrice. Tudi v drugih krajih občine so žalne svečanosti izvedli že v soboto ali nedeljo, saj je na Dan mrtvih veliko občanov odšlo na grobove svojcev v druge oddaljene kraje v občini pa tudi izven nje. Vsa pokopališča v občini Slovenska Bistrica so bila skrbno urejena.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Praznik KS Pohorski odred

V krajevni skupnosti Pohorski odred, največji KS v občini Slovenska Bistrica, so v četrtek, 4. novembra pripravili v okviru praznovanja praznika KS svečano sejo skupščine, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij krajevnih skupnosti.

Slavnostna seja je bila v avli osnovne šole Pohorski odred v Slovenski Bistrici ob 17. uri, to pa je bila priložnost, da se je kar največje število prebivalcev te KS širše seznanilo z doseženimi delovnimi in razvojnimi rezultati krajevnih skupnosti in tudi nalogami, pred katerimi se ta KS nahaja. Ob tej

priložnosti so nekaterim najprizadenejšim krajanom podelili tudi posebna priznanja za minulo delo na družbenopolitičnem in tudi na področju krajevnih skupnosti.

V kulturnem programu, ki so ga ob tej priložnosti pripravili učenci osnovne šole Pohorski odred, cimbani Vzgojno varstvene organizacije Oton Župančič, dijaki kovinarsko metalurške šole, mladina KS Pohorski odred, učenci glasbene šole Slovenska Bistrica in pihalni orkester sindikalne konference DO IMPOL Slovenska Bistrica. Viktor Horvat

SEDMI PRAZNIK KS JURŠINCI

PRAZNIK POVEZALI Z AKCIJO NNNP

V spomin na padle domačine dr. Metoda Spindlerja, Franca Toplaka, Alojza Zormanca na druge žrtve NOB s tega območja, so v soboto praznovali v Juršincih svoj sedmi krajevni praznik. Praznični utrip so uspešno povezali z aktivnostmi v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti. V vaji so sodelovali pripadniki civilne in narodne zaščite ter drugi krajan. Svoje aktivnosti je prikazala in preizkusila na vaji tudi enota z radiološko, biološko in kemično zaščito z območja sosednje krajevnih skupnosti Polenšak. V okviru šolskega obrambnega dneva so se izkazali tudi učenci osnovne šole Slovenskogoriške čete Juršinci.

Na slavnostnem zboru krajanov in udeležencev vaje je poveljnik krajevnega štaba civilne zaščite Simon Toplak poročal o poteku vaje predsedniku skupščine KS Ignacu Hrgu. Predsednik sveta KS Janko Matjašič pa

je v slavnostnem govoru obudil spomin na padle in razčlenil dosedanje in v prihodnje načrtane aktivnosti od graditve telefon-

skega in vodovodnega omrežja, modernizacije cest do ureditve drugih nalog, ki jih uresničujemo z lastnimi sredstvi in pri-

zadevanji ter s pomočjo širše družbene skupnosti.

K prazniku in uspešno izvedeni akciji NNNP jim je v imenu zbranih gostov, skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij in občinskega štaba civilne zaščite čestital izvršni sekretar komiteja OK ZKS Ptuj, Feliks Bagar ki je obenem tudi poveljnik obč. štaba CZ. Poudaril je, da so dosednji in prihodnji načrti za razvoj na tem območju spodbudna skrb v prizadevanjih za hitrejši razvoj manj razvitega območja Slovenskih gorici.

S kulturnim sporedom so sklenili prireditve učenci juršinske osnovne šole, ki pridno sodelujejo s svojimi učitelji — mentorji na vseh krajevnih prireditvah in proslavah.

JOS

Pogled na prireditveni prostor pred lovskim domom v Juršincih

USPEŠNO ZBIranJE ODPADNIH SUROVIN

Ni treba ponovno poudarjati kakšnega pomena so, predvsem v zadnjem času, za naše gospodarstvo sekundarne surovine. Ponekod se tega že dobro zavedajo, še zmeraj pa je nekaj takih, ki mislijo drugače. V ptujski enoti Surovine iz Maribora so bili letos v devetih mesecih sicer uspešnejši pri zbiranju odpadnih surovin, za 6 odstotkov več so jih zbrali v primerjavi z enakim obdobjem lani. O tem je vodja enote, Jakob Knez dejal:

»Res je, letos smo v 9 mesecih zbrali skupaj 4.405 ton surovin za predelavo, od tega 3.553 ton od raznih dobaviteljev na up, ostalo pa od ročnih zbiralcev. Če te zneske razčlenimo, potem je razvidno, da smo od raznih dobaviteljev na up zbrali 3.200 ton železa, 36 ton litin, 38 ton kovin, 3,3

tone gum, 250 ton papirja in 23 ton stekla. V ročnem nakupu od posameznih zbiralcev — občanov pa smo zbrali 448 ton železa, 22 ton litine, 44 ton ostalih kovin, 1,2 toni gum, 290 ton papirja in 4 tone stekla. Drobneža nakupa je torej bilo skupaj 851 ton.«

Odziv delovnih organizacij in posameznikov je torej zadovoljiv?

»Kljub temu, da je v združenem delu vedno manj odpadnega materiala je odkup večji. Ugotovili smo, da se v večini delovnih organizacij zavedajo pomena zbiranja sekundarnih surovin, ponekod jih izkoristijo kar sami, v veliki meri pa neizkoriščene surovine odstopijo, oziroma prodajo našim enotam. Na odpad pride zares samo tisto, kar ni več za drugo uporabo, vse to pa je za nas še zmeraj surovina. Rezultat večiega

odkupa je morda tudi v dvigu odkupnih cen. Kar za okoli 100 odstotkov so višje nasproti lanskim. Razen tega smo bili tudi uspešnejši pri razširjanju odkupne mreže.«

Kako na ie z vključevanjem šolske mladine v zbiranju odpadnih surovin?

»Sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami in s CSUI Ptuj. Najuspešnejši so pri zbiranju odpadnega papirja. Na prvem mestu je vsekakor CSUI, zatem OŠ Ivana Spoljenjaka, na tretjem mestu pa je OŠ Ljudevita Pivka.«

V mesecu oktobru ste izvedli posebno akcijo zbiranja odpadnih surovin, kako je potekala?

»Na republiški konferenci SZDL je bil dogovor s slovenskimi železarnami in obema delovnima

organizacijama Dinos in Surovina, da v mesecu oktobru izvedemo akcijo za zbiranje odpadne bele tehnike in odpadnih avtomobilskih školk. Vsega tega je v raznih divjih zbirališčih na pretek, pa tudi na nepravilnih mestih. Dogovorili smo se, da je za oboje od 15. do 30. oktobra nabavna cena 3 din za kg, — če ima stranka svoj prevoz, — če pa odpadni material pripeljemo sami pa 2 din. Odziv je bil zares zadovoljiv, zato smo ta rok podaljšali do 10. novembra.

Morda tudi zaradi akcije NNNP, ker vemo, da je ta letos posvečena večji požarni varnosti. Na podstreljih in v kletih pa je ogromno odpadne krame, ki bi jo lahko občani tudi prodali.«

M. Ozmec

**V boju za človeška življenja in ohranjanje
družbenega premoženja**

SLOVENSKA BISTRICA

no je prav gotovo prava šola za življenje vsakega posameznika občana in tudi skupnosti. Zato pa tudi ni čudno, da so ji v občini posvetili toliko pozornosti, saj so bili njeni odgovorni nosilci komiteji za SLO in DS. Prav po njihovi zaslugi, pri čemer pa ni mogoče zanikati zaslug tudi mnogih organizacij, društev in posameznikov, se je samo v letošnjem letu v bistriški občini usposobilo veliko število pripadnikov civilne zaščite. V vseh krajevnih skupnostih pa že organizirano deluje narodna zaščita.

Med akcijami je potrebno še posebej pohvaliti izvedene v delovnih kolektivih IMPOL, Stoklo, Tovarni olja in tudi v osnovni šoli Minka Namestnik iz Slovenske Bistrice in nekatere, ki so jih izvedli po krajevnih skupnostih, saj so pokazale visoko mero znanja in sposobnosti.

Osrednja manifestacija, s tem pa tudi najvišja stopnja prikaza usposobljenosti občanov na področju požarne varnosti in prometne zaščite, pa je bila priredena v soboto, 23. oktobra pri stadionu v Slovenski Bistrici, kjer je bila akcija namenjena občanom kot učna ura. Ti niso bili samo opazovalci, ampak so se v njej tudi aktivno udeleževali. Nosilci osrednje občinske akcije so bili svet za preventivo v cestnem prometu pri SO Slovenska Bistrica, prometna milica, gasilci, reševalna služba, člani avtomoto

društva Slovenska Bistrica in družbenopolitične organizacije občine.

Na tej vaji so uspešno prikazali, kot uvodno točko, primer vedenja cicibana na kolesu v prometu, reakcijo vinjenega kolesarja, ne-

metu in posledic ter reševanja življenj ljudi in premoženja.

Dopolnitev te akcije pa je bil uspešni prikaz gašenja velikega »požara« v delovnem kolektivu LIP Slovenska Bistrica, na katerem so sodelovala prav vsa gasilska društva bistriške občine.

Kljub temu, da je bila osrednja vaja uspešno izvedena, je to samo del naše vsakodnevne resničnosti,

Kar najhitreje in najučinkoviteje je bilo potrebno iz ponesrečenega avtomobila rešiti ljudi. Ko pa se je pojavil še požar, so svoje znanje pokazali tudi gasilci. Trenutek iz osrednje občinske vaje v Slovenski Bistrici.

osvetljeni traktor, vprežni voz, prebremenjena motorna vozila. Posebno pozornost pa je pritegnil trenutek prometne nezgode s požarom avtomobila, kjer so svoje spretnosti prikazali prav vsi: prometna milica, gasilci, reševalne službe, ekipe prve pomoči in drugi. Bila je to prava šolska ura, iz katere si je lahko vsak udeleželec in tudi opazovalec osvojil najboljši poduk ponašanja v pro-

v kateri je vključen vsak posamezni občan ne samo v tem letu, ampak skozi vse življenje, zato si v občini Slovenska Bistrica prizadevajo s podobnimi aktivnostmi nadaljevati tudi v prihodnje, saj se dobro zavedajo, da bo samo poučen in usposobljen občan lahko obvaroval sebe in okolico pred nepredvidenimi situacijami.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

ZAKLJUČEK NNNP V KS ZAVRČ

PROTIPOŽARNI PREGLEDI

Zaključek akcije Nič nas ne sme presenetiti so v krajevni skupnosti Zavrč izvedli v soboto, 6. novembra dopoldan. Tako je devet štirihlaskih ekip pregledalo večje zgradbe in gospodarska poslopja ter ugotavljalo stopnjo protipožarne varnosti. Ekipa so sestavljali pripadniki civilne in narodne za-

ščite, po pregledu pa so lastnikom predali zapisnik, njihove ugotovitve pa bodo uporabili tudi za izdelavo ocene stopnje požarne varnosti v krajevni skupnosti.

Po pregledih so pri domu gasilcev izvedli vajo z udeležbo gasilske trojke starejših in pionirske desetice, občani pa so si lahko ogledali

tudi razstavo gasilske opreme. Prva ocena je, da je akcija uspela. Ob tem pa je potrebno dodati, da so v okviru akcije mladi v prejšnjem tednu izvedli akcijo zbiranja odpadnih surovin (jeklenih odpadkov in bele tehnike).

I. k.

VIDA ROJIC KAJ RAZKRIVAJO PISANA SPOROČILA IZ VOJNIH DNI

Da bi seznanili naše bralce z zgodovino osvobodilnega boja med nemško nacistično okupacijo Jugoslavije, smo objavili že veliko člankov o njem. Kdor jih je prebral, si je lahko ustvaril vsaj približno sliko o tistih hudih časih, ki jih je preživljalo ljudstvo ptujskega okraja pod nacistično peto. Spoznal je, kako so Nemci brezobzirno zatirali osvobodilni boj. Kako so streljali ali pošiljali v taborišča vse tiste, ki so sodelovali v osvobodilnem boju, če so njihovo delovanje odkrili. In to se jim je žal v veliki meri posrečilo.

Zgodovino osvobodilnega boja v ptujskem okraju prikazujejo izjave ljudi, ki so delovali v Osvobodilni fronti in v partizanskih enotah na našem območju ter arhivski dokumenti pisana sporočila. Največ arhivskih dokumentov, ki pričajo o osvobodilnem boju v ptujskem okraju, je shranjenih v arhivu oddelka ljudske revolucije Pokrajinskega muzeja v Ptuj. Njihova kratka vsebina je bila objavljena v Ptuj-skem zborniku II. Izšel je leta 1962. Precej dokumentov, ki govorijo o osvobodilnem boju v ptujskem okraju, hrani tudi arhiv Muzeja narodne osvoboditve v Mariboru. Večino teh dokumentov iz leta 1942 smo objavili letos spomladi v našem listu. Z njimi smo obudili spomin na pomembne dogodke pred štiridesetimi leti.

Danes pri pričemanju objavljati vsebino dokumentov, ki jih hrani zgodovinski arhiv Centralnega komiteja KPS v Ljubljani.

Prvi pomemben dokument, ki omenja osvobodilno gibanje v tedanjem ptujskem okraju je iz leta 1943, vsi drugi, ki jih navajam pa so iz leta 1944.

Iz leta 1943 je pismo pokrajinskega komiteja KPS za severno Slovenijo (PK KPS), tovarišici Anici (Cvetka Praprotnik — op. avt.) napisano prvega decembra. Seznanja nas, da je poslal pisec pisma oktobra 1943, ko se je mudil na Pohorju iz Pohorskega bataljona na teren več novih političnih delavcev. Na Dravsko in Ptujsko polje je napotil Jožka in Toneta (Milko Golob-Jožko in Franc Belšak-Tone — op. avt.). Jožko je bil sekretar celice v četi Pohorskega bataljona in namestnik političnega komisarja čete. V partizanih je bil že več mesecev, kjer je dokazal predanost Komunistični partiji. »Tudi Tone gleda na Partijo kot na najbolj napredno revolucionarno silo slovenskega naroda«, čitamo v pismu in še, da so ga pred odhodom na teren sprejeli za kandidata KP. PK KPS naloži v pismu, da je Anica odgovorna za delo OF v ptujskem okrožju, kar vesta tudi Tone in Jožko, katerima pošilja literaturo preko Pohorskega bataljona. Iz Pohorskega bataljona so javili, da je od 10. novembra prekinjena zveza z obema. Anica naj sporoči oceno njunega dela. Pismo zaključuje pisec z vestjo, da si plava garda, ki jo vodi Jože Melohar, prizadeva prodreti med ljudi. Melohar se baje že precej dolgo skriva na Dravskem polju. (Pismo je brez podpisa).

V poročilu PK KPS za Štajersko s podpisom Viktorja Stoparja, naslovljeno na CK KPS, z dne 4. 1. 1944, čitamo med poročili za okrožja Kamnik, Litija, Revirji, Savinjsko, Celje, Kozjansko, Šaleško-Mislinsko, da organizira v ptujskem okrožju vstajo proti okupatorju Anica. Obiskal jo bo Pavle, ko bo potoval v Kozje. Omenja, da so manjše oborožene tolpe plave garde v Slovenskih gorah, Halozah in na Ptujskem polju. Plavi kradejo kmetom in se pri tem izdajajo za partizane.

V poročilu PK KPS za Štajersko s podpisom sekretarja Petra Stanteta-Skale, napisanem 19. 1. 1944 — CK KPS vzemo, da je odšla v ptujsko okrožje Stefka (Cvetka Praprotnik — op. avt.), ki je javila, da je našla zvezo z Vojkom (Ivanom Nemcem). Dalje čitamo, da je sredi decembra 1943 odšel v ptujsko okrožje tudi Stefan (Tone Žnidarič — op. avt.). (Cvetka Praprotnik je po prihodu v ptujski okraj prevzela ilegalno ime »Stefka« — op. avt.) V dopisu PK KPS, piše, da pošilja PK Stefanu na CK KPS, ker si želi preiti v vojsko.

V poročilu Ivana Nemca-Vojka — CK KPS, z dne 3. februarja 1944, beremo med drugim, da je pošiljal s Ptujškega polja fante v partizane tovariš Lazar, tovarniški delavec in simpatizer KP. Največ jih je odšlo na Gorenjsko prek Koroške. Na Ptujskem polju je čez 100 dezertirjev iz nemške vojske in mobilizirancev v nemško vojsko, ki se skrivajo, da bi odšli k partizanom. Zanje je potrebno najti zvezo za pot v NOV. Pri Vojku (Ivanu Nemcu) se je 24. oktobra 1943 oglašil Stefan (Tone Žnidarič) in znova novembra 1943. V ljutomerskem okrožju je pričela tiskati tehnika OF. Natisnila je nekaj Slovenskih Poročevalcev in letake. S tiskom je prodrla tudi na Ptujsko polje. Letaki so klicali kmete k sabotaži pri oddaji pridelkov okupatorju, pozive majorja Jonesa in vesti iz poročil radia London, ter »svobodne Jugoslavije« in posebne letake proti belogardističnemu glasilu Kri in zemlja. Na ptujskem območju so na pobudo Vojka ustanovili okrožni odbor KZM, ki organizira ZSM. Ptujsko okrožje ima osem rajonov in štiri članski okrožni odbor OF. Vojko je posredoval po stiku s Stefko njej vse svoje zveze v ptujskem okrožju.

V pismu pisatelja Ivana Potrča, doma z Grajene pri Ptuj, ki ga je pisal 13. marca 1944 centralnemu komiteju KPS beremo, da je bil ob vdoru okupatorja pri vojaki v Makedoniji. Po razsulu jugoslovanske vojske se je zatekel v Ruše. Kmalu je navezal stike s komunisti v Ptuj: Francetom Čučkom, Rudijem Ilcem in Zvonkom Sagadinom. V Ptuj je poslal svoj radio, da bi po vestih iz Londona in Moskve razširjali na ciklostilu tiskana poročila. Že leta 1941 so ga Nemci zaprli in poslali v Mauthausen, nato pa na delo v Gradec, kjer se je povezal z OF. Leta 1942 je znova prišel v Ptuj, ko je okupator vrgele organizacijo OF ob tla.

Čudež je bil že leta 1941 izseljen, leta 1942 pa je okupator zapril železničarje-komuniste, Ženko Sagadinovo, ter še druge aktiviste OF. Rudi Ilce je bil zaprt na Borlu, od tam so ga poslali na delo blizu Münchena.

Ko je od tam nameraval v partizane, so ga na poti prestregli in poslali v nemško vojsko, od koder se mu je pozneje posrečilo v partizane. V Ptuj so medtem ubili Lacka in Osojnika. Ivan Potrč je odšel v ilegalno 1. februarja 1944. Iz Gradca, kjer je ustanovil odbor OF, je odšel z ženo v partizane čez Gorenjsko v Belo krajino.

V pismu oblastnega komiteja za Štajersko, z dne 7. aprila 1944, naslovljenemu CK KPS beremo, da so razmejili štajerska okrožja in pripravili vse potrebno za poživitev osvobodilnega gibanja po okrožjih. Med 14 okrožji je imenovano tudi ptujsko, ki je po tej razmejitvi obsegalo ozemlje bivšega okraja, razen rajonov Središče in Jeruzalem.

Ta dva sta bila pripojena ljutomerskemu okrožju. Za v. d. sekretarja okrožnega komiteja KPS Ptuj je bil imenovan Francoz (Srečko Kimo-vec), doslej rajonski sekretar v okrožju Litija. Dalje čitamo, da bo oblastni komite KPS v kratkem poslal na okrožja obveznice narodnega posojila. V okrožja Maribor, Ptuj in Ljutomer pa so poslali okrožnico z navodili za mobilizacijo v NOV, za zidanje skladišč, za sabotažo pri obvezni oddaji pridelkov okupatorju in za praznovanje 27. aprila ter 1. maja. Na proslavah naj govorniki prikažejo velike uspehe Rdeče armade.

Dalje prihodnjič

Ob zaključku letošnjega malega Borštnikovega srečanja

Letošnja otvoritvena svečanost je bila v viteški dvorani gradu v Slovenski Bistrici. Bilo je to veliko srečanje občanov z ustvarjalci kulturnega življenja na Slovenskem.

Ob zaključku letošnjih malih Borštnikovih srečanj na območju občine Slovenska Bistrica, bi z gotovostjo lahko ocenili, da občani niso izkoristili številnih, nemalokrat tudi izrednih priložnosti srečati se z znanimi slovenskimi kulturnimi delavci, s tem pa tudi kvaliteto kulturnih ustvarjanj v slovenskem prostoru.

Že tradicionalno Borštnikovo srečanje ima svoj odsev tudi na območju občine Slovenska Bistrica, ki ga po kvaliteti podanih kulturnih dobrin že skoraj neopravičeno imenujemo „malo“. Prebivalcem bistriške občine prav čas malega Borštnikovega srečanja daje največje možnosti življenja s kulturo in ustvarjalci te umetnosti. Žal je že ugotovljeno spoznanje, o še vedno premajhni izkoriščenosti ponujenega, prisotno v največ primerih skozi vsa leta, odkar traja malo Borštnikovo srečanje v občini Slovenska Bistrica.

Krivični bi bili, če bi to spoznanje razširili na vsa dogajanja v tem okviru. V sklopu prireditev so tudi takšne, ki napolnijo prireditvene prostore do zadnjega kotička, te pa so prav gotovo v manjšini, če upoštevamo širok spekter kvalitativnih srečanj in prireditev. Letos so bile te v času od 22. do 29. oktobra. V skupno sedmih dneh se je na območju občine Slovenska Bistrica izvršilo nad 30 prireditev in srečanj občanov z gledališkimi in drugimi ustvarjalci ter poslanci kulturnega življenja. Prireditve so bile namenjene tudi najmlajšim v vzgojno varstvenih zavodih, osnovnih šolah, krajevnih skupnostih in delovnih kolektivih. Povsod so bili izvajalci zelo lepo sprejeti, pa čeprav v mnogih primerih ob manjšem številu obiskovalcev, kot je bilo pričakovati in tudi želeli glede namena prireditev in kulturnih dogajanj.

V iskanju vzrokov zakaj kulturni dogodek Borštnikovo srečanje še ni dosegel širine kot si jo organizator in izvajalci želijo, se je težko opredeliti za tistega, ki bi „prevagal“. Da je med njimi v veliki meri prisotna premajhna zainteresiranost občanov prav gotovo ni mogoče zanikati, saj so bile prireditve postavljene v skoraj vse sredine in krajevne skupnosti, dobra je bila tokrat tudi informiranost občanov o programih srečanja, pa tudi cene vstopnic za nekatere prireditve niso odvrčale. Gospodarske restrikcije so dogajanjem gotovo doprinesle pomemben delež, kljub temu, da v času srečanj še niso bile tako močno prisotne. Morda pa je k zmanjšanju obiska na raznih kulturnih prireditvah v času malega Borštnikovega srečanja vplivala tudi zmanjšana kulturna dejavnost v društvih po-krajevnih skupnostih, saj je mogoče ugotoviti, da v občini deluje samo nekaj kulturnih skupin, medtem ko prevladujejo pevski zbori. Kulturni domovi so v večini neizkoriščeni, v mnogih krajih pa jih sploh nimajo. Razgibanost na kulturnem področju, ki je bila pred leti velika, je danes samo še senca. To pa je tudi dalo svoj prispevek, da se občani ne vključujejo več v tako velikem številu na kulturnem področju, čeprav je dogodek postavljen v njihovo življensko sredino.

Prav gotovo danes ni potrebno iskati samo kritične ocene na minuli, veliki kulturni dogodek v občini Slovenska Bistrica, saj je bilo tudi veliko prijetnih spoznanj, ki dajejo slutiti, da se bo na kulturnem področju, le nekaj premaknilo na bolje. Pohvalno bi lahko osvetlili prizadevanje na področju uveljavljanja kulture med delavci, zlasti delovni kolektiv IM-POL, osnovne šole, krajevno skupnost Leskovec, ki je uspešno pripravila letošnji osrednji dogodek — partizanski miting. V občinskem središču so se organizatorji na ta dogajanja skrbno pripravili, nekoliko manj razumevanja pa je bilo med tistimi, katerim so bile prireditve namenjene.

Organizacijski odbor malega Borštnikovega srečanja in Kulturna skupnost Slovenska Bistrica sta skupno s predstavniki za razvoj kulturnega življenja v občini kljub vsemu letošnje malo Borštnikovo srečanje ugodno ocenili, kar velja tako za visoko kvaliteto vseh izvajalcev prireditev kot tudi organizacijsko pripravljenost odgovornih v vseh sredinah.

Osnovni zaključek pa je in ostaja, da je potrebno malo Borštnikovo srečanje v občini Slovenska Bistrica ohraniti in ga še razvijati do stopnje, ko bosta kultura in občan postala neločljivo združena. Poiskati bo potrebno nove možnosti zbliževanja kulture in občanov vseh starosti in dejavnosti. To pa je prav gotovo velika in težka naloga. Do njegove uresničitve prav gotovo ne bo mogoče priti že v nekaj naslednjih letih.

Besedilo in posnetek:

Viktor Horvat

Gledališče ljudske vstaje se je tokrat predstavilo v domu kulture krajevnih skupnosti Leskovec. Uspeh ni izostal.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Tapiserije v Pokrajinskem muzeju Ptuj se uvrščajo v dve seriji. Prva in starejša je flamska serija z začetka 17. stoletja, ki prikazuje štiri prizore iz zgodbe o Odiseju. Že iz izbora štirih motivov lahko sklepamo, da je morala biti serija dosti obsežnejša in da se je verjetno lepo število teh tkanin izgubilo. Niti to, kar je ostalo, ni ohranjeno v celoti. Največji od štirih tapiserij (Odisej se poslavlja od Nausikae in kralja Fejakov) manjka okrasna bordura, ki je na zgornjem in levem robu še fragmentarno ohranjena, druge tri tapiserije pa so po vsej verjetnosti doživele še večje okrnitve. Tapiserije so hudo najedli tudi čas in insekti, tako da pozornemu očesu ne morejo uiti večje površine, ki so bile naknadno pošite z nitko nevtralne barve. Ker je bil na vseh štirih tapiserijah izveden regeneracijski in konzervatorski postopek, je konzervatorka lahko ugotovila, da so za ta krpanja uporabljali svilo slabše kvalitete in da popravilo izvira po vsej verjetnosti iz 18. stoletja.

Flamski gobelin »Odisej reši Telemahu življenje« iz Pokrajinskega muzeja Ptuj (inv. št. UO 485 T); fototeka kulturnozgodovinskega oddelka F 275, foto Langerholc.

Žal tudi ob postopku, ki se je odvijal lani in letos, ni bilo moč ugotoviti delavnice ali celo poimensko izdelovalca tapiserij. Nastale so pač ob močnem naslonu na karton. Govorimo lahko o izredno pretanjenem oblikovanju in čeprav tkalcu ni bilo na voljo dosti barv, je znal med njimi ustvarjati prefinjene prehode in tako doseči nove tonske gradacije. Tapiserije iz te serije so izvedene na še zelo dobro ohranjeni volneni osnovi, svileni votek pa je dosti močnejše načel čas. Izpostavljenost sočnim žarkom je povzročila tudi obledelost, ni pa mogla odvzeti svili njenega značilnega leska.

Flamske tapiserije v našem muzeju lahko brez nadaljnjega uvrstimo med največje in enkratne tekstilne umetnine pri nas.

Marjeta Ciglenceki

Pihalni orkester Ptuj

Ker se večkrat pojavlja v našem časopisu nepravdo ime našega orkestra in to »Godba na pihala DPD Svoboda Ptuj«, želim pojasniti, da Pihalni orkester Ptuj, ki ga vadim od leta 1967, že 7 let ni član DPD Svoboda Ptuj, ampak je samostojno društvo pri Zvezi kulturnih organizacij Ptuj. Ni moj namen pisati o vzroku izstopa iz DPD Svobode, želim pa, da se orkester ob večkratnem omenjanju v vašem časopisu imenuje s pravim imenom.

Anton Horvat

Nove arheološke najdbe v Ptuj

Pri gradnji kanalizacije v Abramovičevi ulici, KS Ivan Spolenjak v Ptuj, dela izvaja Komunala, gradbeništvo in promet Ptuj, so prejšnjo sredo naleteli v globini okoli 80 cm na stare zidline. Arheologi Zavoda za spomeniško varstvo Maribor, ki spremljajo izkop jarkov za kanalizacijo, so ugotovili, da gre za zunanjo steno rimske zgradbe. Odkopani del stene je dolg 5 m, ob njem je posebna zanimivost — dobro ohranjen kanal 70 x 60 centimetrov v dolžini 6 m. Kanal je zgrajen iz opeke in kamna, vanj je splezal preparator Stanko Gokjovič, da si je lahko njegovo notranjost podrobneje ogledal. Stvarna domneva je, da gre za rimsko kanalizacijo, morda pa je tudi sestavni del centralnega ogrevanja, ki so ga v nekdanjem Poetoviu poznali Rimljani. Domneve bodo potrdile ali ovrgle nadaljnje raziskave.

Arheologi so skupaj z izvajalcem del sklenili, da odkritih zidov rimskih zgradb ne bodo porušili, temveč jih bodo podkopali le toliko, da bodo lahko pod njimi položili cevi za sedanjo kanalizacijo. Prav tako zanimivo najdbo so odkrili v Pergerjevi ulici, KS Ivan Spolenjak. Gre za odlično ohranjen rimski hišni oltarček, ki ga je rimski Poetovljan Spectativs posvetil Jupitru. Našli so tudi več drugih zanimivih ostalin — od keramike, bronastih igel, kovancev do stekla in podobnega.

Na celotnem območju naselja ob Mariborski cesti, kjer polagajo kanalizacijo, pri izkopu jarkov zadefinirajo na ostanke rimske ceste, ki je vodila skozi Poetovio v Panonsko nižino. Cesta je bila zgrajena iz devetih plasti, nabitih iz gramoza tudi do 2 m v globino, na obeh straneh pa je bila utrjena z zidom.

Pričakujejo, da bo na tem območju še več zanimivih najdb, je povedal arheolog Ivan Tušek, ki vodi skupino. Delo arheološke skupine je organizirano tako, da ne ovirajo graditeljev, saj opravljajo raziskave sproti. Pri gradnji kanalizacije bodo delali dokler bodo to dopuščale vremenske razmere.

Po JOS

DELEGAT Lujzek

Dober den no bodite mi vsi lepo pozdravljeni. Gnes je 11. november, godovni den našega vinskega patrna Martina, ki nan je letos v kleti natoča tekočo vino, da mo lahko v njem vtople vse težave, ki spremljajo toti puklasti svet. Saj vete kak provi stori pregovor, da človeki tudi pozimi rožice cvetijo, če skozi kupico pogledaš. Da se nemo narobe razmili: ne delan nibene reklame za potrošni alkohola, saj sen jaz veiki borec proti totomi tekočemu problemu, ki prinoša žalost tudi tragedije v marsikero družino. Na drugi strani pa ena kupica dobre kapljice nič ne škodi, če jo zdrav no s pametjo po guti v dušo spustiš. Tudi naš veiki pesnik Prešeren si je med drugim zapeja, da toti vinski švic vtopi vse skrbi no v potrtih prsih up budi. Ljudski pregovor pa med drugim provi, da voda žene mlinček, vinček pa klinček. Mica mi je to pred por dnevi rekla: »Lujz, meni se zdi, da bi lahko ti celi polovjek spija, pa se ti klinček ne bi več premekna...«

Pa naj bo zadosti o vinčki no klinčki. Na našem Suhem bregi še mamdo dosti jobolk na kupe zloženih, ki jih nišče neče kupiti. Niti krave ni svije jih nečejo več jesti. Mali Kalimero bi reka: »To je krivica...« Pšenico smo vsejali no cukrno runo spipali. S hudimi mukami, šlo pa le. Za grozdje še nismo dobili plačila, devalviranih dinarjih. Naš sosid Juža provi no se norca dela z mene: »Lujz ti boš doba grozdje plačano z devizami, saj si gorice škropija z uvoženo škropilnico«. Ja, moji delegati, zdaj mi nite več tak prek krez mejo na šverc hodili. Mogli te pločati polog. Prvič 500 starih jurjof, drugič pa še več. Pa enih to niti preveč ne prizadene. Poznan žensko, ki je rekla: »Toti polog me nič ne prizadene. Gren krez mejo, se tan don večkrat doj položitič pa man še dobiček poleg toga.« Eni se pač znejejo v vseh situacijah.

Tekjo van naj bo za gnes. Pridno delajte no dobro se mejte. Pa gripe se čuvajte, da nite dobli pologa za v posteljo.

Vaš doj položeni Lujz.

Cirkovčani gredo v Osijek

V Retečah pri Škofji Loki je bilo v nedeljo republiško srečanje odraslih in mladinskih tamburaških orkestror v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Slovenije, združenja tamburaških skupin Slovenije in Kulturno umetniškega društva Ranko Krmelj iz Reteč. Na letošnjem tretjem srečanju, prvi dve sta bili v Cirkovcah, je nastopilo 12 tamburaških orkestror, med njimi tudi orkestra DPD Svoboda Ptuj in Prosvetnega društva Cirkovce. Obema je dirigiral mladi in nadarjeni Drago Klein iz Ptuja, ki bo tudi s tamburaškim orkestrom iz Cirkovce odpotoval na zvezno tekmovanje v Osijek v mesecu aprilu prihodnje leto. Za Cirkovčane in njihovega dirigenta je uvrstitev na to tekmovanje brez dvoma velik uspeh in priložnost, da se uveljavijo tudi izven republiških meja, zlasti še ker imajo kot zelo mlada skupina veliko možnosti v napredovanju.

Cirkovčani so se v Retečah predstavili s dvema zelo zahtevnima skladbama Emila Adamiča — suito 12 mesecev in Koncertnim kolom št. 1, Ptujčani pa z Groebningovo priredbo skladbe Dobro jutro in Oslajtovim delom Pod ciganskim šotorom. mš

POZNATE BLIŽNJO OKOLICO?

Dragi bralci in bralke! Pred vami je novo nagradno vprašanje iz serije Poznate bližnjo okolico. Vaši odgovori in odmevi na prejšnji vprašanje kažejo, da ste rubriko dobro sprejeli.

Dobro si oglejte fotografijo in nam odgovorite na vprašanje: Kaj je na posnetku in kje stavba stoji? Vaše odgovore pošljite na naš naslov: Zavod Radio — Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj. Časa za

ugibanje imate teden dni. Zato vaše odgovore pričakujemo do četrтка, 11. novembra.

Za marsikoga od vas bo tokratno vprašanje precej trd oreh. Zato dobro premislite, v pomoč pa vam je tudi eden izmed sestavkov v današnji številki Tednika!

Med reševalce, ki bodo odgovorili pravilno, bo žreb razdelil tri nagrade, ki jih je tokrat prispevala DO Emona — Merkur Ptuj. To bodo trije darilni boni po 200 dinarjev.

Izlov rib nad pričakovanim

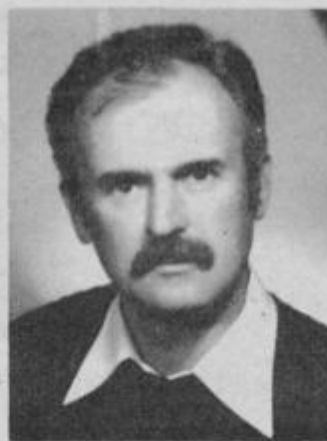
Nad 80 članov ribiške družine Ptuj je sodelovalo v sobotni akciji ob izlovu rib v gojitvenem ribniku Pacinje. Ribiči so bili presenečeni nad polnimi mrežami, saj so ob koncu ugotovili, da je bil izlov večji od pričakovanega. Na suho so spravili 6.000 kg mladice krapov in konzumnih, nekoliko zajetnejših krapov. Od tega so 3.000 kg mladice in konzumnih rib vložili po planu v odprte vode in športne ribnike RD Ptuj. Kar 2.150 kg mladice krapov so prodali članom RD Novo mesto, razen tega pa so tej bratski ribiški družini prodali še 350 kg konzumnih krapov. Ostanek izlova so vložili nazaj v gojitvene ribnike RD Ptuj. Ptujski ribiči so z izlovom zadovoljni, saj to dokazuje, da vestno izpolnjujejo program ribiško gojitvenega načrta v tem srednjeročnem obdobju. — OM

SVOJE DELO OPRAVLJAM Z ZADOVOLJSTVOM

Ze nekaj časa je minilo, pa vendar ne preveč, da ne bi zapisali nekaj besed o življenjskem jubileju Dušana Kozarja, — tajnika občinske zveze kulturnih organizacij v Ptuj, ki je svoj 50. rojstni dan zdužil z 10-letnico dela na področju ljubiteljske kulture v občini Ptuj. Dušan sicer ni Ptujčan, rojen je bil v Veržuju, živi pa v Ormožu. V staro mesto ob Dravi je zajadral — kot sam pravi, takoj po vojni, ko je tu obiskoval takratno nižjo gimnazijo, maturiral in prvič resneje spoznal čare amaterskega kulturnega udejstvovanja.

„Skupaj z nekaterimi Ptujčani smo takrat sestavili majhni zabavni orkester,“ se spominja teh začetkov in nadaljuje: „po odzivu sodeč nam je takrat to lepo uspelo, nakar sem se leta 1958 preselil v Ormož in na tamkajšnji glasbeni šoli začel poučevati glasbo, čeprav sem končal geografijo. Niti ene ure je nisem učil in morda je prav pomankanje tega kadra vplivalo na to mojo odločitev. Sicer veliko bolj nagibam k instrumentalni glasbi kot k zborovskemu petju, vendar so me samo pod tem pogo-

jem zaposlili v ormoški šoli, da prevzamem zbor. Srečo sem imel, da sem dobil zelo dobro mentorico profesorico Minko Cajerl iz Ljutomer, ki mi je pri premagovanju začetnih težav veliko pomagala. Kar pet let sem vodil zbor na ormoški šoli in poučeval glasbo. V

„V svojem delu najdem veliko osebnega zadovoljstva.“

Ormožu smo ustanovili tudi plesni orkester in v to obdobje sega tudi začetek delovanja tamkajšnje glasbene šole, kjer sem več let poučeval harmoniko in klarinet. Prek deset let sem igral tudi klarinet v ormoškem pihalnem orkestru.

Leta 1964 sem se zaposlil na zavodu za zaposlovanje Ptuj in sicer na izpostavi v Ormožu, kjer z delom nisem bil preveč zadovoljen in čez osem let, 1. septembra 1972, sem se prijavil na razpis tajnika občinske zveze kulturnih organizacij v Ptuj in od takrat naprej tudi to delo opravljam in v njem najdem veliko osebnega zadovoljstva.

Moja prvenstvena naloga je bila najprej obiskovanje ljudi, društev in sekcij na terenu. Leto za letom sem ugotavljal, da zanimanje ljudi za to delo narašča, potrebna pa je bila čvrstejša organizacijska povezava in tudi boljše finančna osnova. Danes je z ustanovitvijo kulturnih skupnosti ta položaj veliko boljši.

Leta 1972 smo imeli v občini Ptuj vključenih v ZKO 24 društev od

katerih je bilo aktivnih samo 18. V društvih je delovalo 50 sekcij. Ni bilo nobenega pionirskega kulturno umetniškega društva. Deset let kasneje, to je letos pa v občinski zvezi kulturnih organizacij v Ptuj, beležimo že 40 vključenih prosvetnih društev med katerimi jih je devet pionirskih, med njimi pa kar 37 društev aktivno dela. Število sekcij se je povečalo na 105, v združenem delu pa je aktivnih še enajst kulturnih skupin, kar je pomemben napredek.

Spomini na dijaška leta, veselje do amaterskega kulturnega dela, vse to veže Dušana Kozarja na Ptuj, oziroma na celotno območje občine, ki ga je v tem času prekrizal po dolgem in počez. Ni ga občnega zbora ali kakšnega drugega pomembnejšega dogovora o delu, da mu ne bi prisostvoval kot tajnik ZKO, svetoval ali se kako drugače vključeval v razreševanje najaktualnejših vprašanj. V imenu vseh, ki ga poznajo kot pridnega in požrtvovalnega delavca mu za oha jubileja iskreno čestitamo!

mš

NA MARTINOVO SE DOBIMO

Jeseni so bile kot ponavadi meglene, deževne, a vseeno lepe za nas kratkohladečnike, ki smo se trgatev najbolj veselili: Dobro se spominjam, ko sem komaj čakal na to. Ze več dni poprej smo pripravljali vse potrebno za pravilo mošta. Čistili smo sode, umivali brence, čistili preše; skratka vse kar bomo potrebovali.

Nastopil je dan. Zbrali so se ljudje. Veseli, nasmejani, dobre volje. Prišli so od vsepovsod. Stari, mladi. Ponudili smo jim domače žganje, potice, pa čaj in še kaj. Mislim, da so vsi bili kar najbolj

zadovoljni, ko smo se spravljali na voz in se odpeljali proti vinogradu.

Naš vinograd je bil zelo strm. Na vrhu stara s slamo krita preša, kdove iz katerega leta, ki je samevala celo leto in šele danes je okrog nje vse zaživelo, zaslišalo se je vriskanje, petje, kričanje otrok, včasih tudi zvok harmonike.

Cel dan smo brali. Mi mlajši smo seveda iskali, če je ostalo kaj nepobranega grozdja in prav ponosni smo bili, če smo ga nabrali čimveč. Brentarji so se zelo razživali. Ze ob malici so bili v svojem elementu in proti večeru so posta-

jali še živahnejši.

Pričeli smo prežati. Vse delo je bilo ročno, brez kakršnih koli sodobnih pripomočkov. Vse to se je zavleklo pozno v noč. Ko smo po večerji spet nadaljevali s prešanjem, se je marsikaj pripetilo. Vsi so peli, plesali, bili dobre volje, skratka, vse delo je bilo pozabljeno. Te gospodar, naš dedek, si je

veselil mel roke, ko je prešteval koliko sodov dobrega vinca bo imel letos v kleti. In ko smo se razhajali je dejal: „Nasvidenje in hvala. Dobimo se za Martina, ko bomo videli kaj smo napredovali!“ No, tudi danes bomo poskusili, kakšnega smo napredovali letos.

Branko Zadravec

Občinsko prvenstvo malčkov v krosu

Tradicionalnega občinskega prvenstva v krosu, se je v četrtek, 4. novembra udeležilo 60 malčkov iz 12 vzgojno varstvenih enot VVO Ptuj. Ob enoti Med vrti 2 so se 5 članske ekipe dosedanjih zmagovalcev po enotah borile za najboljši naslov. V ekipni uvrstitvi je bil vrstni red sledeč: 1. enota Potrčeva 9 s 54 točkami, 2. enota Raičeva 12 s 60 točkami, 3. enota Kidričevo s 70 točkami, 4. enota Med vrti 2 z 91 točkami, 5. enota Hajdina s 124 točkami, 6. enota FK Cirkovce s 160 točkami, 7. enota Budina s 176 točkami, 8. enota Majšperk s 183 točkami, 9. enota Breg z 227

točkami, 10. enota Bratje Reš z 228 točkami, 11. enota Gorišnica z 230 točkami in 12. enota Med vrti 1 z 237 točkami.

Prve tri ekipe so prejele pokale in diplome, ostale ekipe pa samo diplome. Med posamezniki je bil najhitrejši Aleš Sajko iz enote Raičeva 12, drugo mesto je dosegel Damjan Golob iz enote Potrčeva 9, tretje pa Borut Zuran iz enote Raičeva 12. Vsi trije so prejeli kolajne. Malčki in tovarišice se iskreno zahvaljujejo vsem sodelujočim enotam, še posebej pa so hvaležni Ivu Klariču, sekretarju ZTKO Ptuj, ki je kros organizacijsko dobro speljal.

Prvi trije uvrščeni — zmagovalci krosa 82; od leve: Damjan Golob, Aleš Sajko in Norut Zuran. (foto: M. Ozmec)

COP PRI OK ZSMS PTUJ

Začetek novinarskih akcij

V četrtek, 4. novembra, smo se prvič po vodilno programski konferenci sestali člani Centra za obveščanje in propagando z namenom, da sestavimo program dela in si razdelimo delo po področjih.

Dogovorili smo se, da bomo tudi letos pripravili vse akcije, ki so potekale že prejšnja leta. Najprej bomo pripravili programe dela za šolo Mladih peres in Novinarsko šolo in jih skupaj z vprašalnikom o delu komisij za informiranje poslali v vse osnovne in srednje šole, krajevne skupnosti in organizacije združenega dela. Šola mladih peres je namenjena učencem osnovnih šol, ki delajo v novinarskih krožkih, novinarska šola pa bo koristila vsem ostalim, ki imajo že nekaj izkušenj in znanja s področja informiranja. Obe šoli se bosta pričeli decembra. Program dela bo podoben lansnemu, to pomeni, da se bodo mladi preko ustreznih predavateljev seznanili z osnovami informiranja, ki jih bodo uporabili tudi v praksi. Ob zaključku novinarske šole je predviden preizkus znanja, slušatelji obeh šol pa bodo dobili tudi novinarske izkaznice.

V prihodnjem letu bomo pripravili tudi akcije za najboljšega mladega novinarja, najboljšega glasilo in najboljšo novinarsko fotografijo. Vsak mesec bomo posneli radijsko oddajo in redno dopisovali v Tednik in Mladino.

Program dela pa še ni dokončno izdelan, zato si bomo „izmislili“ še kakšno novo akcijo.

Valja Alesič

DRUŠTVO DIABETIKOV PTUJ

prireja zdravstveno predavanje za vse DIABETIKE v soboto, dne 13. novembra 1982 ob 9. uri dopoldan v SINDIKALNI DVORANI FRANCA KRAMBERGERJA, Čučkova 1 v Ptuj.

Vljudno vabljeni!

mercator
Izbira
panonija
ptuj

Za hladne dni kupujte
oblačila, perilo, pletenine, obutev,
posteljnino in drugo v naših
tekstilnih prodajalnah

SLAVICA, MAVRICA, OBLAČILA,
ZARJA, CICIBAN, ELEGANT,
PAPIRNICA in GALANTERIJA
ter BLAGOVNICA...

Dobra izbira
blaga...

zmerne
cene...

solidna
postrežba...

NA OBISKU V IGD TOZD VOLNENI IZDELKI MAJŠPERK

30 LET USPEŠNEGA BOJA
Z RDEČIM PETELINOM

Člani prostovoljnega industrijskega gasilskega društva v tozd Volneni izdelki Majšperk praznujejo letos 30 let svojega obstoja, zato smo se odločili, da jih

okoli 25. Naš požarno varnostni okoliš pa je prvenstveno znotraj ograje tovarne. Ker pa v sosednjem tozdu Konusa nimajo svoje gasilske organizacije, smo vedno

uspešni odpraviti. Ni ga delavca, ki ne bi znal ob vsakem času in kjerkoli pravočasno posredovati v začetnem požaru. Vsi so poučeni o ravnanju v takšnih in podobnih primerih. Redno je v izmenah zaposlenih toliko ljudi — tudi gasilcev, da lahko takoj stopijo v intervencijo. Podobno je v času, ko ne delamo. Okoli 300 m je oddaljena skupina 8 gasilcev, ki lahko v vsakem času stopi v akcijo, 10 delavcev stanuje v oddaljenosti 500 m. Našo učinkovitost lahko podkrepim s podatkom, ki ga je potrdil požarni inšpektor, da imamo izvoz gasilskih avtomobilov opravljen 2 minuti po alarmu. V vsakem primeru smo lahko resnično učinkoviti — če je le požar pravočasno prijavljen.

Kako pa ste se vključili v letošnjo akcijo NNNP?

«Ker so vse aktivnosti v letošnji akciji NNNP v glavnem namenjene požarni varnosti, smo se tudi pri nas osredotočili na to. V sodelovanju s štabom civilne zaštite smo v soboto izvedli akcijo s predpostavko, da je v tikalnici na dveh straneh bila podtaknjena bomba. Delavci se niso mogli rešiti iz objekta ognjenih zubljev, zato so stopili v akcijo naši gasilci, ki so vse ponesrečene s posebno opremo rešili iz ogroženega območja. Preprečili smo razširitev požara, ga lokalizirali, ter pozneje seveda tudi pogasili. Ob zaključku akcije smo odstranili še vso nevarno požarno navlaklo.

Razen tega smo že pred tem v tovarni organizirali predavanja o požarni preventivi. Uspešno sodelujemo tudi z OS v Majšperku, kjer vsako leto v tednu varstva pred požari izvedemo predavanja višjim razredom — enako smo storili tudi letos. Menim, da smo gledano v celoti, zadovoljili cilju in namenu letošnje akcije NNNP.

M. Ozmec

Poveljnik IGD v tozd Volneni izdelki Majšperk Franc Brglez (levo) in gospodar Jože Muršak pred gasilskim domom.

obiščemo. Pred vratnico majšperške tovarne sta nas pričakala gospodar društva Jože Muršak in poveljnik Franc Brglez. Sprejeli smo povabilo in čez nekaj trenutkov je v prostorih gasilskega doma stekel pogovor s poveljnikom društva Francem Brglezom, ki je o začetkih gasilstva dejal:

«Pravzaprav je bilo gasilsko društvo v Majšperku ustanovljeno že leta 1949, vendar je bilo tokrat v splošni reorganizaciji, tako, da je po podatkih občinske gasilske zveze bilo uradno ustanovljeno šele leta 1952. Pred tem so na našem območju delovali gasilci iz takratne Strojilke, s pričetkom obratovanja v tovarni volnenih izdelkov pa smo tudi pri nas začeli z načrtnim izobraževanjem in vzgojo gasilskega kadra.

Danes imamo v društvu zapisanih 35 operativnih članov, vendar jih zadovoljivo deluje le

priljubljeni priskočiti na pomoč. Pomagamo tudi širši okolici, če je potrebno.

Kako pa je z gasilsko tehnično opremo, ste zadovoljni?

«Gasilsko tehnična oprema je zame zelo širok pojem. Če me vprašate ali smo dovolj opremljeni, potem bom odgovoril: z opremo bomo zadovoljni takrat, kadar bomo imeli avtomatske gasilne naprave, kadar bomo imeli okrog tovarne zadovoljivo hidrantno mrežo ter specialno vozilo z visokotlačno črpalko.

Ste v vaši tovarni že imeli kakšen požar?

«Prav zaradi razmeroma dobre požarne preventive v naši tovarni še nismo imeli večjega požara. Menda je pred desetimi leti večkrat gorelo v delu proizvodnje, ki je bila že dotrajana, vendar smo z doslednim uresničevanjem 14. člena zakona o požarni varnosti to nevarnost

OO ZSMS Sestrže, ki ji predseduje Daniel Gajšt, delovni utrip mladim v Sestržah ni zaostal. Tako smo mladi aktivni na vseh področjih dela in mladinskega ustvarjanja. Posebno pozornost pa posvečamo mladinskemu prostovoljnemu delu.

V ta namen smo tudi ustanovili LMDB „Miran Sagadin“, ki deluje v okviru OO ZSMS Sestrže. Danes brigada šteje 26 članov. Da preizkusimo mobilnost brigade, smo v nedeljo organizirali enodneвно delovno akcijo v Srečah na Sagadinovi domačiji. Zbrali smo se popoldan pred mladinsko sobo ter s komandantom Milanom Tranturo na

do domačije.

Namen akcije je bil očistiti okoličnega krajanskega muzeja. Ko smo prispeli do hiše, sta nas z veseljem sprejela Zvonko Sagadin in njegova žena Stanka. V kratkem nas je seznanil z delom. Zaradi številčnosti mladink in mladincev in zavzetosti pri delu, smo delo hitro opravili. Delo smo si razdelili pa tudi lepo vreme nam je služilo, da je akcija potekala v delovnem in prijetnem vzdušju. Po končanem delu nam je Zvonko Sagadin priredil zakusko. Ob tem so tudi stekli pogovori o dogodkih iz NOB in o nadaljnji ureditvi okolice tega krajanskega muzeja.

že je, da bi drugo leto uredili spominski park s posaditvijo 88 dreves. Vendar ob tej akciji pričakujemo pomoč tudi od širše družbene skupnosti, predvsem z nabavo dreves.

Prav tako smo predstavniki OO ZSMS Sestrže ob dnevu mrtvih položili venec na grob padlih borcev.

Predvidevamo pa še številne delovne akcije glede urejanja nogometnega igrišča. Prav tako pa bo

drugo leto. Delovne akcije bodo potekale v vasi Sestrže, kakor tudi v širšem okolju. Kajti z delom lahko izboljšamo pogoje za delo v mladinski organizaciji.

Glede na rezultate, ki smo jih dosegli na področju prostovoljnega dela, se bomo trudili, da se bodo tudi akcije v bodoče uspešno organizirale in zaključevale.

Branko Beranič

Valerijan Bedrač

V Ptuj je 1. novembra 1982, omahnil tovariš Valerijan BEDRAČ, ki se je pred 56 leti rodil v Ptuj. Vest je boleče odjeknila med mnogimi Ptujčani, zlasti pa med brigadirji ptujskih mladinskih delovnih brigad in člani Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj. Njegovo ime in delo je zapisano v zgodovini ptujskih mladinskih delovnih brigad vse od dneva, ko se je takoj po osvoboditvi vključil v obnovo porušenega mesta Ptuj, reguliral reko Pesnico na Ptujskem polju, gradil mladinsko progo Brčko—Banoviči v Bosni in se kalil v človeka-komunisto visokih moralnih socialističnih vrednot.

Njegova življenjska pot ga je iz Ptuja vodila v Ormož, Maribor in Limbuš, kjer se je odlikoval kot telesno kulturni delavec, vzorni voditelj in učitelj mladih generacij na področju telesne kulture in športa.

Zadnjih 25 let je živel v Limbušu. Kljub izredno veliki družbenopolitični angažiranosti na osnovni šoli, krajevni skupnosti, telesno vzgojnemu društvu in zvezi Partizan, se je odzival vabilom Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj. Prihajal je na udarniške dneve v Haloze, Slovenske gorice in Ptujsko polje ter pomagal našim ljudem pri gradnji vodovoda. Prihajal je nasmejan in poln delovnega poleta. Na delovnih učitelje potrebuje naša mladina in čas, v katerem delamo in se borimo za dosego najsvetlejših ciljev samoupravnega socializma. Ob slovesu v Limbušu smo člani Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj s svojim praporom poslednjič izrekli svojemu tovarišu — Brigadirski Zdravo!

FB

KONJENIŠKI ŠPORT

ZGODOVINSKI RAZVOJ

Konjeniški šport je bil pomemben sestavni del življenja že pri Hetitih v Mali Aziji okoli leta 1400 pred našim štetjem in konjske dirke so bile tudi na sporedu olimpijskih iger od leta 624 pred našim štetjem dalje. Ali je potem presenetljivo, da se je »konjeniški prodor« nadaljeval na starem kontinentu z nesluteno hitrostjo. Rimski vladar Lucius Septimius Severus (146-211) je organiziral leta 210 v Netherbyju odtele največje konjeniške dirke z arabskimi konji. Prva evropska šola jahanja je bil osnovana v Neaplju že v začetku šestnajstega stoletja. Prvi konjeniški klub na svetu pa je bil ustanovljen v ZDA, saj se je Charleston Jockey Club osnoval leta 1734, britanski Jockey Club pa je bil ustanovljen v letih 1750—1751.

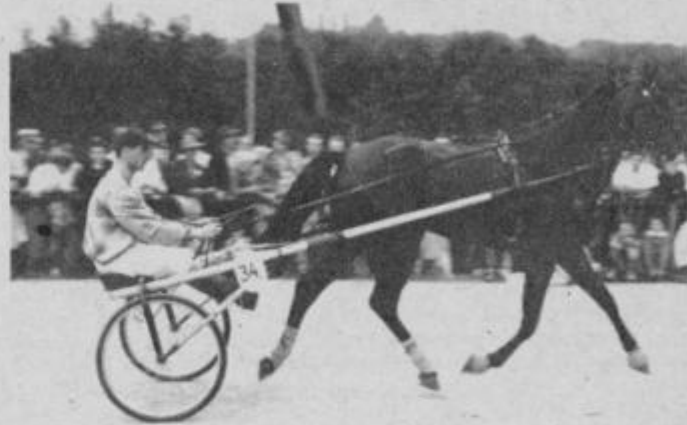
Že leta 1900 so na olimpijskih igrah v Parizu priredili tekmovanje v preskakovanju in skakanju v dolžino, medtem ko je bila v Stockholmu 1912 uvedena »Velika nagrada narodov« kot stalna olimpijska preizkušnja v preskakovanju zaprek, obenem pa so bila uvedena tudi olimpijska tekmovanja v dresuri. V olimpijskem letu 1912 je bila ustanovljena tudi »Mednarodna konjeniška zveza (Fédération Equestre Internationale — FEI)« s sedežem v Bruxellesu.

Zgodovinski razvoj
v Jugoslaviji

Na področju Slovenije je nastala najstarejša žrebčarna v

Lipici že leta 1850 in zaslovela po izvrstnih plemenjakihi tudi v Evropi. Najstarejša konjeniška dirkalna društva so ustanovili v Ljutomeru leta 1875, medtem ko so že v devetnajstem stoletju nastali tudi centri v Mariboru, Št.

vseh večjih tekmovajih širom Jugoslavije. Imeli pa so tudi težave, saj jim je bil zastrupljen njihov najboljši konj pred krožno dirko v Beogradu. Torej po drugi svetovni vojni se ta šport v ptujski občini zelo razvil, leta

Veliko ljudi je bila priča razburljivim konjskim dirkam!

Jerneju in Ljubljani. Med našimi tekmovalci je dosegel v mednarodnem merilu največ uspehov Valdemar Seunig, ki je leta 1924 sodeloval na olimpijskem jahalnem turnirju v Parizu.

Tudi mesto Ptuj se lahko pohvali s konjeniškim športom, seveda v preteklosti, kajti danes se ne goji nikjer v občini Ptuj. Kobilarna Turnišče je imela lepo zgodovino tega športa. Posamezniki so s konji te kobilarne dosegali tudi najvišje naslove na

1964 in nekaj let pozneje pa je izumrl.

Zakaj, še danes ne vedo pravega vzroka. Danes ropotajo traktorji in kmetijska mehanizacija tam, ko je pred leti dirjal konj in kjer se je spravljalo seno za te živali. Torej tudi kobilarna Turnišče je prispevala velik del k razvoju in zgodovini konjeniškega športa v Jugoslaviji.

Z. B.

TOPLICE PONOVO ODPRTE

Prejšnji torek so v toplicah zaključili z rednimi letnimi vzdrževalnimi deli. Notranji bazeni so odprti vsak dan od 9. do 19. ure, medtem ko so delovni čas restavracije skrajšali za eno uro. Tako bo poslej restavracija delala od 8. do 19. ure. Za krajši delovni čas so se odločili zaradi slabšega obiska.

Ob sobotah in nedeljah pa so bazeni odprti od

sedme zjutraj do 19. ure zvečer. V letni kopalni sezoni je ptujске toplice obiskalo čez 200 tisoč kopalcev. V tem obdobju pa je v bezanu zelo malo kopalcev, kljub temu da na veliko govorimo o prednostih plavanja pri utrjevanju človeškega zdravja.

MG

Uspešne priprave
na kongres mladih

Mladi iz osnovne organizacije ZSMS TGA Kidričevo smo se v minulih mesecih uspešno vključevali v priprave na 11. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je bil oktobra v Novem mestu. Pred začetkom kongresa smo se zbrali na izredni seji koordinacijskega sveta ZSMS TGA Kidričevo in ocenili vključevanje mladih v obravnavo predkongresnega gradiva. Ugotovili so, da so priprave potekale zares odlično, saj skorajda v TGA Kidričevo ni bilo mladincev, ki ne bi bil seznanjen z delom slovenske mladine.

Na izrednem sestanku smo tudi sklenili poslati pozdravno brzojavko z naslednjo vsebino: »Mladina in delavci delovne organizacije TGA «Boris Kidrič» Kidričevo pozdravljamo vse udeležence 11. kongresa ZSMS in mu želimo uspešno delo pri sprejemanju stališč in ciljev našega nadaljnjega dela. Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi uresničili sprejeta stališča v cilju stabilizacije gospodarstva in nadaljnjega razvoja našega samoupravnega sistema po poteh, ki sta jih začrtala tovariša Tito in Kardelj.

Enajsti kongres slovenske mladine je sedaj za nami, pred nami, v naših rokah pa je naloga, da sprejeta stališča in usmeritve kar najbolj uresničujemo. Če hočemo biti pri tem uspešni, bodo potrebne čim bolj pridne roke in vestno delo vseh mladih.

Srečko Širovnik

Mladi v Ormožu

Ker o občinski programsko-volilni konferenci OK ZSMS Ormož še nisem nič zasledil v vašem Tedniku, sem se odločil napisati nekaj s te konferenci, ki je izvenela dokaj kritično. Mladi so na konferenci ugotovili, da jim sklepi 11. kongresa ZSMS dajejo bolj konkretne usmeritve za nadaljnje delo, pa tudi v občini so taki pogoji, da imajo mladi dovolj možnosti za dejavnost, saj so tudi v samoupravnih organih in delegatskih skupščinah dokaj dobro zastopani. Treba je le volje, pripravljenosti in zagnanosti za delo.

Zlasti hvaležno delo mladih je v krajevnih skupnostih, kjer bi se ZSMS kot družbenopolitična organizacija morala bolj vključevati v razreševanje vseh problemov krajevnega samouprave in drugih, ki nastajajo v bivalnem okolju občanov, posebno pa z aktivnim delom v društvenih organizacijah. Žal pa se mladi čisto preveč zanimajo le za klubsko življenje, za organizacijo plesov in podobno.

Mnogo premalo so se mladi angažirali pri organiziranju in izvajanju lokalnih delovnih akcij, pri čiščenju okolja in podobno. Res je, da ponekod to delo delno ovirajo starši, zlasti kmetje, saj se jim zdi bolj nujno, da mladi pomagajo pri delu doma na kmetiji. Sploh je v občini vse večji problem v tem, da mladi zelo neradi ostajajo doma na kmetijah, da odhajajo v šole s ciljem, da si pridobijo poklice z nekmetijskih področij, na zemlji pa ostaja vse več ostarelih ljudi, ki zemlje ne morejo intenzivno obdelovati. Vse te probleme bi lahko mladi pomagali reševati v okviru krajevnih skupnosti, kjer bi morali biti bolj povezani s krajevnim samoupravo.

Po obširni razpravi so na programski konferenci oblikovali sklepe, ki bodo mladim v občini dobro napotilo za boljše delo v naprej. Volitev pa na konferenci v pravi smislu ni bilo, ker so zamenjali le nekaj članov predststva, izvolili pa so tudi podpredsednika OK ZSMS. To funkcijo bo opravljal do konca sedanje mandatne dobe Stanko Salamun.

-ek

Medicina dela v Ormožu

V okviru zdravstvenega centra Ptuj TOZD Zdravstveni dom Ormož že nekaj časa deluje tudi dispanzer medicine dela, ki ga nadvse uspešno vodi dr. Peter Gašperič. V prostorih Tovarne sladkoria v Ormožu ima dispanzer tudi svojo ambulanto. V njej so začeli opravljati tudi manjše kirurške posege. Tako so marsikateremu delavcu prihranili pot v Ptuj. To jih je spodbudilo, da so začeli razmišljati o prenosu nekaterih specialističnih storitev, zlasti tistih, za katere ni potrebna zahtevnejša oprema, v njihovo ambulanto.

Na območju ormoške občine tudi ugotavljajo, da je vse manj izostankov z dela zaradi bolniškega staleža. Del zasluge za to ima prav gotovo dispanzer medicine dela.

-ek

Stara preša

Pri Primožu na Pohorju si vsak turist ali drugi obiskovalec tega slikovitega kraja rad ogleda staro prešo, ki so jo uporabljali pohorski kmetje za stiskanje sadja. Preša stoji ob lepo ohranjeni stari pohorski brunarici.

Foto: Konrad Zorec

Pomoč mladih ormoškimi sadjarjem in vinogradnikom

V vinogradih na območju občine Ormož je te dni grozdje v glavnem potrgano. Trgatev se je delno zavlekla zaradi slabega vremena, delno pa tudi zaradi zmožljivosti kleti. Letos je namreč po količini veliko več grozdja kot so predvidevali, žal pa je kakovost nekoliko slabša od predvidevanj.

Pri trgatvi so delavcem ormoškega kombinata pomagali učenci iz osnovnih šol Kog, Miklavž, Ormož in Velika Nedelja, nekateri tudi po večkrat. Občinska konferenca ZSMS Ormož je organizirala okoli 150 mladih brigadirjev, ki so en dan pomagali pri trgatvi. Tudi okoli 70 učencev CSU — ekonomske usmeritve iz Ptuj, zlasti tisti, ki so doma na ormoškem območju, je en dan trgalo grozdje. Poleg mladih so pomagali pri trgatvi tudi delavci iz združenega dela, zlasti skupnih služb KK Ormož.

Enako kot vinogradnikom, so mladi pomagali tudi sadjarjem. Z njihovo pomočjo so v družbenem sektorju ormoške občine v glavnem pospravili pridelek sadja, ki je bil zaradi pozebe nekoliko manjši. Pri obiranju sadja so pomagali učenci osnovnih šol od Tomaža in Miklavža, iz Ormoža in iz Dornave v ptujski občini. Med aktivnimi pomagalci sadjarjem je bil tudi učiteljski kolektiv OS Tomaž. Največ obiralcev sadja pa so dobili iz sosednje Hrvaške.

Ob veliki prizadevnosti mladih, pa je treba kritično spregovoriti tudi o tistih, ki so uradno nezaposleni. Pri skupnosti za zaposlovanje je namreč prijavljenih okoli 160 iskalcev zaposlitve, od teh so prišli pomagat trgati grozdje le štirje in še od teh je le en sam vzdržal do konca. Obiranju sadja pa se je odzvalo 14 iskalcev zaposlitve, vendar so si obdržali pravico proste sobote in nedelje, čeprav so drugi obiralci delali tudi ob teh dnevih, seveda če ni deževalo.

Mladi na območju ormoške občine, sicer manj organizirano, tudi uspešno sodelujejo pri pospravljanju ostalih poljščin in pri jesenski setvi.

-ek

Na Martinovo bodimo zmerni

Tehtnica jeseni se je prevesila v november in to je čas, ko iz sladkega mošta nastane vino. Skoraj vsak klepet z vinogradnikom se začne in konča pri dobri haloški kapljici. Odpravil sem se malo v Haloze, te lepe in hribovite kraje, dobil sem vtis kot da sem sredi sončnega raja, polnega zorečega grozdja.

Za marsikoga bo prav gotovo prijeten 11. november, ko bo Martin napravil iz mošta vino. Grozdja in vina je letos dovolj in marsikateri vinogradnik se bo moral prav pošteno potruditi, da bo za svoje trdo delo dobil ustrezno plačilo. Zakaj sem to napisal? Omenil sem 11. november, dan ko se bo vina točilo na pretek in na marsikatero bo ta dan delovalo vino in prišlo bo lahko do nečloveške nevarnosti, kot je prometna nezgoda.

Ta dan se moramo v prometu zavesti, da na cesti resnično nismo sami. Biti moramo zbrani za volan, da ne ogrozimo varnosti drugih v prometu in zavedati se moramo, da je naše življenje prekratko, zato ga ne smemo tako poceni izgubiti. Naše življenje je potrebno ohraniti za boljši in pravičnejši jutri.

Srečko Širovnik

„Samo zaupanje ni dovolj“

K zapisu „Samo več zaupanja“, katerega je objavil Tednik z dne 4. novembra na strani 4, izpod peresa Milana Zvera, sem se odločil, da odgovorim na nekatera njegova razmišljanja o nezaupanju mladim po kongresu slovenske mladine.

Res je, da se o mladih govori največ takrat, ko je njihovo delo postavljeno v ospredje, ali ko se porajajo problemi. Prav kongres slovenske mladine pa je še ena priložnost, da se spregovori o delu mladih, o aktivnostih, uspehih in problemih, ki se porajajo.

Že stari pregovor pravi, da se železo kuje dokler je še vroče, zato je prav, da o delu mladine razpravljajo tudi v DPO v OZD in KS ter na nivoju občinskih organov.

Vendar pa se ne morem strinjati o nekem zaslanjanem podvigu, o neki zadovoljnosti še samo na tem, da smo mladim sklenili pomagati potem pa konec.

Dejstvo samo je že v tem, da pri sprejemanju sklepov na sestanih v vseh forumih od ZK SZDL, OOS aktivno sodelujejo tudi predstavniki OO ZSM, ki so dolžni, da sklepe tudi realizirajo v okviru svojih osnovnih organizacij.

Samoinicativnost in organizira-

nost mladih med NOB in v izgradnji nove Jugoslavije je bila glavna oblika mladih in prav mladi so bili gonilna sila ob obnovi porušene domovine.

Zakaj bi torej ob obnovi čakali na spodbudo in pomoč. Dokler v svojih vrstah ne boste povečali zainteresiranosti in odstranili kompleksov nezaupanja in dokler bo v naših vrstah prevladovalo mišljenje, da nam nihče ne bo pomagal, čeprav ste se naučili probleme in težave premagovati sami, do takrat svojega poslanstva ne boste v celoti izpolnili.

Pisec sestavka poudarja, da organizacija ZSM ni sama sebi namen, pač pa se že vrsto let ukvarja s problematiko in se dokazuje s svojim delom, kar je nedvomno tudi res, to so potrdile vse generacije, tudi sedanja. Dejstvo je tudi to, da v hitrem in intenzivnem tempu življenja prihaja do nekaterih negativnih tendenc kot so mamila in podobno, kar kvari ugled mladine kot celote, ki pa je v bistvu takšna kakršno smo si vedno želeli.

Nasprotujoča si dejstva, da nekateri gledajo skeptično na prihodnost mladih, ki bodo s

časom zanesli tok družbenega dogajanja v negativno smer, po drugi strani pa je avtor prepričan, da stoji svet na mladih, torej ni suma in ne dvoma, da vam starejše generacije ne bi zaupale.

Ko omenja napake starejših, naj poudarim, da tam kjer se dela, se porajajo tudi napake. Strpno jih moramo odpravljati in reševati v svojih delovnih sredinah od znotraj navzven in prepričan sem, vam bomo v k kritičnem trenutku priskočili na pomoč, vendar bi bilo nesmiselno in zgrešeno, da bi vas k delu morali spodbujati drugi, ter vam pomagati tam, kjer ste probleme sposobni rešiti sami.

Morda smo včasih res malo skeptični na nekatere pojave posameznikov, vendar bi bilo nesmiselno trditi, da vam ne zaupamo, še več, ponosni smo na delo vaših rok in prepričani, da izpolnjujete obljubo stopati krepko po Titovi poti. Zato smo popolnoma prepričani, da o nekem nezaupanju mladim splošno niti pomislili nismo!

Viki Par

Mladinci se hočemo tudi izkazati

Kot mladinci se hočemo izkazati na vseh področjih dela, kjer kaj zmoremo. Mladi smo prav gotovo poslušali sklepe 11. kongresa Zveze mladine Slovenije, ki je bil v Novem mestu. Na kongresu so izražali razpravljali razne težave mladih ljudi po Sloveniji in Jugoslaviji. Mladina mora biti tudi resna.

Ko smo hodili na delovne akcije, namreč trgati grozdje, so se nekateri učenci hoteli izkazati, drugi pa so se samo igrali. Mnogo učencev je bilo takšnih, ki niso znali utrati grozdja iz zarasle trte z žico, potem so bili tudi takšni, ki niso hoteli pobirati grozdja po tleh, ker je pač padlo s trte. Neprimerno se je tovariš Cvetko izražal o nas in nas zmerjal z njegovimi grdimi besedami in tudi tovarišica Petrovičeva se je samo kregala nad nami in nas preganjala. Nekaj učencev je bilo kljub vsemu takšnih, ki bi bili vredni lepe pohvale, kot je bila Mirela iz 8/b razreda. Nekaj pa je bilo tudi takšnih, ki so z delovne akcije pobegnili. Tovariši hočejo, da bi bila naša šola zmerom najboljša in da bi pridelke čimprej pospravili. Hočejo, da bi napravila največ osnovna šola Franca Osojnika.

skupina mladih učencev

Cirkovčani so se v Retečah predstavili z dvema zelo zahtevnima skladbama Emila Adamiča — suito 12 mesecev in Koncertnim kolom št. 1, Ptujčani pa z Groebningovo priredbo skladbe Dobro jutro in Oslajtovim delom Pod ciganskim šotorom.

mš

POZNATE BLIŽNJO OKOLICO?

Dragi bralci in bralke! Pred vami je novo nagradno vprašanje iz serije Poznate bližnjo okolico. Vaši odgovori in odmevi na prejšnji vprašanji kažejo, da ste rubriko dobro sprejeli.

Dobro si oglejte fotografijo in nam odgovorite na vprašanje: Kaj je na posnetku in kje stoji? Vaše odgovore pošljite na naš naslov: Zavod Radio — Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj. Časa za

ugibanje imate teden dni. Zato vaše odgovore pričakujemo do četrтка, 11. novembra.

Za marsikoga od vas bo tokratno vprašanje precej trd oreh. Zato dobro premislite, v pomoč pa vam je tudi eden izmed sestavkov v današnji številki Tednika!

Med reševalce, ki bodo odgovorili pravilno, bo žreb razdelil tri nagrade, ki jih je tokrat prispevala DO Emona — Merkur Ptuj. To bodo trije darilni boni po 200 dinarjev.

Izlov rib nad pričakovanim

Nad 80 članov ribiške družine Ptuj je sodelovalo v sobotni akciji ob izlovu rib v gojitvenem ribniku Pacinje. Ribiči so bili presenečeni nad polnimi mrežami, saj so ob koncu ugotovili, da je bil izlov večji od pričakovanega. Na suho so spravili 6.000 kg mladice krapov in konzumnih, nekoliko zajetnejših krapov. Od tega so 3.000 kg mladice konzumnih rib vložili po planu v odprte vode in športne ribnike RD Ptuj. Kar 2.150 kg mladice krapov so prodali članom RD Novo mesto, razen tega pa so tej bratski ribiški družini prodali še 350 kg konzumnih krapov. Ostanek izlova so vložili nazaj v gojitvene ribnike RD Ptuj. Ptujski ribiči so z izlovom zadovoljni, saj to dokazuje, da vestno izpolnjujejo program ribiške gojitvenega načrta v tem srednjeročnem obdobju.

- OM

Bili smo na Boču

Prejšnji teden nam je tovarišica, ki vodi planince, rekla, da lahko gremo na izlet na Boč. Iz našega razreda se nas je prijavilo enajst.

V četrtek ob pol sedmih zjutraj smo se zbrali na železniški postaji v Ptuj. Vsak je imel v nahrbtniku malico in toplo obleko. Vstopili smo na vlak in se peljali do Poljčan.

Tam smo izstopili in se napotili peš na Boč. Med potjo smo se dvakrat ustavili in si odpočili. Pri domu na Boču smo jedli in se igrali.

Popoldne smo se vrnili v Poljčane in se z vlakom odpeljali v Maribor. Od tam pa pozneje z avtobusom nazaj na Ptuj. Ves čas izleta je bilo prijetno vzdušje in seveda tudi veliko smeha.

Klementina Majcen, 4. a OŠ
Tone Žnidarič, Ptuj

V spomin Francu Šuperju-Očku!

Za delom po svetu je delavec odšel. V hladni tujini ga potem je dobil.

Od tovarišev svojih v dar kitaro dobi. K ljubi se vrne, kot obljubil ji je.

O trpljenju delavcev, ki za kruh se bore. O svobodni deželi, ki vstala je že.

Postal je revolucionar, ker ljubil je svoj dom. Doma je prisegel, enkrat vrnil se bom.

S kitaro v rokah po svetu gre zdaj mož. Bol v srcu ga spremlja, zanj vedno je noč.

Si dočakal svobodo, srenejši mlad rod, ko jezik slovenski govori se povsod.

V demonstracijah proti monarhiji mu brezsrčen žandar je prestrelil oči.

Spet tujci nasilni so k nam navalili; jim ni bil pokoren in spet se je uprl.

Ti korak je zastal, pesmi več slišati ni. V objemu domačem si zatisnil oči.

Tema ga obdaja, kako to ga boli. Ostal je brez dela, zanj nihče ne skrbi.

Je pel o svobodi, ki se zanjo bori. O bratih na vzhodu, ki potem so prišli.

Za pravico si trpel, za pesem domačo živel. Naj ti bo lahka zemlja slovenska!

Franc Vuk

večkrat, novembra, smo se prvič po vodstvu programski komiteji sestali člani Centra za obveščanje in propagando z namenom, da sestavimo program dela in si razdelimo delo po področjih.

Dogovorili smo se, da bomo tudi letos pripravili vse akcije, ki so potekale že prejšnja leta. Najprej bomo pripravili programe dela za šolo Mladih peres in Novinarsko šolo in jih skupaj z vprašalnikom o delu komisij za informiranje poslali v vse osnovne in srednje šole, krajevne skupnosti in organizacije združenega dela. Šola mladih peres je namenjena učencem osnovnih šol, ki delajo v novinarskih krožkih, novinarska šola pa bo koristila vsem ostalim, ki imajo že nekaj izkušenj in znanja s področja informiranja. Obe šoli se bosta pričeli decembra. Program dela bo podoben lanskemu, to pomeni, da se bodo mladi preko ustreznih predavateljev seznanili z osnovami informiranja, ki jih bodo uporabili tudi v praksi. Ob zaključku novinarske šole je predviden preizkus znanja, slušatelji obeh šol pa bodo dobili tudi novinarske izkaznice.

V prihodnjem letu bomo pripravili tudi akcije za najboljšega mladega novinarja, najboljšega glasilo in najboljšo novinarsko fotografijo. Vsak mesec bomo posneli radijsko oddajo in redno dopisovali v Tednik in Mladino.

Program dela pa še ni dokončno izdelan, zato si bomo „izmislili“ še kakšno novo akcijo.

Valja Alesič

DRUŠTVO DIABETIKOV PTUJ

prireja zdravstveno predavanje za vse DIABETIKE v soboto, dne 13. novembra 1982 ob 9. uri dopoldan v SINDIKALNI DVORANI FRANCA KRAMBERGERJA, Čučkova 1 v Ptuj.

Vljudno vabljeni!

Prvi trije uvrščeni — zmagovalci kroša 82; od leve: Damjan Golob, Aleš Sajko in Norut Zuran. (foto: M. Ozmeč)

mercator
izbira
panonija
ptuj

Za hladne dni kupujte
oblačila, perilo, pletenine, obutev,
posteljnino in drugo v naših
tekstilnih prodajalnah

SLAVICA, MAVRICA, OBLAČILA,
ZARJA, CICIBAN, ELEGANT,
PAPIRNICA in GALANTERIJA
ter BLAGOVNICA...

Dobra izbira
blaga...

zmerne
cene...

solidna
postrežba...

Delovno v novo mandatno obdobje

Tako smo se dogovorili na programski volilni konferenci OO ZSMS Vitomarci, ki je bilo 15. oktobra 1982. Svoj dogovor smo delno že uresničili, veliko pa nas še čaka v prihodnje. Konferenca se je v glavnem odvijala na področju, kako pripraviti mladince do večje zainteresiranosti do dela, predvsem vključevanje v družbeno politične organizacije ter društva. Čeprav vidimo, da nekatera društva brez mladincev ne bi mogla obstajati, pa vendar ugotavljamo, da smo v vseh dejavnostih vedno isti — tako npr. smo člani pri prosvetnem društvu, enako tudi pri gasilcih in podobno. Veliko si prizadevamo, da bi se mladinci čim več vključevali v pevski zbor PD Vitomarci — predvsem pa to velja za fante! Enak problem je pri tamburaškem orkestru, kjer smo že osmo leto skorajda vedno isti člani.

Glavni problem naše osnovne organizacije pa je v tem, ker se vključujejo v delo mladinske

OO ZSMS VITOMARCI

organizacije, v kolikor se, le mladinci iz središča Vitomarc ali bližnje okolice. Močno si prizadevamo, da bi privabili mlade ljudi iz Slavšine in njene okolice, ki je le nekaj kilometrov oddaljena od samega središča KS. Do sedaj smo jim pošiljali vabila za sestanke, jih obveščali prek plakatov, ampak vse to ni nič zaleгло. Omogočili smo jim, da se organizirajo v okviru aktiv, ki pa je bil v tesni povezavi in sodelovanju z OO. Vendar se tega niso držali, hoteli so ustanoviti celo svojo OO ZSMS. To pa ni bilo v skladu z našimi pogoji, ki smo jim jih nudili. Sedaj spet ni nikogar s tega področja na naše sestanke, čeprav bi si to zelo želeli.

Ko smo analizirali delo v prejšnjem mandatnem obdobju, smo ugotovili, da smo od

načrtovanega naredili zelo malo. Zavedamo pa se tega, da tako ne bo šlo več naprej. Že na konferenci smo sprejeli plan dela do konca tega leta in del plana že uresničili.

Takoj naslednji dan smo organizirali delovno akcijo, ko smo uredili mladinsko sobo, jo ponabili in očistili. V kletnih prostorih smo dobili prostor, kjer bo v prihodnje naš klub. Seveda pa ga je potrebno še dokončno urediti. Vsa zidarska dela so že opravljena, le ploščice je potrebno še položiti in napeljati elektriko.

Poleg urejanja prostorov smo sodelovali na vaji NNNP 82, pred prazniki očistili pri spomeniku v KS, uredili okolico stare šole in se prijavili v politično šolo v Ptuj. Mislim, da se lahko s temi rezultati v tem kratkem času pohvalimo, novemu vodstvu pa zaželimo še obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

D. T.

Dosledno uresničevati smernice kongresa

V petek, 5. novembra je potekala redna seja OO ZSMS Turnišče. V skladu z navodili Komiteja za SLO in DSZ in operativnega štaba za pripravo in izvedbo akcije NNNP — 82 smo formirali delovne skupine za zbiranje odpadnih surovin. V sklopu akcije NNNP — 82 so krajani odstranili v glavnem vsi vnetljivo navlako iz podstrešnih in kletnih prostorov stanovanjskih zgradb, ki so jo odložili pred stanovanjskimi zgradbami. Prav tako smo zbrali tudi vse odložene kovinske predmete in odpadni papir.

Glede na resnost in zavzetost pri izvrševanju navedenih požarno-preventivnih ukrepov lahko že

pred sklepom akcije NNNP—82 v KS Turnišče pričakujemo popoln uspeh te akcije.

Na petkovi seji smo mladinci obravnavali tudi poročilo s seje KMKS, ki je bila istega dne. Vsi smo si bili edini, da moramo organizirano in dosledno uresničevati smernice 11. kongresa ZSMS, saj bomo le na ta način uspeli ostati frontna in avantgardna organizacija mladila. Potrebno bo izdelati oceno aktivnosti po posameznih področjih in aktivirati tista področja, kjer se ne dela dovolj. Še nadalje si moramo prizadevati, da bomo aktivno delovali v vseh or-

ganih krajevne samouprave, saj bomo lahko le na ta način kreativno ustvarjali svoj vsakdan in tudi bodočnost.

Dogovorili smo se tudi za pripravo proslave ob dnevu republike. Proslava bo v četrtek, 25. novembra ob 17. uri, k sodelovanju pa bomo skušali pritegniti tudi učence OS Ivana Spolenjaka in cibicane iz VVO Hajdina, povezali pa se bomo tudi s kasarno „Dušan Kveder-Tomaž“, s katero smo že zgledno sodelovali.

Beseda je tekla tudi o gradnji igrišča na Turnišču. Dela na igrišču so se že pričela, zaupana pa so bila Komunalnemu podjetju Ptuj.

Franc PRELOG

Prijateljski popoldan stanovalcev Ferkove ulice v KS Olga Meglič

Ob vse hujši življenjski naglici ljudje začutimo potrebo po tesnejših stikih s sosedi, saj se največkrat srečujemo le mimogrede in je časa le za kakšen: »Dober dan,« in nič več.

Na pobudo našega soseda Ivana Čeha iz Ferkove ulice smo se nedavno zbrali sosedje, ter se pogovorili in poveselili. Morda je bilo to naše srečanje zanimivo tudi zato, ker se je starostna meja udeležencev razpenjala od 4 pa vse do 83 let starosti in prav to je naredilo

naše srečanje še prijetnejše, saj tudi drugače otroci prav radi priskočijo na pomoč starejšim.

Otroci so nam pripravili celo kulturno-zabavni program, vendar so ga zaradi nekatere odsotnosti izvedli malce okrnjeno. Organizirali smo si tudi kviz, tako, da ni ostal noben udeleženec brez nagrade, čeprav so bile te bolj simbolične. Tudi za jedačo in pijačo je bilo poskrbljeno. Čeprav je bil dan bolj

deževen, se je popoldan le toliko zvedrilo, da smo čevapčice pekli na prostem, tako, da je vse naokrog vabljivo dišalo.

Glavni organizator, tov. Čeh, pa je menil, da bi zaradi hladnega in deževnega vremena bilo bolje imeti srečanje pod streho in je v ta namen izpraznil in lepo uredil svojo garažo, da smo se počutili prav imenitno.

Sklenili smo da bomo takšno srečanje prihodnje leto spet organizirali. M. Kokol

LMDB „Miran Sagadin“ iz Sestrž uspešno izvaja delovne akcije

Kljub novoizvoljenemu vodstvu OO ZSMS Sestrže, ki ji predseduje Daniel Gajšt, delovni utrip mladih v Sestržah ni zaostal. Tako smo mladi aktivni na vseh področjih dela in mladinskega ustvarjanja. Posebno pozornost pa posvečamo mladinskemu prostovoljnemu delu.

V ta namen smo tudi ustanovili LMDB „Miran Sagadin“, ki deluje v okviru OO ZSMS Sestrže. Danes brigada šteje 26 članov. Da preizkusimo mobilnost brigade, smo v nedeljo organizirali enodnevno delovno akcijo v Srečah na Sagadinovi domačiji. Zbrali smo se popoldan pred mladinsko sobo ter s komandantom Milanom Tranturo na

čelu, krenili po krajši poti čez gozd do domačije.

Namen akcije je bil očistiti okolico okrog krajevnega muzeja. Ko smo prispeli do hiše, sta nas z veseljem sprejela Zvonko Sagadin in njegova žena Stanka. V kratkem nas je seznanil z delom. Zaradi številčnosti mladink in mladincev in zavzetosti pri delu, smo delo hitro opravili. Delo smo si razdelili pa tudi lepo vreme nam je služilo, da je akcija potekala v delovnem in prijetnem vzdušju. Po končanem delu nam je Zvonko Sagadin pridelal zakusko. Ob tem so tudi stekli pogovori o dogodkih iz NOB in o nadaljnjem ureditvi okolice tega krajevnega muzeja.

Želja mladincev OO ZSMS Sestrže je, da bi drugo leto uredili spominski park s posaditvijo 88 dreves. Vendar ob tej akciji pričakujemo pomoč tudi od širše družbene skupnosti, predvsem z nabavo dreves.

Prav tako smo predstavniki OO ZSMS Sestrže ob dnevu mrtvih položili venec na grob padlih borcev.

Predvidevamo pa še številne delovne akcije glede urejanja nogometnega igrišča. Prav tako pa bo-

mo organizirali enodnevne akcije drugo leto. Delovne akcije bodo potekale v vasi Sestrže, kakor tudi v širšem okolju. Kajti z delom lahko izboljšamo pogoje za delo v mladinski organizaciji.

Glede na rezultate, ki smo jih dosegli na področju prostovoljnega dela, se bomo trudili, da se bodo tudi akcije v bodoče uspešno organizirale in zaključevale.

Branko Beranič

Valerijan Bedrač

V Ptuj je 1. novembra 1982, omahnil tovariš Valerijan BEDRAČ, ki se je pred 56 leti rodil v Ptuj. Veste je boleče odjeknila med mnogimi Ptujčani, zlasti pa med brigadirji ptujskih mladinskih delovnih brigad in člani Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj. Njegovo ime in delo je zapisano v zgodovini ptujskih mladinskih delovnih brigad vse od dneva, ko se je takoj po osvoboditvi vključil v obnovu porušenega mesta Ptuj, regularno reko Pesnico na Ptujskem polju, gradil mladinsko progo Brčkov—Banoviči v Bosni in se kalil v človeka-komunisto visokih moralnih socialističnih vrednot.

Njegova življenjska pot je iz Ptuja vodila v Ormož, Maribor in Limbuš, kjer se je odlikoval kot telesno kulturni delavec, vzorni voditelj in učitelj mladih generacij na področju telesne kulture in športa.

Zadnjih 25 let je živel v Limbušu. Kljub izredno veliki družbenopolitični angažiranosti na osnovni šoli, krajevni skupnosti, telesno vzgojnem društvu in zvezi Partizan, se je odzival vabilom Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj. Prihajal je na udarniške dneve v Haloze, Slovenske gorice in Ptujsko polje ter pomagal našim ljudem pri gradnji vodovoda. Prihajal je nasmejan in poln delovnega poleta. Na delovnih večerih je vihtel kramp in lopato tako zagnano, kot je bil to vajen že iz časov mladinskega prostovoljnega dela v prvih letih svobode. Bil je med pobudniki ustanovitve in programske usmeritve Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj, član njegovega sveta, zadnji dve leti pa predsednik samoupravnega brigadirskega nadzora. V letu 1981

je bil ob Dnevu republike med mi proglašen za udarnika dela ptujskega kluba brigadirjev, večkrat je bil pohvaljen, prejel pa je tudi priznanje ZMDA „Slovenske gorice“.

Njegov svetel lik človeka, komuniste, brigadirja, tovariša, prijatelja in telesnovzgojnega učitelja bo živel z nami. Vse, kar je načrtoval skupaj z nami bomo nadaljevali, zlasti pa udarniško delo in tovarštvo, ki mu je pomenilo največjo vrednoto. Na takšne ljudi, kot je bil tovariš VALERIJAN, smo resnično ponosni. Prav takšne ljudi potrebuje naša domovina, takšne učitelje potrebuje naša mladina in čas, v katerem delamo in se borimo za dosego najsvetlejših ciljev samoupravnega socializma. Ob slovesu v Limbušu smo člani Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj s svojim praporom poslednjič izrekli svojemu tovarišu — Brigadirski Zdravo!

FB

Počitek v parku

Jesen je čas pospravljanja pridelkov in čas, ko se narava pripravlja na zimski počitek. Zlasti starejši ljudje skušajo vsak lep in sončen dan izkoristiti, da se navžijejo svežega zraka. Tako tudi tile na klopi v ptujskem parku.

Foto: Alfred Bradač

VAJA V OKVIRU MESECA POŽARNE VARNOSTI

V okviru meseca požarne varnosti in v okviru akcije NNNP 1982 je v nedeljo, 24. oktobra potekala v Spuhlji gasilska vaja. Vajo je v okviru gasilskega centra organiziralo domače gasilsko društvo s pomočjo sosednjega iz Zabovca.

Ob osmih, ko so alarmne sirene naznanile požar, so v roku desetih minut prispela na pomoč štiri gasilska društva. Vajo so poskušali izvesti v vodni verigi in tako preizkusili svoje spretnosti. Akcija je zelo dobro uspela, kar priča požrtvovalnost in pripravljenost v takšnih ali podobnih nesrečah.

Pohvalo velja dati GD Spuhlja za uspešno akcijo in za podobno udeležbo na drugih akcijah, spomnimo pa se še na 55. obletnico obstoja, ki jo bodo praznovali v prihodnjem letu, ko nameravajo prenoviti poslopje gasilskega doma.

Jože Voglar

Bila sem na Peci

V soboto smo se planinci višjih razredov naše šole odpravili z mentorico tov. Lačen in vodnikom tov. Pakom na Peco.

Pot nas je peljala po naši čudoviti Koroški vse do Črne. Tam smo izstopili iz avtobusa in jo peši mahnila proti Koroški — Peci.

Vso pot nas je spremljal dež. Čim bolj smo se bližali koči, tem bolj smo opazovali snežinke. To je bilo za nas res nekaj lepega, saj v tem času pri nas v nižini še ni snega.

V koči smo se dodobra odpočili, posušili in naigrali. Skrbna gospodinja in oskrbnik sta poskrbela tudi za naše prazne želodce.

Ob tej priliki bi se radi vsi planinci zahvalili oskrbnikom na Koči pod Peco za enkratno gostoljubnost, domačnost in prisrčnost.

Brigita Hvala, in Brigita Murko, 6/a, OS Olga Meglič, Ptuj

OO ZSMS TGA KIDRIČEVO

Uspešne priprave na kongres mladih

Mladi iz osnovne organizacije ZSMS TGA Kidričevo smo se v minulih mesecih uspešno vključevali v priprave na 11. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je bil oktobra v Novem mestu. Pred začetkom kongresa smo se zbrali na izredni seji koordinacijskega sveta ZSMS TGA Kidričevo in ocenili vključevanje mladih v obravnavo predkongresnega gradiva. Ugotovili so, da so priprave potekale zares odlično, saj skorajda v TGA Kidričevo ni bilo mladince, ki ne bi bil seznanjen z delom slovenske mladine.

Na izrednem sestanku smo tudi sklenili poslati pozdravno brzojavko z naslednjo vsebino: »Mladina in delavci delovne organizacije TGA »Boris Kidrič« Kidričevo pozdravljamo vse udeležence 11. kongresa ZSMS in mu želimo uspešno delo pri sprejemanju stališč in ciljev našega nadaljnega dela. Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi uresničili sprejeta stališča v cilju stabilizacije gospodarstva in nadaljnega razvoja našega samoupravnega sistema po poteh, ki sta jih začrtala tovariša Tito in Kardelj».

Enajsti kongres slovenske mladine je sedaj za nami, pred nami, v naših rokah pa je naloga, da sprejeta stališča in usmeritve kar najbolj uresničujemo. Če hočemo biti pri tem uspešni, bodo potrebne čim bolj pridne roke in vestno delo vseh mladih.

Srečko Širovnik

Mladi v Ormožu

Ker o občinski programsko-volilni konferenci OK ZSMS Ormož še nisem nič zasledil v vašem Tedniku, sem se odločil napisati nekaj s te konference, ki je izvenela dokaj kritično. Mladi so na konferenci ugotovili, da jim sklepi 11. kongresa ZSMS dajejo bovolj konkretne usmeritve za nadaljnje delo, pa tudi v občini so taki pogoji, da imajo mladi dovolj možnosti za dejavnost, saj so tudi v samoupravnih organih in delegatskih skupščinah dokaj dobro zastopani. Treba je le volje, pripravljenosti in zagnanosti za delo.

Zlasti hvaležno delo mladih je v krajevnih skupnostih, kjer bi se ZSMS kot družbenopolitična organizacija morala bolj vključevati v razreševanje vseh problemov krajevne samouprave in drugih, ki nastajajo v bivalnem okolju občanov, posebno pa z aktivnim delom v društvenih organizacijah. Žal pa se mladi čisto preveč zanimajo le za klubsko življenje, za organizacijo plesov in podobno.

Mnogo premalo so se mladi angažirali pri organiziranju in izvajanju lokalnih delovnih akcij, pri čiščenju okolja in podobno. Res je, da ponekod to delo delno ovirajo starši, zlasti kmetje, saj se jim zdi bolj nujno, da mladi pomagajo pri delu doma na kmetiji. Sploh je v občini vse večji problem v tem, da mladi zelo neradi ostajajo doma na kmetijah, da odhajajo v šole s ciljem, da si pridobijo poklice z nekmetijskih področij, na zemlji pa ostaja vse več ostarelih ljudi, ki zemlje ne morejo intenzivno obdelovati. Vse te probleme bi lahko mladi pomagali reševati v okviru krajevnih skupnosti, kjer bi morali biti bolj povezani s krajevno samoupravo.

Po obširni razpravi so na programski konferenci oblikovali sklepe, ki bodo mladim v občini dobro napotilo za boljše delo v naprej. Volitev pa na konferenci v pravem smislu ni bilo, ker so zamenjali le nekaj članov predsedstva, izvolili pa so tudi podpredsednika OK ZSMS. To funkcijo bo opravljal do konca sedanje mandatne dobe Stanko Salamón.

-ek

Medicina dela v Ormožu

V okviru zdravstvenega centra Ptuj TOZD Zdravstveni dom Ormož že nekaj časa deluje tudi dispanzer medicine dela, ki ga nadvse uspešno vodi dr. Peter Gašperič. V prostorih Tovarne sladkoria v Ormožu ima dispanzer tudi svojo ambulanto. V njej so začeli opravljati tudi manjše kirurške posege. Tako so marsikateremu delavcu prihranili pot v Ptuj. To jih je spodbudilo, da so začeli razmišljati o prenosu nekaterih specialističnih storitev, zlasti tistih, za katere ni potrebna zahtevnejša oprema, v njihovo ambulanto.

Na območju ormoške občine tudi ugotavljajo, da je vse manj izostankov z dela zaradi bolniškega staleža. Del zasluge za to ima prav gotovo dispanzer medicine dela.

Stara preša

Pri Primožu na Pohorju si vsak turist ali drugi obiskovalec tega slikovitega kraja rad ogleda staro prešo, ki so jo uporabljali pohorski kmetje za stiskanje sadja. Preša stoji ob lepo ohranjeni stari pohorski brunarici.

Foto: Konrad Zorec

DAN MRTVIH

Ob dnevu mrtvih smo se spomnili svojih najdražjih. Okrasili smo jim grobove in prižgali sveče.

Solarji smo se zbrali ob spomeniku padlih borcev, prižgali sveče in se jih spomnili z žalno proslavo.

Ivanka Petrovič, OŠ Vitomarci

PRIŽGALI SMO SVEČE

Prvega novembra je bila žalna svečanost. Zbrali smo se pred spomenikom. Prižgali smo sveče. Spomnili smo se na žrtve, ki so padle za našo svobodo.

Franci Šilec, OŠ Vitomarci

NABIRANJE KOSTANJEV

Pred dnevi so začeli učenci nositi v vrečkah kostanje. Ko se je nabralo že precej vrečk, smo jih presipali v vreče. V sredo smo šli namesto telesne vzgoje nabirati kostanje. S seboj smo vzeli štiri vreče. Vse vreče smo napolnili do vrha. Potem, ko smo se vračali, so bile vreče težke in so se trgale. Učenci za nami so pobirali kostanje in jih nosili v puloverjih. Pri tem nabiranju in nošenju nam je pomagala tudi tovarišica. Ko smo prišli pred šolo, smo jih spravili na šolsko podstrelje. Tam smo jih presipali v celo vrečo. Vseh vreč je bilo osem. Po nabiranju smo šli domov.

Aleksander Lah, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

ZBIRANJE PAPIRJA

Zbirali smo odpadni papir. Nekateri so prinesli dosti papirja, nekateri pa nič. Zbrali smo ga kar velik kup. Bili smo veseli, ker smo prinesli dosti papirja. Tudi sam sem prinesel vrečko papirja. Zbrali smo trinajstdeset kg odpadnega papirja. Razredi smo med seboj tekmovali. Pripeljali so kontejner in preden smo vrgli odpadni papir vanj, smo ga stehali.

Darka Valentan, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

SELITEV

6 let smo se vozili na Hajdino na parcelo. Končno je prišel čas selitve. Zelo sem vesela, ker smo se že preselili. Ne spimo še na Hajdini, spimo pri babici, ker še nimamo priklopljene elektrike. Najprej smo preselili stvari in začeli razstavljati pohištvo. Zdaj, ko smo vse preselili, moramo prebarvati staro stanovanje. Komaj čakam, da napeljejo elektriko.

Aleksandra Dimovski,
OŠ Tone Žnidarič, 4/a

DOPOLNILNI POUK

Dopolnilni pouk imamo dvakrat tedensko. Takrat imamo pouk samo tisti učenci, ki nam snov dela težave. Jaz ostanem vsakokrat, da se naučim tisto snov, ki mi ne gre dobro. Posebno matematika mi ne gre dobro. Tovarišica, ki mi ne vedno reče: „Vaja dela mojstra“!

Cvetka Pečar, 4/a
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

V PETEK POPOLDNE

V petek, ko sem prišel iz šole, sem se preoblekel in si naredil domačo nalogo, ter se naučil. Potem smo se najedli. Po kosilu sem se šel ven igrati. Zunaj smo se vozili s kolesi, igrali nogomet in med dvema ognjema, tekali in še mnogo drugih iger. Ko je bila ura dve se je mamica pripeljala s kolesom. Povedala mi je, da je prinesla kostanje. Hitro sem stekel v stanovanje in vsipal kostanje v lonec in jih posolil. Ko so se skuhal, sem si jih nadeval v vrečko in odšel ven. Zvečer sem šel gledat televizijo.

Robi Cajnko, 4/a,
OŠ Tope Žnidarič

AKCIJE NAŠE RAZREDNE SKUPNOSTI

Smo učenci 3. razreda. V naši razredni skupnosti nas je 36 učencev. Tovarišica pravi, da smo poredni, a da smo pridni pri različnih akcijah. Skoraj vsi smo prinesli krompir in čebulo za šolsko mlečno kuhinjo, veliko nas je prineslo star papir, mnogi smo sodelovali v akciji, ko smo ob tednu otroka prodajali kartončke za Dan pionirjev Slovenije v Dolenjskih Toplicah. V tej akciji so nam pomagali tudi odrasli. Obiskali smo delavce v trgovinah, na pošti, v vrtcu, zdravstvenem domu, v šoli in druge kraje. Trije pionirji smo obiskali delavce tovarne OLGA MEGLIČ v Dolanah. Zelo lepo so nas sprejeli. Skoraj vsi delavci so kupili kartončke.

Se naprej se bomo potrudili in izpolnili naloge, ki smo si jih zadali v programu naše razredne skupnosti.

Sandi Petrovič, 3 razred,
OŠ Maksa Bračiča
Cirkulane

PRIŠLA JE LEPA JESEN

Grozde je dozorelo, pridni vinogradniki so se podali v vinograde. Tam obirajo sladko grozdje, zraven pa še veselo vriskajo.

Pridni poljedelci že pospravljajo pridele. Krompir so že pospravili, sedaj pospravljajo koruzo, korenje in tudi repo bodo pospravili. Kmetije sejejo pšenico in ječmen.

Sadjarji pospravljajo jabolka in orehe. Jablane so to jesen zelo polne in orehov je kar precej.

Gozd je že malo pisan. Vendar večinoma prevladuje zelena barva. V gozdu je vse polno ajdovčkov in tudi drugih gob. Kostanjev je kar precej. Najbolj so obrodili drobni kostanji.

Gozdni prebivalci si že delajo zalogo za zimo. Najbolj pridna med vsemi je veverica, ki pobere skoraj vsak kostanj in si ga zanese v gnezdo. Tudi ježek je pridn in vse gozdne živali. Ptice so se že odselile v južne kraje. Dnevi postajajo krajši, noči pa daljše. Vse bolj in bolj je mirno. Kmalu bo padel prvi sneg.

Kdor je pridno delal vse leto, se sedaj veseli.

Ivan Hemetek, 6/b,
OŠ Maksa Bračiča, Cirkulane

NABIRALI SMO KOSTANJE

Včeraj smo se odpravili nabirati kostanj. Nabirali smo ga pod Bočem. Nabrali smo ga dve vrečki. Ko smo prišli domov, smo ga narezali in pripravili hrano. Ko smo se zbrali, smo zakurili in pričeli peči. Ko smo spekli prvi lonec, smo si ga ohladili in pojedli. Nato še drugi lonec. Po vrhu smo še spili malo mošta.

Hodim v peti razred. Vsi peti razredi imajo vsako leto šolo v naravi, tudi mi in z zbiranjem kostanja bomo zasluzili.

Petra Urlep, 5/b,
OŠ Edvarda Kardelja,
Poljčane

VARČEVANJE

Varčevanje je zelo potrebno, še posebno z denarjem. V vseh mesnih imajo banke, kjer imajo ljudje varno shranjen denar.

V šolah imamo pionirske hranilnice, kamor vlagamo svoje majhne prihranke. Tudi na naši šoli imamo pionirsko hranilnico, kjer hranimo nekaj denarja. Če grem v hranilnico vsak mesec, dobim darilce. Varčevanje je zelo pomembno, saj se naučimo štediti in si kaj prihranimo za takrat, kadar potrebujemo več denarja. Lani sem vse leto pridno varčevala in sem si ob koncu leta kupila novo kolo.

Varčevati pa moramo še s hrano, oblačili, bencinom in še z drugimi potrebščinami. S hrano varčujemo tako, da je ne mečemo v smeti, ampak porabimo kolikor je potrebno. Z oblačili varčujemo tako, da ne mečemo premajhnih oblačil vstran, ampak jih damo manjšim otrokom, ali RK, da dobijo tisti, ki jih potrebujejo. Z bencinom moramo varčevati tako, da se ne vozimo brez potrebe z avtom. Z varčevanjem lahko marsikaj prihranimo.

Tanja Tašner, 4/a,
OŠ Ivan Spoljenjak, Ptuj

NAŠE AKCIJE

Pri razredni uri smo se domenili, da bomo šli pomagat nabirati sliv k starcu, ki tega ne more več sam. Res, v ponedeljek, po tretji uri smo se napotili k njemu. Ko smo prišli do njegove hiše, nas je že čakal. Brž nam je pokazal drevesa, katera je bilo treba obrati. Bili smo zelo razočarani, ko smo videli, da so pod slivami koprive. Toda kljub temu smo kar hitro nabrali polno kad. Pohvalil nas je in nam dal malico.

Pri MCKR smo se dogovorili, da bodo posamezni učenci pomagali osamljenim in ostarelim krajanom pri jesenskem delu.

Ljudje nas lepo sprejemajo, veseli so naše pomoči. Vsi skupaj si želimo, da bi se med seboj spoštovali, in si pomagali.

Janja Fras,
OŠ Trnovska vas

ZBOR VARČEVALCEV

Na naši šoli pridno varčujemo. Za pridno varčevanje dobimo nagrade. Delam v pionirski hranilnici in me to delo zelo veseli.

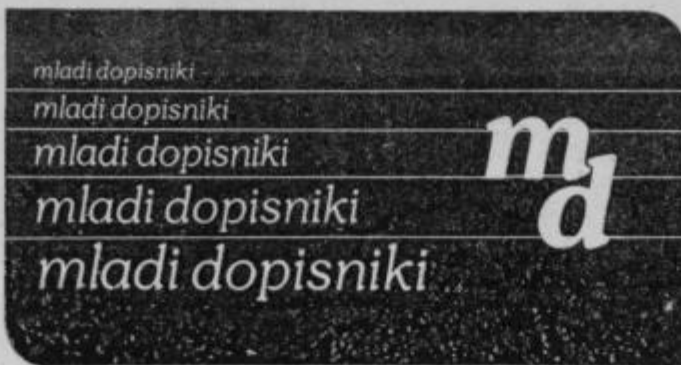
Prišnji sredo smo imeli na naši šoli zbor varčevalcev. Udeležili so se ga tudi tri tovarišice iz kreditne banke Ptuj. Pohvalile so nas za pridno varčevanje in nam izročile nagrado za doseženo tretje mesto. Nagrade smo bili vsi zelo veseli.

Tudi v prihodnje bomo pridno varčevali in si prizadevali, da bi dobili kakšno večjo nagrado.

Valerija Ilesič, OŠ Vitomarci

ZAKAJ VARČUJEM

Takoj, ko sem začel obiskovati prvi razred, sem se vpisal v šolsko hranilnico. Denarja nisem imel veliko, do tretjega razreda sem prihranil 650 dinarjev. Prvo leto še nisem vedel, kaj pomeni varčevanje in kaj bom naredil z denarjem. Ker je večina sošolcev hodila v hranilnico, sem jo obiskoval tudi jaz. Nekaj denarja sem dobil doma

precej sem dobil kot darilo za rojstni dan in novo leto. Ko se je nabralo zame že precej denarja, sem začel razmišljati, kaj bi z njim storil. Ker mi očka in mamica kupita vse potrebno, lahko ta denar pustim v hranilnici ali pa ga porabim, za kakšno stvar, ki bi mi jo starši težko kupili. Ker zelo rad smučam, smo se doma dogovorili, da bom stare smuči, ki so mi že prekratke in čevlji, ki so mi premajhni, prodal in kupil nove. Kar mi bo pa manjkalo, bom dvignil v hranilnici. Če ne bo dovolj, pa še KB, kjer imam tudi privarčevanih 1200 dinarjev. Ker vem, da imam lep občutek, če imam nekaj privarčevanega, bom še naprej redno obiskoval hranilnico in vlagal denar.

Aleš Dragar, 3/a,
Ivan Spoljenjak, Ptuj

V SADOVNJAKU

V četrtek smo imeli športni dan. Šesti razredi smo šli obirati jabolka v Savce.

Na avtobusni postaji smo se zbrali že ob 6. uri zjutraj. Malico smo si nesli s seboj. Nato je pripeljal avtobus. Vstopili smo. Koj smo začeli veselo čebeljati. Pot v Savce nam je hitro minila. Izstopili smo in se napotili v sadovnjak. Kmalu smo prišli do skladišča. Tam smo vzeli lestve in vedra ter

odšli do jablan. Razdelili smo se v skupine. V vsaki skupini smo bili po štirje in vsaka skupina je dobila svojo vrsto jablan. Začeli smo obirati. Med delom smo se pogovarjali, smejali. Kmalu je bila malica. Najedli smo se in odšli spet med vrste jablan. Ko smo nekaj časa obirali, smo zaslišali ropot lestev. Pogledali smo v smeri ropota in videli Eriko, ki se je pobrala s tal, kajti prevrnila se ji je lestev in padla je na vse štiri. Tako smo se smejali, da smo se držali za trebuh. Nato smo spet začeli obirati. Znova smo zaslišali ropot. Lestev, na kateri je stala Sonja, se je prevrnila. Sonja je ostala na drevesu in se smejala. Kmalu smo z obiranjem morali zaključiti.

Naša skupina je nabrala sedemdeset zabojev jabolok. Bili smo zelo veseli, saj smo vedeli, da bomo zaslužili nekaj denarja za izlet. Preden smo se vrnili na avtobusno postajo, smo si nabrali nekaj jabolok. Tako smo se zamudili v sadovnjaku, da smo skoraj zamudili avtobus. Zdaj je bilo dosti manj govorjenja, kajti bili smo zmučeni. Vsak zase je premišljal, da si je na tak način težko služiti kruh. Kljub temu bi še enkrat šla obirati jabolka.

Suzana Menoni,
6/a, OŠ Dornava

ČE BI BIL NAJMOČNEJŠI...

Če bi bil najmočnejši, se nikogar ne bi bal. Nedeljko

Če bi bil najmočnejši, bi pomagal ljudem. Bernard

Če bi bila najmočnejša, ne bi dopustila vojne. Lilijana

Če bi bil najmočnejši, bi pregнал hudobne ljudi. Miran

Če bi bila najmočnejša, bi preplavala vse reke, prehodila vsak hrib in vse ceste; premagala bi vsakega, ki bi me razjezil. Anica

Če bi bila najmočnejša, bi premagala vse sovražnike. Suzana, Simona

Pregnala bi sovražnike in ustavila vojne. Iz živalskih vrtov bi izpustila vse živali. Pomagala bi dedku in babici. Lačne otroke iz Afrike bi prinesla sem in jih pogostila. Saška

Če bi bila najmočnejša, bi bila pogumna. Nevenka

Če bi bil najmočnejši, bi pomagal dobrim ljudem. Vse, kar škoduje njim, bi uničil, najprej orožje. Damijan

Če bi bil najmočnejši, bi pomagal ljudem nositi težke stvari. Edo

Če bi bil najmočnejši, bi uničil vse orožje. Benko, Fredi

Če bi bil najmočnejši, bi vse sovražnike pregнал in prepovedal vse vojne. Iztok, Janez

Če bi bila najmočnejša, bi lačnim otrokom prinesla hrano na velikem pladnju. Zgradila bi jim hiše, prinesla bi jim oblačila in zdravila, da bi živeli kot mi. Jerneja

Če bi bil najmočnejši, bi pomagal onemoglim ljudem, zmečkal bi vse orožje, da bi vsi živeli v miru. Zvonko

Če bi bila najmočnejša, bi uredila svet tako, da bi vsi živeli v svobodi. Dragica

Učenci 5/b razreda, OŠ Majšperk

SMEH V ŠOLSKIH KLOPEH

Hodila sem šele v tretji razred v OŠ Tone Žnidarič. Bili smo zelo živahen razred. V našem razredu je bil tudi fant z imenom Mitja. Bil je povsod zraven in zmeraj je našel kakšno pripombo.

Nekega dne ga je tovarišica vprašala pri uri matematike pred tablo: „Kako boš rešil enačbo?“ — „S kredo.“ je odgovoril. Ves razred se je tedaj zasmejal, ker bi

Mitja moral odgovoriti: „Z oklepajem.“

Pri pouku se je velikokrat pečal s čim drugim namesto, da bi poslušal. Tako ga je pri SND tovarišica vprašala, naj našteje nekaj domačih živali. Ker kot po navadi ni poslušal in je začel naštevati: „Traktor, vile, grablje...“

Nekega dne je med uro odšla Marjetka, ki je sedela pred Mit-

jem, na stranišče. Mitja pa ne bi bil zdrav, če spet ne bi kaj ušpičil. V peresnici je zmeraj imel nekaj žbeljčkov. Iz nje je vzel žbeljček in ga dal na Marjetkin stol. Čez nekaj časa je prišla Marjetka nazaj. Ker ni vedela za žbeljček, se je mirno vsedla. Naenkrat pa se je zaslišalo po razredu: „Au...!“

Vsi smo se obrnili k njej in se začeli smejati, čeprav to za njo sploh ni bilo smešno.

Tudi pri slovenščini ni bilo miru, posebno če je moral čitati kakšno berilo: Namesto, da bi prečital Makedonci, je prečital Makedonci.

Priznam. Takrat smo se res imenitno zabavali.

Vanja Kokol, 8/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

KAJ JE NOVEGA PRI NAS

Naša družina se je to leto povečala še za enega družinskega člana. Dobila sem brata. Dolgo smo premišljevali, kako bi mu dali ime. Vsak je hotel, da bi imel ime, ki bi ga on izbral. Hotela sem imeti Tomaža. Ostali bratje in mama so bili za to ime, le očka se ni strinjal. Seveda smo mu dali ime Tomaž, očka pa zopet, da mu to ime ni všeč, naj mu rajši damo kakšno drugo. Mi si nismo premislili in sedaj imamo malega Tomaža. Prve tri mesece je bilo hudo, saj se še zmenil ni za nas. Ko je bil lačen ali pa je zmočil plenice, je jokal tako dolgo, da ga je mama previla in nahranila. Zelo rad spi, kadar ni lačen. Vsi ga imamo zelo radi. Ko se malo zgasi, smo že vsi pri njem. Zdaj je star pet mesecev in bi že rad hodil. Zelo ga imam rada in veliko časa posvetim nje-mu. Bolan še ni bil, česar smo se ob rojstvu najbolj bali. Mlajši brat Peter je malo ljubosumen na njega, ker zdaj ni več on največja „carta“ v družini. Zdaj imam štiri brate in vsi se imamo radi in si pomagamo med seboj.

Vesela sem, da nas je veliko v družini in da vsi držimo skupaj.

Tatjana Pšajd, 8/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

ČLOVEK, KI GA DOBRO POZNAM

Iskreče modre oči, beli brki in vedno nasmejana usta. Na obrazu leta pričajo sledi, pravzaprav ne vem, kaj je pustilo globlje trpljenje. Toda to njega ne moti, vedno je razigran. Beli brki mu silijo v nos od smeha, a modre oči švigajo sem in tja, kot pri mladeniču, ki zagleda lepo dekle. Sam pravi, da je še zmeraj mlad. Mami ga vedno opozarja, naj preneha, ker se boji, da bodo stekla na oknih popokala. A on se ne zmeni zanjo. Še naprej pripoveduje smešnice in kratke zgodbe: Da, takšen je.

Le enkrat sem ga videla, da je bil resen. Zdelo se mi je, da so se mu brki povsili, fučke v očeh so ugasmile. Počasi, čisto počasi so se mu zganile ličnice, tekle so mu solze, ki so utonile v brkih. Čudno, tisti dan se nisimo upali glasno dihati. Šepetaje smo se pogovarjali, njega pa ni bilo na spregled. Radovednost mi ni dala miru in vprašala sem ga, kaj je narobe. Odgovoril mi je zelo nerazumljivo in s podmolčkim glasom: „Veš, Cani, bili so težki časi, ampak so še zdaj in ko ti odrasteš, bodo težki. Neznana sila človeka vleče naprej in se le redkokdaj ozre v preteklo dogodke, spomini se na tovariše iz otroštva. In če imaš nekoga rad, res zelo rad, ga boš imel do groba. Če te le ta ljubljena oseba zataji kljub tvojim svari-lom, je to, je to najhujše v življenju.“

Potem je vstal in s težkimi koraki odšel v sobo.

Nikjer ni bilo sledu o tistem človeku, ki smo ga poznali prej. Hiša se je ovila v molk in celo muca ni bila razpoložena za igro. Vsi smo čutili njegovo žalost. Mislim, da je tudi ozračje bilo težko, zadržljivo. Morali smo ven!

Le on je ostal s svojo žalostjo. Vsi smo se spraševali, kaj se je zgodilo z njim. Čakali smo in čakali... splačalo se je. Nekega dne se je pokazal ves vesel in nasmejan.

Povedal nam je: „Vse ima svoj čas. Včasih se mora veselje umak-niti žalosti, včasih pa žalost vese-lju. Vendar pa vse mine, tudi razočaranje in jeza. Tako je tudi mene minilo.“ Takega odgovora ni nihče pričakoval in še danes se spominjam, kaj je mislil s tem govorom?

On je dober, deloven, vesel, velik humanist. Dal bi vse, če svojo obleko, če bi bilo potrebno. Mislim, da je predober, zato ga drugi izkoriščajo. A spremenilo se ne bo nič. Ostal bo takšen, kakršen je. Mislim, da ima prav. Prebredel je mnoge težave in skrb v mladosti in zakaj ne bi smel biti vesel v starih letih?

Ima to pravico in obdržal jo bo do smrti. Da, do smrti. Ampak saj nihče noče, da bi umrl. On to ve, ampak na to odgovarja: „Vsako

živo bitje ima svoj čas, da lahko živi in vsako živo bitje mora umreti, da naredi prostor drugim, mlajšim. Če je življenje usmisljeno in pestro, ti ne sme biti žal, da umreš. Meni ne bi bilo žal, če bi zdaj umrl.“

Da, takšen je, moj dedek!
Božena Krivec, 8/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

KAM, OBLAKI PREKO POLJA, KAM?

Prebudila sem se v sivem jutru. Po nebu so se podili oblaki. Zamaknila sem se v svet svojega mladega življenja. Sreča, toplota, ljubezen, razumevanje... Takrat pa sem se zamislila: „Ali živijo s tem bogastvom vsi otroci sveta?“ — „Ne!“ je bil vzdih v mislih. Naenkrat sem si vroče zaželela, da bi postala ptica, ki bi preletela v svet in videla usodo svojih vrstnikov. Zaprla sem oči in prijelar je oblak, ki me je odnesel v daljave, meni še neznane kraje. Kmalu sva pristala v Afriki. Vse, kar sem videla, me je globoko pretreslo. Otroci so zanemarjeni, z velikimi trebuški, upadli lic in preplašeni. V trenutku sem se spomnila, koliko kruha leži v smetnjakih razvitih dežel. Kdo je odgovoren za njihovo revščino in to v stoletju, ko človek osvaja vesolje? „Oblak, pohitva dalje, sem zašepetala, „preveč me je prizadelo.“ Z oblakom sva se spustila naprej. Pod seboj zagledamo visoke stolpnice, ki štrle iz betona — New York. Ljudje opravljajo svoje delo v tekmi za denar, da lahko barantajo z usodo majhnih in neboljanih. Njihovi otroci imajo vsega na pretek, ne poznajo solza, ne velike revščine vrstnikov v Afriki, Indiji... Z oblakom sva zajadrala do Bližnjega vzhoda. Vojne! „Oblak, prizanesi mi!“ sem zavpila. Zaprla sem oči in oblak je zaplaval v domovino. Nihala sva nad domačo hišo in modrovala o vojnih žariščih v svetu. Zakaj vse to? Zaradi prestiža za oblast? Zakaj ni svet ena sama velika družina, svobodnih in enakopravnih ljudi? Tak svet bi bil zares bogat in svetel.

„Hvala, oblak!“ Zdaj vem, kako lepo je v naši domovini biti mlad.

Tanja Bedenik, 8/b

MOJA POT V ŠOLO

Do šole imam 25 km. Vozim se z avtobusom. Zjutraj moram od doma ob pol petih. Do avtobusne postaje imam štiri kilometre. Pozimi je tako težko iti v grabo, ker se tako drsi, da si več na zadnjici kot na nogah. Od naše hiše je najbolj strmo. Z bratom greva in se peljeva na sankah, drugače sva vsa mokra. Ko se pripeljeva v grabo, jih pustiva pod jablano. Kdor gre prvi domov, jih vzame. Če ne, mora ponje še enkrat v grabo. Tako sva se dogovorila. Prej, ko še nisva uporabljala najinega zimskega prevoznega sredstva, sva prišla v avtobus mokra, posušila pa se nisva čeprav je bilo toplo. Zeblo naju je, ko sva izstopila.

Kljub nevednostim, ki jih prinaša zima se veselim snega. Tudi letos bova uporabljala sani. Mislim, da mestni otroci ne bi bili zadovoljni, če bi morali opraviti vsak dan takšno naporno pot v šolo. Večkrat bi manjkali, jaz pa imam malo zamude v šolskem dnevniku.

Karmen Kmetec, 6/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

IMELI SMO ŠPORTNI DAN

Ura slovenščine. Pojavi se trkanje na vrata. Vsi se zvedavo ozremo proti vratom. Prikaže se učene-c z rjavim zvezkom v rokah. Vsi že vemo, da je prišla okrožnica. Po kratkem molku izvem, da bomo v ponedeljek imeli športni dan, če seveda ne bo deževalo, ker je ob slabem vremenu pouk.

Vsi smo držali pesti za lepo vreme. In res se je izplačalo. V ponedeljek zjutraj je bilo sončno in hladno vreme. Zbrali smo se ob 7. uri pred dvorano zadružnega doma, kjer je bil v sporedu ogled filma Cvetje v jeseni. Sama sem ta film že gledala na televiziji, a me je kljub temu zanimal. Na žalost pa nekateri niso dali miru in je bilo zato predvajanje večkrat moteno.

Po filmu smo odšli na malico, potem smo odšli na igrišče. Izvesti smo namreč morali medrazredni kros. Pripravili smo se na start. Učence 8. in 7. razredov smo skupaj tekli. Zaslišale smo žvižg in že smo stekle. Tek nas je pošteno upeljal, zato smo po končanem tek nekoliko počivali. Dekleta, ki so pri teku dosegla dobra mesta, se bodo udeležile občinskega krosa.

Nato smo se morali izvesti medrazredna tekmovanja v roketu. Kljub porazu 8. razreda smo bili zadovoljni, da se je športni dan končal v veseljem vdušju.

Počasi smo zapuščali igrišče in odšli proti domu.

Jožica Alt, 8/b,
novinarski krožek,
OŠ Velika Nedelja

SRL ČLANI: VELIKA NEDELJA—BRANIK 19:16

PETA ZMAGA

Igrišče v Veliki Nedelji, gledalcev 100, sodnik Semovčan (Lendava).

VELIKA NEDELJA: Lah, Sok 5, S. Bezjak 6, J. Bezjak, M. Bezjak, Sabo 3, Cvetko, Zorko 3, Gregorin 2, Zorli, Baklan; BRANIK: Pajanič, Frangež, Irgolič, Stöger, Simac, Kočar 7, Lazarec 4, Bračko, Levstek 4, Bužar, Flandija.

V predzadnjem kolu članske republiške lige so člani RK Velika Nedelja doma premagali ekipo Branika iz Maribora ter tako nekoliko popravili slabši vtis po porazu v s Krškim na domačem igrišču. Domačini so zlasti dobro igrali v sredini srečanja, vodili s šestimi zadetki prednosti, v zaključku pa je gostom poraz

uspelo nekoliko omiliti. V domači ekipi se je izkazal Stanko Bezjak.

LESTVICA PO 10. KOLU:

1. Krško	10 7 0 3	258:230	14
2. Rudar	10 7 0 3	296:272	14
3. Izola	10 7 0 3	258:237	14
4. Sevnica	10 5 1 4	276:257	11
5. Minerva	10 5 1 4	252:251	11
6. V.			
Nedelja	10 5 0 5	240:244	10
7. Prule	10 4 1 5	271:278	9
8. Peko	10 4 0 6	272:268	8
9. Branik	10 3 2 5	254:253	8
10. Usnjari	10 4 1 5	214:234	8
11. Aero			
Celje	10 4 0 6	280:303	8
12. Mokerc			
KIG	10 2 0 8	203:252	4

V zadnjem jesenskem kolu Velika Nedelja gostuje pri Peku.

I. kotar

Sabo v značilnem prodoru s krila

(foto I. kotar)

ALUMINIJ—FUŽINAR 1:0

Stadion Aluminija v Kidričevem, gledalcev 150, sodnik Kovačič iz Maribora. Aluminij: Milošič, Selinšek, Kokot, Škrjanec, Jauševac, Albin Dončec, Pignar, Štefan Dončec, Letonja (Frauk) Bek in Vinkler.

Nogometaši Aluminija so s težavo prišli do novega para točk. Tokrat so imeli za nasprotnika čvrsto ekipo Fužinarja z Raven na Koroškem. V prvih petnajstih minutah je bila igra enkovredna, kasneje pa so domači igralci prevzeli igro v svoje roke in napadali, vendar brezuspešno. Seveda je nekajkrat uspešno posredoval gostujoči vratar.

Tudi v drugem polčasu so domačini napadali. Bek, Vinkler in Štefan Dončec so zamudili zrele priložnosti. Nato pa je Pignar našel prostega Štefana Dončeca, ta je izvedel pravi »roling«, kot bi se v svojem žargonu izrazili košarkarji, nato je lepo streljal, gostujoči vratar je žogo na kratko odbil. Bek pa jo je poslal v mrežo. Domači igralci so se kasneje trudili, da bi dosegli še kakšen zadetek, a jim to ni uspelo. Tudi gostje so imeli nekaj priložnosti, vendar so bili nespretni, ali pa je domači vratar Milošič dobro posredoval.

ALUMINIJ—KOVINAR 2:1

Mladinci Aluminija so dobili derbi srečanje mladinske nogometne lige v kateri nastopajo. Tokrat so nadigrali dobrega nasprotnika iz Maribora. Če bi bili prisebnejši bi lahko dosegli še višjo zmago. Domači so bili veliko boljši v prvem, gostje pa v drugem delu, ko so rezultat zmanjšali. Zadetek za Aluminij sta dosegla Šibila in Kirbiš. Srečanje je dobro vodil Turk iz Apač.

Danilo Krahjšek

Znova tečaj za nogometne sodnike

Ena izmed stalnih nalog tudi sodniške organizacije pri Medobčinski nogometni zvezi Ptuj je tudi pridobivanje in izobraževanje novih članov, saj je pri takšni množičnosti v nogometu na območju občin Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica potrebno veliko sodnikov.

Zato je sodniška organizacija razpisala novi tečaj za nogometne

sodnike. Vse, ki bi radi postali sodniki, vabijo, da se pismeno prijavijo Medobčinskemu društvu nogometnih sodnikov Ptuj, Pletarska ulica 3. Prijave bodo sprejemali do 20. novembra, nato pa se odločili o začetku tečaja ter kandidate o tem pismeno obvestili.

I. k.

Priprave na novi način vzdrževanja objektov

Vzdrževanje telesnokulturnih objektov v ptujski občini je eden izmed večjih problemov. Ob pomanjkanju sredstev in slabšem delu gre tudi za neustrezno organiziranost, ki je tudi eden izmed vzrokov za slabše delo. Zato v tem času v okviru odbora za samoupravo, organizacijske in kadrovske zadeve skupščine TKS Ptuj intenzivno pripravljajo novo obliko in vsebino dela. Gre za to, da bi upravljanje z objekti prevzela Zveza telesnokulturnih organizacij, ki pa v tej smeri mora dopolniti svojo organiziranost in se kadrovske okrepiti. Nova zaposlitev bi bila le dela in naloge administracije in knjigovodstva, vse ostalo pa bi opravljali delavci, ki sedaj združujejo delo v okviru skupnih služb ŠIS družbenih dejavnosti. Ob tem pa se bo na področju vzdrževanja še naprej (še bolj) potrebno obnašati skrajno varčno ter vključiti tudi prostovoljno delo članov osnovnih telesnokulturnih organizacij —

nosilcev dejavnosti in uporabnikov objektov. Seveda gre pri tem tudi za prenos lastništva, saj telesnokulturna skupnost po novem ne more biti lastnik objektov.

I. k.

II. SKL — VZHOD: POMURJE—PTUJ 62:69 (29:35)

Prvo gostovanje — prva zmaga

V prvem kolu novega prvenstva v vzhodni skupini slovenske košarkarske lige članov so se člani KK Ptuj z gostovanja v Murski Soboti vrnili z dvema dragocennima točkama. To je bil obratna ekip, ki se dobro poznata.

Takoj v začetku so Ptujčani povedli, vendar si večje prednosti niso uspeli priigrati. To jim je uspelo v zaključku prvega polčasa z devetimi zaporednimi zadetki centra Dobrijeviča.

V drugem polčasu je bila igra groba, zlasti s strani domačinov. Ti so namreč z ostro igro in pogostimi menjavami želeli prekiniti ritem igre Ptuj. To jim je v drugem delu tudi uspelo, saj je bilo v 16. minuti drugega polčasa samo še 56:55 za Ptuj. Pri tem rezultatu domačini niso izkoristili napada. Ptujčani pa so v nasprotnem napadu razliko povečali na tri točke ter vodstvo do konca tekme z dolгими in organiziranimi napadi še povečali.

PTUJ: Filipič 4, Erbus, Volmajer 6, Reš, Marčič 8, Bedrač 8, Beranič 12, Cobelj 2, Kotnik 10, Damiš, Dobrijevič 19, Vučinič. Tudi v prihodnjem kolu bodo Ptujčani gostovali. Tako se bodo v soboto v Šoštanj pomerili z domačo Elektro, ki je prvi favoriti lige, saj je v prejšnji sezoni igrala v prvi republiški ligi. Uspeh v Murski Soboti pa je Ptujčanom spodbuda za dobro igro tudi proti Elektri!

I. Z.

SRL — ČLANICE: DRAVA—PEKO 18:8 (6:3)

V nadaljevanju veliko bolje

Stadion Drava v Ptuj, gledalcev 50, sodnika Zibrit (Murska Sobota) in Magdič (Lendava); DRAVA: Farič, Rimele, Kelenc 3, Vičar 6, Galun 1, Zupanc, Radanovič 4, Kmetec 3, Miklašič, Šipek 1, Sitsenfrei; PEKO: Gradišar, Pečar, Krč 6, Zaplotnik 1, Koder, Grašič, Ovšenak 1, Srečnik, Borič, Soklič.

Članice RK Drava so v predzadnjem kolu jesenskega dela tekmovanja v republiški ligi na domačem igrišču zanesljivo premagale vrsto Peko iz Trbišča. Igra je bila zlasti v prvem polčasu zelo slaba, kar gre gotovo pripisati zelo hladnemu vremenu. V nadaljevanju je bilo s strani domače ekipe veliko bolje in je tako zmaga domačink popolnoma zaslužena.

Ptujčanke so v začetku hitro povedle s 4:0, v nadaljevanju pa so dosegle samo še dva zadetka. V napadu jim ni bilo. Tako se se vrstili prestopi šestmeterskega prostora, zgrešeni meti in slabo zaključevanje nasprotnih napadov. Gostje so pokazale še manj in od tu nizek rezultat ob polčasu, le 6:3 za Dravo.

V drugem polčasu je bila igra bolj živahna in s strani domačink tudi učinkovita, čeprav napak ni manjkalo. Če ne bi bilo tako mrzlo (prsti so nekaterim igralkam skoraj otekli), bi bila igra veliko boljša in tako bolj privlačna za gledalce. V domači ekipi je tokrat izstopala

vratarica Darja Sitsenfrei, ki je ubranila štiri sedemmetrovke, igralke Peka pa so jo iz igre le s težavo premagovale. Lestvica po 10. kolu:

1. Itas Ko	10 8 0 2	270:195	16
2. Burja	10 8 0 2	261:188	16
3. Iskra	10 7 1 2	236:196	16
4. Drava	9 5 3 1	196:146	13
5. Izola	10 4 3 3	181:176	11
6. Fužinar	10 5 1 4	201:183	11
7. Polana	10 5 1 4	165:169	11
8. Smartno	10 3 0 7	201:233	6
9. Peko	10 2 2 6	162:206	6
10. Radgona	10 3 0 7	169:226	6
11. Daplje	9 2 1 6	158:192	5
12. Eta	10 1 0 9	159:239	2

Drava ima srečanje manj (proti Dupljam). V primeru zmage bi bila sedaj na tretjem mestu z le točko zaostanka za vodilnima Itasom in Burjo. V zadnjem kolu (v soboto) pa čaka Ptujčanke dosedaj najtežje gostovanje. V Škofijah se bodo pomerile z domačo Burjo, v katerih vrstah igra državna reprezentantka Alenka Letig, zato je domača ekipa favorit. Tradicija kaže, da Drava v Škofijah še ni zmagala, prav tako pa Burja ne v Ptuj. Dravašice se bodo borile in igralce kot na vseh gostovanjih (v prvem delu prvenstva na gostovanjih še niso doživele poraza) ter poskušale doseči ugoden izid.

I. kotar

OBMOČNA NOGOMETNA LIGA:

OJSTRICA—DRAVA 4:2 (1:1)

V desetem (predzadnjem) kolu prvega dela tekmovanja v vzhodni območni nogometni ligi so igralci Drave gostovali v Dravogradu in z domačo Ojstrico izgubili v zaključku srečanja. Vmes so igrali dobro in dvakrat vodili. Prvo vodstvo za Dravo je v 28. minuti dosegel Hameršek, drugo (2:1) pa v 65. minuti Vindiš. Vendar so domačini Ptujčane ujeli in ob koncu zmagali.

DRAVA: Simonič, Murat, Potočnik, Kralj, Malek, Tement, Kozenburger, Hameršek (Korošec), Vindiš, Čeh, Vrabl.

Murat — desni branilec Drave v akciji, v ozadju Vindiš

(foto I. kotar)

LESTVICA PO 10. KOLU:

1. Kladivar	10 8 2 0	35:8	18
2. Ojstrica	10 8 1 1	23:11	17
3. Aluminij	10 5 3 2	22:14	13
4. Dravinja	10 4 4 2	22:17	12
5. Brežice	10 4 2 4	20:21	10
6. Siedlar	10 4 1 5	19:22	9
7. Elkorj	10 3 2 5	23:23	8
8. Proletarce	10 3 2 5	13:14	8
9. Drava	10 3 1 6	13:23	7
10. Boč	10 2 3 5	12:29	7
11. Fužinar	10 2 2 6	8:16	6
12. Ljutomer	10 1 3 6	11:23	5

V prihodnjem kolu se bodo igralci Drave v Ptuj (v nedeljo popoldan) pomerili z Bočem iz Poljčan, Aluminij pa bo gostoval v Celju pri vodilnem Kladivarju.

I. kotar

Sejem

zima — šport '82

Ljubitelji bele opojnosti, gotovo že pridno telovadite in nabirate kondicije za na sneg.

Kaj pa oprema, treba jo bo urediti, zamenjati, kaj novega dokupiti, kaj premajhnega prodati. Ste na to že mislili? No, če niste, nič hudega, smo pa mi zato.

Od 12. do 14. novembra 1982 prirejamo sejem ZIMA — ŠPORT '82, v športni dvorani „MLADIKA“ v Ptuj, šestič po vrsti.

Kot doslej, bo tudi letos, poleg prodaje nove opreme, razstave zimskoturistične ponudbe Pohorja, predvajanja filmov o smučanju, prikaza OI Sarajevo '84 in aktivnosti Smučarskega kluba Ptuj, poudarek na prodaji rabljene zimsko športne opreme. Prodajali boste lahko sami ali pa boste stvari prepustili v komisijsko prodajo članom Smučarskega kluba Ptuj.

Torej, dobimo se na sejmu ZIMA — ŠPORT '82.

SMUČARSKI KLUB PTUJ

KARATE

PTUJČANI SO SE ODLIČNO BORILI

V borilne arene so ponovno stopili karateisti, ki nadaljujejo v tekmovalstvu. Tokrat so se srečali v Zagrebu na 5. turnirju v semi contactu. Nastopilo je nekaj nad 60 tekmovalcev tega priljubljenega športa. Med tekmovalci sobili tudi štirje Ptujčani.

V pero kategoriji je Alojz Vidovič ponovno osvojil prvo mesto, ko je v finalni borbi premagal svojega nasprotnika z rezultatom 18:14. V lahki je Branko Breg, ki je prvič tekmoval na tem turnirju in pokazal, da se je temeljito pripravil, saj je v finalni borbi premagal nasprotnika Strahonjo iz Zagreba s sicer tesnim rezultatom 21:20 in tudi on osvojil prvo mesto. Prvo mesto je v lahko-srednji kategoriji osvojil tudi Gorazd Stumberger, ko je v finalu premagal Pezica z rezultatom 23:18. V srednji kategoriji, Milan Segula ni imel, kot temu včasih v športu rečemo — sreče, saj je že v prvem kolu izgubil s kasnejšim finalistom z rezultatom 13:15.

Oglejmo si še rang listo po 5. turnirju, ki je po kategorijah od najmanjše navzgor: Vidovič ima 10 točk, Breg 3 točke, Rihtarič 8 točk, Stumberger 26 točk, Segula 6 točk in Golob 4 točke. Zadnji turnir za prvenstvo Jugoslavije bo v Imotskem v soboto (13. t. m.). Od Ptujčanov se bodo tega turnirja udeležili Breg, Rihtarič, Vidovič in Stumberger. Vodil jih bo njihov kapetan Sitar, ki pa bo takoj po turnirju v semi contactu v Imotskem odpotoval v Trogir, kjer bo nastopil na predzadnjem turnirju za prvenstvo SFRJ v full contact športu.

Vsem nastopajočim želimo na teh tekmovanjih čimveč spretnih udarcev in pa seveda še kanček športne sreče, pa pravične sodnike!

Franjo Hovnik

Tamara Kampuš prva

V soboto, 6. novembra, je bil v Ptuj drugi republiški selekcijski turnir članic prve in druge jakostne skupine v namiznem tenisu. Udeležilo se ga je dvajset igralk iz vse Slovenije. Pravico nastopa so imele tudi igralke NTK Petovje.

V prvi skupini se je Tamara Kampuš, po odlični igri, uvrstila na prvo mesto pred Natašo Salmič in Jolando Novak, članicama NTK Kemičarja iz Hrastrnika, ki sodeluje v prvi zvezni ligi. Tamara je imela osem zmag in en poraz z klubsko tovarišico Sonjo Marinkovič, ki se je v isti konkurenci uvrstila na peto mesto. Valerija Novak je v drugi skupini zasedla šesto mesto.

Selekcijski turnir članic je bil preizkušnja pred prvim kolom republiške lige, ki se igra po turnirskem sistemu in bo 13. in 14. novembra v Kranju. Če bodo ptujске igralke pokazale takšno igro, kot so jo na tem turnirju, lahko pričakujemo dobro uvrstitev NTK Petovje.

UM

Tamara Kampuš

MLADINSKA REPUBLIŠKA ROKOMETNA LIGA

Drava—Ormož 18:17

Mladi rokometarji RK Drava so v jesenskem delu tekmovanja v vzhodni republiški mladinski ligi dosegli prvo zmago. Na radost ob koncu tekme so morali čakati kar 10 kol. V Veliki Nedelji so bili blizu uspeha, vendar so v zaključku izgubili. V sobotnem srečanju z mladimi Ormožani so vodili skozi vso srečanje in zasluženo zmagali, čeprav so proti koncu močno popustili in so se jim gostje približali le na zadetek razlike.

DRAVA: Zemljič, Tumpej, Vukašinič 4, Gobec, Korpar, Habjanič, Larič 7, Iljavec, Žmave 5, Terbuc 2 in Milunič.

ORMOŽ: Bedrač, I. Fridrih 7, Blagovič, Rihtarič, J. Fridrih 2, Zemljič 5, N. Potočnjak 1, Vrbanič 2, A. Potočnjak, Jurčinec, Habjanič in Vaupotič.

I. k.

Luka Terbuc na črti (foto B. Rode)

HUMOR

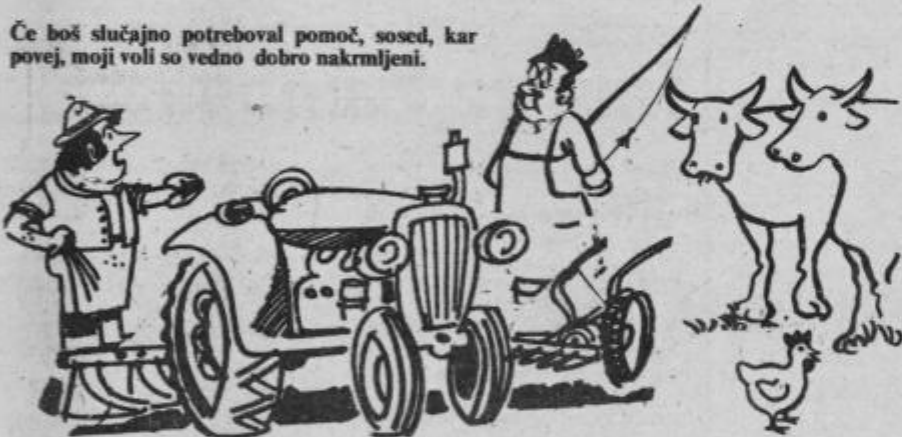

Izleđa, da tokrat gre pa zares...

Nič posebnega, tovariš. Samo preverjamo, če Martin slučajno ni pozabil na to cisterno.

Če boš slučajno potreboval pomoč, sosed, kar povej, moji voli so vedno dobro nakrmljeni.

Zakaj ne bi smel pijan sestiti za volan, saj sem privezan!

Da draga, kmalu pridem, sedaj ravno skubim martinovo gos...

UGANKARSKI SLOVARČEK

BATES = angleški filmski igralec srednje generacije, znan iz filmov: »Grk Zorba«, »Hišnik«, »Dekle Georgi«, »Mož iz Kijeva« (Alan, roj. 17. 2. 1934)
EKAR = slovenski alpinist in gorski reševalec (Franci)
GARKA = sibirsko rečno pristanišče ob Jeniseju (samo v poletnih mesecih), zelo važno tudi za zračni promet
ISE = zaliv pred japonskim mestom Nagojo
KANIN = ameriški filmski scenarist in režiser (Garson, rojen 24. 11. 1912 v Rochestru-New York; »Tom, Dick in Harry«, »Moja najljubša žena«)
NIASA = jezero tektonskega izvora v vzhodni Afriki, jugovzhodno od jezera Tanganjika
OTAVNIK = zastarel naziv za mesec avgust; tudi trava tretje košnje; otavič
TATE = 8. avgusta 1969 zverinsko umorjena ameriška filmska igralka, žena režiserja Romana Polanskega (Sharon, rojena 1943, »Dolina lutk«)
TOVA = vzdevek namiznoteniškega igralca Antuna Stipančiča

REŠITEV PREJŠNJE KRI-
ŽANKE

VODORAVNO: Milada, Aladar, Romani, akvarij, Alois, LA, plasa, Rank, Robertino, Fioj, Toomey, vodenka, Est, požar, Abadon, sit, poni, Elsa, liirec, Ljubo, konak, Enij, aneks.

[illegible]

AKCIJA NNNP 82 DOSEGLA NAMEN

Čeprav v tem trenutku še ne razpolagamo z uradno oceno izvedenih sklepnih aktivnosti v letošnji akciji NNNP 82, jo v glavnem ocenjujejo za uspešno.

Podlaga za tako oceno je množična udeležba občanov in tudi velike količine odpadnega materiala ter zbranih uporabnih surovin. Akcije čiščenja podstrešnih in kletnih prostorov so bile v glavnem v ptujskih krajevnih skupnostih, kjer pa so tudi pregledali stanje vodnjakov. V zunanjih krajevnih skupnostih pa so prevladovali akcije požarne varnosti in požarne preventive.

Nekatere ptujske ulice so bile minulo soboto dobesedno zatrepane z materialom oziroma odpadki. Delavci komunalnega podjetja temeljnih organizacij Komunalni servisi in temeljne organizacije Avtopark so imeli polno dela. Do 20. ure zvečer jim ni uspelo odvoziti vsega odloženega materiala, zato so preostali

PTUJ

material in napolnjene kesone vozili še v ponedeljek, 8. novembra.

Samo v soboto je bilo opravljenih čez 80 prevozov, od tega je bila skoraj polovica kontejnerjev. K temu pa niso dodani podatki ponedeljkovega odvoza. Pri Surovini — poslovni enoti Ptuj pa so s sobotno akcijo dodatno pridobili okrog 15 ton uporabnih surovin, kot so: papir, pločevina in železo. MG

V akciji so pridno sodelovali tudi pionirji in mladinci Foto: M. Ozmec

Takšen je bil videti Vrazov trg na vrhuncu akcije.

Tudi v novem naselju je bila akcija uspešna.

Foto: M. Ozmec

Neporavnane obveznosti do krajevnih skupnosti

Večina delavcev, ki povezujejo delo in naloge v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in samoupravnih skupnostih na območju občine Ptuj se je v podpisu samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti v občini Ptuj v letih 1981—1985 obvezala, da bo sredstva združevala po stopnji 0,5 odstotka od osebnih dohodkov iz čistega dohodka. Po podatkih pristojne službe pa se vse organizacije združenega dela ne držijo določil samoupravnega sporazuma.

Res je, da so TOZD, ki poslovno leto zaključijo z izgubo, oproščene obveznosti po tem samoupravnem sporazumu. Toda kljub temu je v ptujski občini nekaj TOZD in delovnih skupnosti, zlasti manjših, ki po zaključnem računu za leto 1981 niso izpolnile obveznosti iz samoupravnega sporazuma, kar 32 so jih našli. Skupni znesek, ki bi ga morale po zaključnem računu za leto 1981 odvesti za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti pa znaša 2.205.227 dinarjev. Če bi to razdelili enako na vse KS bi prišlo 63.000 din na vsako krajevno skupnost. To bi se pa marsikje pri financiranju programov precej poznalo.

O tem je na zadnji seji razpravljal izvršni svet skupščine občine Ptuj in sklenil s pismom opozoriti prizadete TOZD in delovne skupnosti na izpolnitev s samoupravnim sporazumom sprejete obveznosti. FF

Programske konference SZDL v KS

V zadnjem obdobju se je sestala večina predsedstev krajevnih konferenc SZDL na območju ptujske občine in razpravljala o pripravi letnih programskih konferenc SZDL, ki morajo biti končane do 25. novembra, v nekaterih krajevnih organizacijah pa so jih že opravili.

Na letnih programskih konferencah bodo krajevnice organizacije ocenile, kako so v minulem letu uresničevale svojo vlogo, kako se je uveljavljala frontna vloga krajevnice organizacije, njenega predsedstva, svetov, koordinacijskih odborov, sekcij in drugih oblik delovanja. Posebej bodo ocenili uveljavljanje delegatskih razmerij v Socialistični zvezi, kako se v praksi uresničujejo frontna načela dogovarjanja in sporazumevanja ter druga vprašanja, ki zadevajo življenje in delo občanov — članov SZDL v krajevnih skupnostih. FF

Umrli na kraju nesreče

Do zelo hude prometne nesreče je prišlo v ponedeljek, 8. novembra ob 18.30 na regionalni cesti izven naselja Pobrežje pri Vidmu. Voznik osebnega avtomobila Slavko Vrbanič iz Vošnjakov 1 v Ptuj je peljal iz smeri Vidma proti Ptuj, ko je iz neznanih vzrokov zapeljal s ceste.

Hotel je poiskati pomoč in skupaj s pešcem Andrejem Duhom iz Vreje ustavil avtobus, ki ga je upravljal Martin Emeršič.

Oba — Vrbanič in Duh sta stopila na levo stran avtobusa k voznikovim vratom, v tem trenutku pa je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Edvard Skele iz Jurovc in z vso hitrostjo trčil vanju. Zaradi žarometov avtobusa pešcev verjetno ni opazil. Pri trčenju je Slavko Vrbanič dobil tako hude poškodbe, da je umrl na kraju nesreče. Duha pa so hudo poškodovanega odpeljali v ptujsko bolnišnico.

ČRNA KRONIKA

V tednu od 2. do vključno 8. novembra so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v treh prometnih nesrečah in pri tem zabeležili eno smrtno žrtev ter dve huji telesni poškodbi. Za posledicami nesreče je umrl pešec, v ostalih nesrečah pa sta bila težje poškodovana še pešec in kolesar. Vzroki nesreč so bili neprevidnost pešcev in nepravilno prehitjevanje. Materialna škoda na vozilih je neznatna.

Pretesno prehitjeva?

Do nezgode je prišlo tudi v soboto, 6. novembra ob 9.15. Kolesar Stanko Šreiner iz Mestnega vrha se je peljal iz Grajene proti Ptuj. V Krčevini je pred hišo št. 18 z roko nakazal, da namerava zaviti v levo in zapeljal na sredino cestišča. V tem trenutku je za njim pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila in trčil vanj. Kolesar je pri tem razbil vetrobransko steklo. Voznik je sicer ustavil in se s Šreinerjem posvetoval, hkrati pa sta se dogovorila, da plača Šreinerju 1.500 din odškodnine. Ko je

kolesar denar prejel, je voznik odpeljal naprej, kolesar pa je kmalu začutil neznosno bolečino ter bil prisiljen poiskati zdravniško pomoč. Ugotovili so, da ima hude telesne poškodbe. -OM

Z avtom v ograjo mostu

V ponedeljek, 1. novembra zvečer je Drago Kelemina iz Lahoncev 50 na lokalni cesti v Ivanjkovcih zapeljal na levo bankino in trčil v leseno ograjo mostu. Avto je ograjo prebil in obstal v jarku na drugi strani mostu. Voznik je bil hudo ranjen, prepeljali so ga v bolnišnico. Do nesreče je prišlo zaradi tega, ker voznik ni mogel izpeljati ovinka.

V ženico in otroka na prehodu za pešce

V soboto, 6. novembra je na Ptujski cesti v Ormožu voznik osebnega avtomobila Josip Jurčec, doma pri Čakovcu, zapeljal na prehod za pešce, ne da bi zmanjšal hitrost. Zaradi tega je zadel v 64-letno Marijo Mesec s Hardeka in 2-letno Vesno Plohl iz Dolge Lese 5. Obe je zbil po cestišču in sta se pri tem hudo poškodovali. Prepeljali so ju na zdravljenje v ptujsko bolnišnico.

S prikolico zadel kolesarja

Traktorist Jakob Malek iz Dražencev 59 je v soboto, 6. novembra na Selski cesti (Turmišče pri Ptuj) prehitel kolesarja Alberta Skazo, ki je pravilno vozil po skazni strani cestišča. Traktorist je s prikolico zadel kolesarja, ki je padel in se ranil.

TEATER TRI ŽE VADI

Povsem spontano je nastala nova gledališka skupina, ki si je nadela ime TEATER TRI in se je prvič predstavila ptujskemu občinstvu ob otvoritvi razstave fotografij Ptuj 82 v paviljonu Dušana Kvedra. Z režiserjem Bojanom Čebuljem iz Maribora te dni že pripravljajo prvo gledališko predstavo sezone 1982/83 in sicer komedijo VRAŽJI FANT Z ZAHODNE STRANI. Režiser je potreboval večje število mladih ljudi — igralcev in tako se je skupina nekako zila v dokaj okrnjeni »stari« gledališki ansambel, ki si tako pridobiva novih moči in se končno pomlajuje.

Morda se bo tako imenovana organizacijska kriza v gledališču končno le končala in da bo ansambel pridobil novih moči za delo, ker bo brez njih slej ali prej v celoti zamrlo. Kljub temu pa še vedno vabijo vse, ki bi radi igrali ali kakor koli drugače pomagali pri delu saj gledališče brez drugih številnih sodelavcev ne more živeti. Potrebni so ljudje za sceno, kostumografijo, efekte, masko, šepetanje in druge naloge, ki jih ni malo. Ptujsko gledališče je takorekoč brez teh ljudi in je sleherni pomoč dobrodošla. Skupina vadi vsak ponedeljek in sredo ob 19. uri ter v petek ob sedemnajstih, ko vas bodo tudi z veseljem sprejeli. mš

Veliko prijav za gledališki seminar

Zveza kulturnih organizacij občine Ptuj že vrsto let ugotavlja, da je poleg stalnih republiških seminarjev, ki jih pripravljajo za različna področja ljubiteljske kulturne dejavnosti, potrebno stalno izpopolnjevanje in izobraževanje tudi doma. Zlasti se, ker lahko vključi večje število ljudi, ni potrebna daljša odsotnost, možno se je dogovoriti o najustrenejšem terminu in se bi lahko naštevati prednosti, ki jih ob tem pridobimo. Prav zato so se v gledališki komisiji pri ZKO Ptuj odločili, da v oktobru in novembru pripravijo seminar za igralce in režiserje, k sodelovanju po povabilu še ormoško občino. Zamisel so te dni že realizirali in to soboto se bodo zjutraj ob osmi uri ponovno zbrali prijavljeni, ki jih je več kot 60.

Organizatorji so k sodelovanju povabili tudi nekatere priznane strokovnjake kot je Andrej Vajevac, ki je zadožen za gledališko igro, improvizacijo in psihično sproščanje, Tone Partljič za dramaturgijo, Bojan Čebuli za režijo, Branka Bezeliak -Glazer za govor, improvizacijo v gledališču in proslavljanje raznih spominskih dnevo in Mira Mijačević za gibanje na odru. Predavatelji, ki so svojo nalogo že uspešno opravili na republiškem seminarju v Radencih, delajo s prijavljenimi predvsem praktično in zato delo poteka v gledališču in klubu mladih. Ker bo to soboto šele drugo srečanje, vabijo vse, ki imajo veselje do dela v gledališču, posebej pa še učitelje — mentorje recitacijskih in gledaliških krožkov iz osnovnih šol, ker je ena izmed tem tudi pripravljanje različnih proslav izbira ustreznih tekstov in podobno. mš

KAKO SMO PRIPRAVLJENI NA ZIMO

Ozimnice imamo na pretek, kdor je letos nima, je resnično sam kriv. Ni mogoče reči, da je letošnja jesen primanjkovala tega ali onega iz dolgega spiska živil za ozimnico. Sadja je še vedno v izobilju, nekaj celo na drevesih, ali pri dobrih gospodarjih v kletih. Lačni torej ne bomo. Vitaminov bo na pretek, ti pa nam bodo še kako potrebni, saj z ogrevanjem stanovanj ne bo tako lahko. Kurilnega olja ni dovolj, pa tudi drago je. Mnogi so se zato preusmerili na ogrevanje s premogom. Tako so letošnje potrebe v primerjavi z lanskimi za 10 do 15 odstotkov višje. Pri prodajalcih premoga smo izvedeli, da so dosedanje dobave premoga od lanskih količin manjše kar za četrtino. Seznami čakajočih na premog so neskončni in kar do konca leta ni pričakovati večjih dobav, je jasno, da ga vsi ne bodo imeli. Obeta se nam torej zima v precej hladnih stanovanjih. Pomanjkanje premoga poskušajo vsaj delno omiliti z uvozom briketov iz vzhodne Nemčije, ti so seveda precej dražji, ob upoštevanju njihove kalorične vrednosti pa se nakup izplača.

Tako sedaj plačujemo davek lagodnosti v minulih letih, ko premožni nismo posvečali pozornosti. Premoga je bilo v »izobilju« in premogovnike smo celo ukinjali. Danes si prizadevamo doseči večji izkop, odpiramo nove premogovnike, ponovno izkoriščamo ukinjene. Vse to bo dalo rezultate seveda šele po določenem času. Do takrat pa...! JB

osebna kronika

Rodile so:

Marta Began, Moškanjci 26 — Danijelo; Ema Repec, Gorca 39 — deklico; Helena Rogina, Wilhelmova 1 — dečka; Marica Jakolič, Grajenščak 75 — dečka; Majda Vojsk, Mestni vrh 3 — Sabino; Cvetka Voda, Mestni vrh 115 — Mateja; Jožefa Koželj, Poljska c. 20 — deklico; Stanka Kramberger, Lovrenc 27 — Marika; Marjanca Lorberk, Zg. Hajdina 38 — dva dečka; Katarina Grlica, Vinski vrh 20 — Tomaža; Silva Šmigoc, Bukovci 89 — deklico; Dragica Svenšek, Stanošina 27/a — Tamaro; Jožefa Zajšek, Stanošina 6 — Darijo; Nataša Majerič, Bukovci 42/a — Tino in Nino; Katika Planec, Krčevina 28 — deklico; Irena Pavlovič, Cankarjeva 8 — dečka; Majda Vertič, Kraigherjeva 18 — deklico; Irena Vrečar, Zasadi 7 — Dejana; Marjetka Šuen, Zihlerova pl. 8 — Marjetko; Tončka Lesjak, Lešnica 27 — Andreja; Ljubica Fišer, Ormož, Školobrova 6 — dečko; Sonja Leben, Formin 15/b — Sonjo; Anita Zagoršek, Prešernova 27 — Denisa; Katarina Goričan,

Savci 35 — dečka; Zlatka Brmež, Žabjak 12/a — Martino; Majda Roškar, Potrčeva 22 — Ivana;

Poroke:

Maks Krepež, Hajdoše 8/b in Kristina Ivančič, Trnovska vas 16; Franc Muršec, Biš 48 in Franciška Šamperl, Črmlja 16.

Umrli so:

Izidor Kramer, Dom upoko-jencev Ptuj, roj. 1906, umrl 4. nov. 1982; Franc Kmetec, Rogozniška 21, roj. 1919, umrl 5. nov. 1982; Štefan Ferčec, Popovci 1, roj. 1931, umrl 4. nov. 1982; Valerijan Bedrač, Limbuš, Ob Blažovnici 22, roj. 1926, umrl 1. nov. 1982; Nežika Svenšek, Kidričevo, Čučkova 3, roj. 1933, umrla 5. nov. 1982; Rudolf Pobjoljšaj, Pragersko 120, roj. 1926, umrl 5. nov. 1982.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnja-kova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, tefon (062) 771-261 in 771-226. Celotena naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska CGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKSTILNA VELIKA IZBIRA

10% POPUST

emona

ptuj

HIŠA SMUČARSKÉ KONFEKCIJE

ZA ČLANE SMUČARSKÉ ZVEZE SLOVENIJE

merkur

